

RP 108/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2025 och lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen samt till vissa andra skattelagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Denna proposition innehåller ett förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2025 och förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen, lagen om beskattningsförfarande och lagen om skatteredovisning. I propositionen föreslås det också att vissa bestämmelser i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och i inkomstskattelagen för gårdsbruk upphävs.

Den föreslagna lagen om inkomstskatteskalen för 2025 innehåller en progressiv inkomstskatteskala som ska tillämpas på beskattning av förvärvsinkomst vid statsbeskattningen. Enligt skatteskalan höjs alla utom de två högsta inkomstgränserna med cirka 3,4 procent på grund av indexjusteringar. Någon justering görs inte i fråga om de två högsta inkomstgränserna. Som ett led i ersättandet av förvärvsinkomstavrdraget med arbetsinkomstavrdraget ändras de två högsta marginalskattesatserna i skatteskalan.

Inkomstskattelagen ändras enligt förslaget så att procentsatsen för arbetsinkomstavrdraget, avdragets maximibelopp, inkomstgränserna och procentsatserna för minskningen samt grundavdragets maximibelopp höjs. Dessutom föreslås det att maximibeloppet för arbetsinkomstavrdraget höjs med 50 euro för varje minderårigt barn som den skattskyldige ska försörja. Höjningen beviljas till dubbelt belopp i fråga om ensamförsörjare.

Förvärvsinkomstavrdraget ska enligt förslaget slopas och ersättas med en förhöjning av arbetsinkomstavrdraget.

Beskattningen av pensionsinkomster skärps genom en minskning av pensionsinkomstavrdraget.

Maximibeloppet för hushållsavrdraget och procentsatsen för ersättningar sänks samtidigt som självriskandelen höjs. Maximibeloppet föreslås vara 1 600 euro, procentsatsen för ersättningen för arbete 35 procent och för lön 13 procent. Självriskandelens belopp föreslås vara 150 euro.

Sänkningen av beskattningsvärdet för tjänstebilar som betraktas vara utsläppsfria under körtiden förlängs fram till utgången av 2029. Beskattningsvärdet sjunker med 170 euro per månad.

I denna proposition föreslås det att arbetsgivaren i större utsträckning ska kunna bekosta sådana flyttningskostnader för sina anställda som beror på arbetsställets placering och för kostnader för utomstående serviceproducenters tjänster i samband med myndighetsregistreringar och genomförandet av dem. Det föreslås dessutom att det ska tas in i lagen att kulturell, språklig och liknande träning som arbetsgivaren bekostar ska vara en skattefri förmån för anställda i fråga om arbete i gränsöverskridande fall.

I propositionen föreslås det att det till inkomstskattelagen fogas bestämmelser om beskattning av kundförmåner som inflyter på grund av krediter, insättningar och placeringar. Enligt förslaget ska en kundbonus, en kundgottgörelse, en kundrabatt eller någon annan motsvarande förmån med penningvärde som baserar sig på en kundrelation betraktas som skattepliktig kapitalinkomst för ett dödsbo eller en fysisk person, om förmånen inflyter eller bildas på basis

av beloppet eller värdet av privata hushålls krediter, insättningar, placeringar, placeringsförsäkringar, försäkringsbaserade investeringsprodukter eller kapitaliseringsavtal. Förmånen utgör dock skattefri inkomst till den del den används eller gäller tjänster, serviceavgifter eller krediträntor som hänför sig till de poster som nämns ovan, och om förmånen inte betalas i pengar eller på något därmed jämförbart sätt. Dessutom förutsätter skattefriheten att kunden inte kan påverka användningsändamålet för förmånen.

Enligt förslaget ska bestämmelserna om utbildningsavdrag i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och i inkomstkattelagen för gårdsbruk upphävas.

I inkomstkattelagen föreslås det ändringar som beror på ändringarna i förordningen om stöd av mindre betydelse, alltså (så kallade de minimis-stöd) i den bemärkelsen att totalbeloppet av stödtagarens samtliga stöd av mindre betydelse under sammanlagt tre skatteår höjs till 300 000 euro.

I denna proposition föreslås det att de bestämmelser i lagen om skatteredovisning och inkomstkattelagen som gäller skattetagargruppernas utdelning av samfundsskatten och den temporära tillämpningen av utdelningen ändras. Genom ändringarna av utdelningen kompenseras kommunerna för de förändringar i intäkterna av samfundsskatten som det förlängda skattestödet för tjänstebilar med nollutsläpp och slopandet av utbildningsavdraget för arbetsgivare medför i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2025. Bestämmelsen om beskattning av kundförmåner som inflyter på grund av krediter, insättningar och placeringar avses dock träda i kraft vid ingången av 2026. Bestämmelsen om sänkningen av beskattningsvärdet för tjänstebilar som betraktas vara utsläppsfria under körtiden föreslås träda i kraft från ingången av 2026 och gälla fram till utgången av 2029.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	5
1 Bakgrund och beredning.....	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Beredning.....	6
2 Nuläge och bedömning av nuläget	7
2.1 Skattegrunderna för förvärvsinkomster	7
2.1.1 Skatteskalen för förvärvsinkomster	7
2.1.2 Grundavdrag	7
2.1.3 Arbetsinkomstavdrag	8
2.2 Skattesubventioner för tjänstebilar	9
2.3 Hushållsavdrag	11
2.4 Kulturell, språklig och annan träning i samband med arbete i gränsöverskridande fall	12
2.5 Flyttningsskostnader.....	13
2.6 Kostnader för registrering hos myndigheter och vissa andra kostnader i samband med inresa som betalas av arbetsgivaren.....	16
2.6.1 Pass, visum, arbets- och uppehållstillstånd.....	16
2.6.2 Skattnummer och personbeteckning	17
2.6.3 Vaccinationer, läkemedel och läkarundersökning.....	17
2.6.4 Av arbetsgivaren bekostade tjänster i samband med myndighetsregistreringar som köpts från en utomstående tjänsteleverantör.....	18
2.7 Beskattning av finansbranschens kundförmåner	19
2.8 Utbildningsavdrag.....	26
2.9 Övervakning av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag	27
2.10 Utdelningen av samfundsskatt enligt 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning samt inkomstskattesatsen enligt 124 och 124 b § i inkomstskattelagen	27
3 Målsättning	28
4 Förslagen och deras konsekvenser	29
4.1 De viktigaste förslagen	29
4.1.1 Beskattning av förvärvsinkomster	29
4.1.2 Arbetsinkomstavdragets barnförhöjning	30
4.1.3 Ersättning av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdrag	30
4.1.4 Pensionsinkomstavdrag	31
4.1.5 Hushållsavdrag	32
4.1.6 Skattesubventioner för tjänstebilar	32
4.1.7 Kulturell, språklig och annan träning i samband med arbete i gränsöverskridande fall	33
4.1.8 Flyttningsskostnader.....	33
4.1.9 Kostnader för registrering hos myndigheter och vissa andra kostnader i samband med inresa som betalas av arbetsgivaren	33
4.1.10 Beskattning av finansbranschens kundförmåner	34
4.1.11 Utbildningsavdrag.....	36
4.1.12 Övervakning av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag	36

4.1.13 Utdelningen av samfundsskatt enligt 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning samt inkomstskattesatsen enligt 124 och 124 b § i inkomstskattelagen	36
4.1.14 Tekniska ändringar	37
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	38
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	38
4.2.1.1 Konsekvenser för de offentliga finanserna och de skattskyldiga	38
4.2.1.2 Konsekvenser för inkomstfördelningen	58
4.2.2 Sysselsättningseffekter	59
4.2.3 Konsekvenser för jämställdhet mellan könen	60
4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna	60
5 Alternativa handlingsvägar	61
6 Remissvar	62
7 Specialmotivering	65
7.1 Lagen om inkomstskatteskalen för 2025	65
7.2 Inkomstskattelagen	66
7.3 Lagen om upphävande av 56 § i lagen beskattning av inkomst av näringsverksamhet	75
7.4 Lagen om upphävande av 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk	75
7.5 Lagen om beskattningsförfarande	75
7.6 Lagen om skatteredovisning	75
8 Ikraftträdande	76
9 Förhållande till budgetpropositionen	76
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	76
10.1 Minskning av pensionsinkomstavrdraget	76
10.1.1 Allmänt om likabehandling	76
10.1.2 Den ändring som föreslås i pensionsinkomstavrdraget och likabehandlingsaspekten	77
LAGFÖRSLAG	80
1 Lag om inkomstskatteskalen för 2025	80
2. Lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen	81
3. Lag om upphävande av 56 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	86
4. Lag om upphävande av 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk	87
5. Lag om ändring av 15 d § i lagen om beskattningsförfarande	88
6. Lag om ändring av 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning	89
BILAGA	91
PARALLELLTEXTER	91
2. Lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen	91
5. Lag om ändring av 15 d § i lagen om beskattningsförfarande	101
6. Lag om ändring av 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning	102

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Enligt 124 § 5 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) föreskrivs det särskilt om den skatteskala som ska tillämpas vid beskattningen av förvärvsinkomst för varje enskilt år. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering justeras beskattningen av förvärvsinkomster årligen på basis av förtjänstnivå- eller konsumentprisindex enligt det index som stiger snabbare. I regeringsprogrammet konstateras dessutom att den högsta nivån på 150 000 euro för progressionen i beskattningen fortsätter på föreskriven tid fram till slutet av valperioden.

De föreslagna ändringarna i inkomstskattelagen grundar sig på statsminister Petteri Orpos regeringsprogram och på de beslut som fattades under vårens ramförhandlingar. Genom sin skattepolitik strävar regeringen efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Enligt regeringsprogrammet stärks hushållens köpkraft genom att beskattningen av arbete och olika transportsätt lindras. Regeringen skärper inte genom sina beslut den totala skattegraden.

Enligt regeringsprogrammet bilaga c, som gäller skattepolitiken, lindrar regeringen beskattningen av arbete med sammanlagt 405 miljoner euro under regeringsperioden. För att förbättra incitamenten för att ta emot arbete ska tyngdpunkten för lindringen av förvärvsinkomstskatten ligga på låg- och medelinkomsttagare. Detta ska ske genom en höjning av arbetsinkomstavdraget.

Enligt regeringsprogrammet införs en barnspecifik höjning på 50 euro av arbetsinkomstavdraget i beskattningen.

Finlands offentliga finanser har försämrats och de anpassningsåtgärder som det beslutat om i regeringsprogrammet räcker inte till för att stabilisera skuldkvoten i de offentliga finanserna före 2027. Av denna orsak fattade regeringen under vårens ramförhandlingar beslut om ytterligare åtgärder för att förbättra hållbarheten i de offentliga finanserna och skapa förutsättningar för att stoppa skuldsättningen. Besparingarnas andel i regeringens nya åtgärdsdel för att stärka de offentliga finanserna är cirka 1,6 miljarder euro på 2028 års nivå. På grund av det allvarliga läget i de offentliga finanserna beslutade regeringen också om skatteåtgärder som stärker de offentliga finanserna. Effekten av skattelösningarna på de offentliga finanserna är 1,4 miljarder euro. Som ett led i denna helhet beslutade regeringen att med avvikelse från regeringsprogrammet görs ingen indexjustering i skalans två högst inkomstgränser för 2025. Dessutom beslutade regeringen att krympa hushållsavdraget med 100 miljoner euro och att minska pensionsinkomstavdraget.

Under ramförhandlingarna beslutade man också att förlänga skattesubventionen för utsläppsfria tjänstebilar till utgången av 2029. Man beslutade att förbättra kommunalbeskattningens effektivitet genom att slopa förvärvsinkomstavdraget och samtidigt göra ändringar i statsbeskattningen som begränsar åtstramningen av beskattningen.

I regeringsprogrammet finns flera punkter som gäller den skattemässiga behandlingen av förmåner för arbetstagare som flyttar från utlandet till Finland. Enligt regeringsprogrammet bilaga c, som gäller skattepolitiken, utreds det om flyttningskostnaderna för en arbetstagare som flyttar till Finland kan göras till en helt skattefri personalförmån när flyttningen sker i

arbetsgivarens intresse som utstationerad arbetstagare. Dessutom utreds det om det är möjligt att utvidga motsvarande skattefria naturaförmåner till arbetstagare som utstationerats från utlandet till Finland som till personer som utstationerats från Finland till utlandet. Som en del av de åtgärder som stödjer internationell rekrytering sägs i regeringsprogrammet dessutom att de avgifter som hänför sig till inreseprocessen ska bli en skattefri personalförmån för företag. De ändringar i inkomstskattelagen som föreslås i propositionen när det gäller skatteplikt för utbildnings- och flyttningskostnader som arbetsgivaren betalat samt för kostnader som orsakats av myndighetsregistreringar baserar sig på ovannämnda punkter i regeringsprogrammet. På grund av dessa punkter i regeringsprogrammet har finansministeriets skatteavdelning den 26 april 2024 färdigställt en utredning om beskattningen av förmåner för arbetstagare som anländer till Finland från utlandet¹, där man har utrett behoven av att ändra lagstiftningen på grund av regeringsprogrammet.

Bilagan om skattepolitiken till regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering innehåller en punkt enligt vilken skattepraxis för bonusar inom finansbranschen ses över. Bakom denna punkt ligger Konkurrens- och konsumentverkets initiativ till finansministeriet den 29 mars 2021, där man föreslår att skattebestämmelserna om bonusar som ges av företag i bank- och försäkringsbranschen ska preciseras så att den ogrundade och konkurrenssnedvridande skattesubvention som tillämpas för närvarande och som varit beroende av tolkning ska försvinna. Enligt initiativet snedvrider Skatteförvaltningens tolkning, som styr bonusar till stora belopp som inflyter av placeringar och krediter till andra produkter, särskilt försäkringar, konkurrensen mellan marknadsaktörerna och orsakar välfärdsförluster.

I samband med ramförhandlingarna 2024 beslutade regeringen att slopa utbildningsavdraget för arbetsgivare, eftersom avdraget inte har nått de uppställda målen.

Kommissionen har antagit en ny förordning (EU) 2023/2831 om stöd av mindre betydelse, dvs. s.k. de minimis-stöd, där beloppen av stöd av mindre betydelse har höjts jämfört med den tidigare förordningen.

I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna för de effekter som regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna. Kompenseringarna av samfundsskatten görs inom skattesystemet genom att ändra utdelningen av samfundsskatten. Denna proposition innehåller förslag till ändring av kommunernas utdelning av samfundsskatten som hänför sig till den förlängda skattesubventionen för utsläppsfria tjänstebilar och slopandet av arbetsgivarens utbildningsavdrag.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

Det ordnades en separat remissbehandling av förslagen som gäller beskattningen av finansbranschens kundförmåner under tiden 2 april – 14 maj 2024 och av förslagen som gäller utdelningen av samfundsskatten under tiden 23 augusti – 6 september 2024. Till övriga delar var utkastet till proposition ute på remiss under tiden 20 juni – 28 augusti 2024. Utlåtande

¹ Finansministeriet: Utredning om beskattningen av förmåner för arbetstagare som anländer till Finland från utlandet. Adress: https://valtioneuvosto.fi/-/10623/tulokset-kuudesta-verotusta-kasittelevasta-selvityksesta-julkaistu?languageId=sv_SE.

begärdes av de med tanke på förslagen viktigaste ministerierna, myndigheterna, näringslivet och andra intressentgrupper.

Remisstiden för förslagen som gäller utdelningen av samfundsskatten avvek från huvudregeln i handboken om hörande vid författningsberedning, enligt vilken tiden för inlämnande av skriftligt utlåtande om ett författningsförslag ska vara minst sex veckor. Remisstiden var kortare än enligt huvudregeln ska förslagen som gäller utdelningen av samfundsskatten skulle kunna beredas enligt finansministeriets senaste prognoser och lämnas till riksdagen inom den tid som utsatts för behandlingen av propositioner som hänför sig till budgetpropositionen för 2025.

Handlingarna i anslutning till beredningen av regeringens proposition inklusive begärandena om utlåtande och utlåtandena finns tillgängliga i en allmän tjänst på adressen <https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM008:00/2024>.

Propositionen har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Skattegrunderna för förvärvsinkomster

2.1.1 Skatteskalen för förvärvsinkomster

Enligt 124 § 5 mom. i inkomstskattelagen föreskrivs det särskilt om den skatteskala som ska tillämpas vid beskattningen av förvärvsinkomst för varje enskilt år. I det differentierade inkomstskattesystemet gäller den progressiva inkomstskatteskalen fysiska personers och dödsboms förvärvsinkomster. Skattepliktig förvärvsinkomst är bland annat lön och därmed jämförbar inkomst i anställningsförhållande, pension samt förmån eller ersättning som erhållits i stället för sådan inkomst.

I inkomstskatteskalen för 2024 gjordes också en indexjustering på 2,8 procent på basis av förändringen i förvärvsinkomstindex. I skatteskalen genomfördes indexjusteringen genom att alla inkomstgränser i skalan höjdes. Utöver indexjusteringarna fogades till inkomstskatteskalen för 2024 i enlighet med regeringsprogrammet en ny högsta nivå på 150 000 euro. Skattesatsen för den nya högsta nivån är densamma som för den högsta nivån på inkomstskatteskalen för 2023, det vill säga 44 procent. Inkomstgränsen för den näst högsta nivån på skatteskalen för 2024 motsvarar den högsta nivån på skalan för 2023 höjd med indexjusteringen och där är skattesatsen 42 procent.

2.1.2 Grundavdrag

I 106 § i inkomstskattelagen föreskrivs det om grundavdrag. Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de övriga avdragen inte överstiger 3 980 euro, ska detta belopp enligt paragrafen dras av från nämnda inkomst. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de övriga avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

Eftersom grundavdraget beviljas efter det att de andra inkomstavdragen gjorts, gäller grundavdraget mottagare av dagpenningsinkomster, löneinkomster och pensionsinkomster på olika inkomstnivåer, som ett resultat av de avdrag av varierande storlek som ska göras från nämnda inkomster. Grundavdraget beviljas till fullt belopp vid en dagpenningsinkomst på 3 980 euro per år, en löneinkomst på ca 8 000 euro per år och en pensionsinkomst på ca 13 600 euro per år. För mottagare av dagpenningsinkomst har grundavdraget en effekt på en årsinkomst på

upp till cirka 25 900 euro, för mottagare av löneinkomst på en årsinkomst på upp till cirka 32 500 euro och för mottagare av pensionsinkomst på en årsinkomst på upp till cirka 30 000 euro.

Grundavdraget beviljas på samma grunder och till samma belopp vid både statsbeskattningen och kommunalbeskattningen.

2.1.3 Arbetsinkomstavdrag

Bestämmelser om arbetsinkomstavdraget finns i 125 § i inkomstskattelagen. Arbetsinkomstavdraget görs i första hand från den inkomstskatt på förvärvsinkomster som ska betalas till staten. Till den del den inkomstskatt på förvärvsinkomst som betalas till staten inte räcker till för att göra avdraget, görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten i proportion till dessa skatter. Avdraget beräknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, utdelningar som ska beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten. Syftet med arbetsinkomstavdraget är att lindra beskattningen av arbete och på så vis främja sysselsättningen och utbudet av arbete.

I beskattningen för 2024 är arbetsinkomstavdraget 12 procent av beloppet av de inkomster som berättigar till avdrag. Avdragets maximibelopp är dock 2 140 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 23 420 euro minskar avdraget med 2,03 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 23 420 euro. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 71 900 euro minskar avdraget dock med 1,21 procent av den överskjutande delen. När nettoförvärvsinkomsten överskrider cirka 168 000 euro beviljas inte längre något arbetsinkomstavdrag.

Avdragets maximibelopp som avses i 125 § 3 mom. i inkomstskattelagen höjs med 1 200 euro om den skattskyldige har fyllt 65 år före skatteårets ingång. Syftet med höjningen är att främja sysselsättningen bland äldre personer. Syftet är dels att uppmuntra äldre arbetstagare att stanna längre i arbetslivet, dels att uppmuntra dem att arbeta under pensionstiden.

Förvärvsinkomstavdrag

Bestämmelser om förvärvsinkomstavdrag finns i 105 a § i inkomstskattelagen. Enligt bestämmelsen görs från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst ett förvärvsinkomstavdrag vid beskattningen.

Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, dividender som ska beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning. Med dividender som ska beskattas som förvärvsinkomst avses förvärvsinkomstdividendens skattepliktiga del.

Avdraget utgör 51 procent av det belopp med vilket de inkomster som nämns ovan överstiger 2 500 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 28 procent av det belopp som överstiger detta. Avdragets maximibelopp är dock 3 570 euro. När den skattskyldiges

nettoförförsvärsinkomst överstiger 14 000 euro, minskar avdraget med 4,5 procent av det belopp med vilket nettoförförsvärsinkomsten överstiger 14 000 euro.

Förförsvärsinkomstavdraget beviljas inte ens partiellt, om den skattskyldiges nettoförförsvärsinkomst överstiger ca 94 084 euro.

Syftet med förförsvärsinkomstavdraget är på samma sätt som arbetsinkomstavdraget att lindra beskattningen av arbete och på så vis främja sysselsättningen och utbudet av arbete. Till skillnad från arbetsinkomstavdraget är förförsvärsinkomstavdraget ett avdrag som görs från inkomsten, så det riktar sig mer till kommunalbeskattningen än arbetsinkomstavdraget. Som ett avdrag från inkomsterna är dess inverkan för de skattskyldiga och kommunernas skatteintäkter också beroende av kommunalskattesatsen till skillnad från arbetsinkomstavdraget som görs från skatten. Efter att arbetsinkomstavdraget infördes har beskattningen av arbete i huvudsak genomförts genom arbetsinkomstavdraget, som i första hand görs från statsskatten.

Pensionsinkomstavdrag

Bestämmelser om pensionsinkomstavdraget finns i 100 § i inkomstskattelagen. Enligt bestämmelsen ska ett pensionsinkomstavdrag göras från en skattskyldig pensionstagares nettoförförsvärsinkomst.

Pensionsinkomst betalas i allmänhet grund av en lagstadgad och/eller individuell pensionsförsäkring. Pension kan också grunda sig på en annan försäkring än en pensionsförsäkring. Den kan dessutom grunda sig på en privaträttslig rättshandling, såsom ett köp eller ett testamente eller i vissa fall även på domstolens beslut.

Fullt pensionsinkomstavdrag beräknas så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,173, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförförsvärsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförförsvärsinkomst överstiger 22 500 euro minskar avdraget dock med 15 procent av den överskjutande delen. Nettoförförsvärsinkomsten är beloppet av den skattskyldiges förförsvärsinkomster efter naturliga avdrag. Då fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut anses som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension.

Syftet med pensionsinkomstavdraget är att reglera skattebördan på pensionsinkomst, så att personer som får enbart folkpension eller garantipension inte betalar skatt på sin pensionsinkomst. Pensionsinkomstavdraget beviljas på samma grunder och till samma belopp vid både statsbeskattningen och kommunalbeskattningen. År 2024 är pensionsinkomstavdragets maximibelopp 10 920 euro.

Vid beskattningen beviljas inte ens partiellt pensionsinkomstavdrag, om den skattskyldiges nettoförförsvärsinkomst 2024 överstiger cirka 55 927 euro.

2.2 Skattesubventioner för tjänstebilar

Naturaförmåner som erhållits av arbetsgivaren är skattepliktig lön för den skattskyldige och ska värderas till gängse värde. Enligt inkomstskattelagen bestämmer Skatteförvaltningen årligen beräkningsgrunderna för det gängse värdet. Med stöd av detta meddelar Skatteförvaltningen

årligen ett beslut om beräkningsgrunderna för naturaförmånerna. Bilförmånen är en av naturaförmånerna. Det är fråga om en bilförmån om löntagaren eller löntagarens familj använder arbetsgivarens person- eller paketbil för privatkörning. En bilförmån kan vara antingen en fri bilförmån eller en förmån att använda bil. När arbetsgivaren står för kostnaderna för bilen är det fråga om en fri bilförmån. Om löntagaren själv betalar åtminstone drivkraftskostnaderna för bilen är det i sin tur fråga om en förmån att använda bilen. Beloppet av bilförmånen baserar sig etablerat på det värde som fastställts genom Skatteförvaltningens beslut om naturaförmåner. Den ersättning löntagaren betalat till arbetsgivaren för bilkostnaderna dras av från penningvärdet av den fria bilförmånen eller förmånen att använda bilen.

Beskattningsvärdet för bilförmånen bildas på det sätt som Skatteförvaltningen fastställt schablonmässigt på basis av bilens grundvärde och driftskostnader. Med grundvärde avses en procentandel som uträknats på basis av bilens nyanskaffningspris. Nyanskaffningspriset är det allmänna rekommenderade priset för bilmodellen, minskat med 3 400 euro. Driftskostnaderna för bilen har fastställts både som ett värde per månad och som ett kilometerbaserat värde som grundar sig på mängden privatkörning. Används kilometerbaserade värden krävs en körjournal eller annan tillförlitlig utredning av de kilometer som körts med bilen. Vid verkställande av beskattningen kan värdet av bilförmånen höjas om det är uppenbart att de privata körningarna under året överskrider 18 000 kilometer. Även resorna mellan bostaden och arbetsplatsen betraktas som privat körning. Om arbetskörningarna med en naturaförmånsbil överstiger 30 000 kilometer under ett kalenderår eller om löntagaren måste byta naturaförmånsbil ofta, minskas förmånens grundvärde med 20 procent.

Från driftskostnadsandelen som läggs till grundvärdet för den fria bilförmånen dras av 0,09 euro per kilometer eller 135 euro per månad om bilens enda möjliga drivkraft är elström. Från driftskostnadsandelen som läggs till grundvärdet för den fria bilförmånen dras av 0,04 euro per kilometer eller 60 euro per månad om drivkraften för en bil som laddas från en extern källa är elström och motorbensin eller elström och dieselolja eller drivkraften för bilen är bränsle som består av metan. Ovannämnda avdrag handlar inte om en sänkning av förmånens gängse värde, utan om att beakta de lägre driftskostnaderna för helelektriska bilar samt bilar med låga utsläpp vid beräkningen av de gängse värde.

Den tilläggsutrustning som skaffats till bilen inverkar på värdet av bilförmånen. Vid bestämmandet av värdet av bilförmånen beaktas den tilläggsutrustning som skaffats till bilen med undantag för vanliga vinterdäck. Värdet av tilläggsutrustningen läggs till bilens nyanskaffningspris till den del utrustningens sammanlagda värde överstiger 1 200 euro. Om den rabatt som arbetsgivaren får för tilläggsutrustningen överskrider en vanlig kontributrabatt, värderas tilläggsutrustningen enligt det allmänna rekommenderade priset. Från och med 2021 har som tilläggsutrustning till bilen vid beräkningen av bilförmånen beskattningsvärde också räknats hemmaladdare för elbil som arbetsgivaren bekostat tillsammans med tjänsteelbilen.

Enligt 64 a §, som fogats tillfälligt till inkomstskattelagen, sänks beskattningsvärdet för bilförmånen i fråga om bilar som anses vara utsläppsfria under körning med 170 euro per månad under åren 2022–2025. Avdraget görs från det gängse värde som Skatteförvaltningen fastställt. Under åren 2022–2025 dras det från beskattningsvärdet för bilförmånen dessutom av 85 euro för varje månad, om bilens koldioxidutsläpp är minst 1 och högst 100 gram per kilometer. Vid dessa avdrag är det fråga om sänkning av bilförmånens gängse värde. Det är fråga om en temporär skattesubvention vars syfte är att inom tjänstebilbeståndet öka andelen sådana bilar som betraktas som utsläppsfria eller nästan utsläppsfria under körning. Under åren 2021–2025 gäller också skattefrihet för laddningsförmån, som innebär att skattepliktig inkomst uppkommer inte när arbetsgivaren bekostar laddning av arbetstagarens egen bil eller en bil som utgör

grunden för förmånen att använda bil, på arbetsplatsen eller vid en för allmänheten tillgänglig laddningsstation.

År 2023 fick cirka 79 000 personer bilförmån. Ungefär två tredjedelar av förmånstagarna hade fri bilförmån och ungefär en fjärdedel hade rätt att använda tjänstebil.

År 2023 fanns det cirka 8 872 utsläppsfria tjänstebilar och cirka 13 031 bilar vars koldioxidutsläpp är 1–100 gram per kilometer. Den fria bilförmånen är mer allmän av alternativen, eftersom det 2023 fanns cirka 12 815 mottagare av den fria bilförmånen, och cirka 9 088 mottagare av förmånen att använda bil.

Tjänstebilarnas andel av de första registreringarna av nya personbilar beräknas vara cirka 26 procent. Av det personbilsbestånd som används i trafik i Finland är cirka 2,9 procent tjänstebilar.

2.3 Hushållsavdrag

En viktig grundprincip för inkomstbeskattningen är att endast utgifterna för inkomstens förvärvande eller bibehållande, det vill säga så kallade naturliga avdrag, kan dras av i beskattningen. I beskattningen anses inte den skattskyldiges levnadskostnader vara avdragsgilla kostnader.

Hushållsavdrag är ett undantag från levnadskostnaders avdragsgillhet. Hushållsavdraget är en skattesubvention vars viktigaste syfte har varit att förbättra sysselsättningen med hjälp av samhälleligt stöd. Syftet är att uppmuntra hushållen att låta utomstående utföra sådana arbeten som hushållen tidigare har utfört själva. Syftet är också att minska användningen av svart arbetskraft.

En skattskyldig får med stöd av 127 a § i inkomstskattelagen från skatten som hushållsavdrag dra av en del av de belopp som han eller hon har betalt för arbete som utförts i en bostad eller fritidsbostad som han eller hon använder. Hushållsavdrag beviljas även för arbete som har utförts i en bostad eller fritidsbostad som används av den skattskyldiges eller dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar och fosterföräldrar eller av dessa personers släktingar i rakt uppstigande led eller dessa personers make. Till avdrag berättigar normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete samt arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad. Från ingången av 2024 har också fysioterapi som ges av en legitimerad fysioterapeut och ergoterapi som ges av en legitimerad ergoterapeut berättigat till hushållsavdrag på motsvarande sätt som sedvanligt omsorgsarbete och vårdarbete. Avdraget är högst 2 250 euro per år och det beviljas endast i den utsträckning som den i 127 b § avsedda avdragbara delen av kostnaderna överstiger 100 euro.

Den skattskyldige får dra av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie samt dessutom 15 procent av den utbetalda lönen. Den skattskyldige får dra av 40 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till ett i förskottsuppbörsregistret infört företag som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet. Den skattskyldige får dra av 40 procent av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 § i inkomstskattelagen.

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats för social- och hälsovård eller stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996). Stöd och servicesedlar förhindrar

avdraget helt och hållet, även om ett understöd som erhållits inte täcker alla kostnader för samma arbete.

Hushållsavdrag är avdrag från skatt och görs i första hand från inkomstskatten till staten. Avdraget görs från skatten på förvärvsinkomsten och skatten på kapitalinkomsten i proportion till skatternas belopp. Avdraget från skatten på förvärvsinkomsten görs efter det att övriga avdrag gjorts och före underskottsgottgårelsen. Till den del avdraget överstiger beloppet av inkomstskatten till staten görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten i proportion till dessa skatter.

Vid ingången av 2022 höjdes hushållsavdraget tillfälligt för vissa arbeten genom att en ny 127 f § fogades temporärt till inkomstskattelagen. Höjningen gäller avdrag som beviljas på grund av normalt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete skatteåren 2022–2024 samt på grund av avstående från oljeuppvärmning skatteåren 2022–2027. För arbeten som omfattas av höjningen är avdragets maximibelopp 3 500 euro och den procentuella avdragbara andelen av kostnaderna för arbetsersättning 60 procent och för löner 30 procent.

År 2022 beviljades cirka 522 000 skattskyldiga hushållsavdrag och avdragen uppgick sammanlagt till cirka 525 miljoner euro. Det genomsnittliga avdraget uppgick till cirka 1 006 euro. Cirka 76,6 procent av det sammanlagda beloppet av sådana kostnader som berättigar till avdrag hänförde sig till underhåll eller ombyggnad av bostad. Hushållsarbete stod för en andel på cirka 17,9 procent av kostnaderna. Andelen för kostnader för omsorgs- och vårdarbete var cirka 2,7 procent och andelen för kostnader för avstående från oljeuppvärmning cirka 2,8 procent.

Av kostnaderna för hushållsavdraget kom 1,6 procent från arbete som uppdragsgivaren låtit utföra i föräldrarnas hem eller fritidsbostad. Andelen var störst i fråga om omsorgs- och vårdarbete, det vill säga 4,5 procent av kostnaderna uppkom hemma hos föräldrar eller mor- eller farföräldrar.

Hushållsavdraget har från första början haft två bärande principer. Avdrag beviljas endast för arbetets andel och endast för arbete som utförts hemma eller i en fritidsbostad.

2.4 Kulturell, språklig och annan träning i samband med arbete i gränsöverskridande fall

Enligt 29 § 1 mom. i inkomstskattelagen är skattepliktig inkomst, med nedan nämnda begränsningar, den skattskyldiges inkomster i pengar eller pengars värde. Enligt 61 § 2 mom. i inkomstskattelagen är skattepliktig inkomst bland annat lön som erhålls på grund av ett anställningsförhållande och därmed jämförbar inkomst, pension samt förmån eller ersättning som erhålls i stället för den aktuella inkomsten. En skattepliktig uppkomst anses uppkomma för arbetstagaren när arbetsgivaren betalar en utgift som klassas som levnadskostnad för arbetstagarens räkning.

I 69 b § i inkomstskattelagen föreskrivs att skattepliktig inkomst uppkommer inte när en arbetsgivare bekostar sådan utbildning för en arbetstagare som ligger i arbetsgivarens eller i en till samma koncern hörande arbetsgivares intresse.

Kulturell träning, språkutbildning samt annan motsvarande utbildning hänför sig vanligtvis till arbete i gränsöverskridande fall. Det är i allmänhet fråga om träning som ordnas i arbetsgivarens intresse, och syftet är att säkerställa att det gränsöverskridande arbetet lyckas genom att träna arbetstagaren inför de krav och målsättningar som hänför sig till arbetet i den nya staten samt att stödja anpassningen till arbets- och fritidskulturen i det nya landet.

Träning och utbildning som hänför sig till arbete i gränsöverskridande fall nämns inte uttryckligen i inkomstskattelagen som sådan utbildning som arbetsgivaren kan bekosta skattefritt. I beskattningspraxis har träningen och utbildningen ändå betraktas som i 69 b § i inkomstskattelagen avsedd utbildning som ordnas av arbetsgivaren och som inte anses ge upphov till en skattepliktig förmån för arbetstagaren.

I beskattningspraxis har kulturell träning och språkutbildning kunnat betalas skattefritt för arbetstagaren i fråga om arbete i gränsöverskridande fall oberoende av om det är fråga om en kommendering eller om arbetstagaren har ingått ett arbetsavtal direkt med en finländsk arbetsgivare.

Motsvarande träning eller utbildning för en familjemedlem har i princip betraktats som en skattepliktig förmån för arbetstagaren i beskattningspraxis. En skattepliktig förmån uppkommer dock inte, om arbetsgivaren inte orsakas några tilläggskostnader av att familjen deltar i träningen eller utbildningen.

Inkomstskattelagens 69 b § har ett vidsträckt tillämpningsområde. Att kulturell, språklig och annan motsvarande träning skrivs in i lagen stärker nuvarande beskattningspraxis och preciserar innehållet i och tillämpningsområdet för utbildning som kan bekostas skattefritt i fråga om arbete i gränsöverskridande fall.

2.5 Flyttningskostnader

Allmänt

Arbetstagarens flyttnings- och därtill anslutna resekostnader som arbetsgivaren betalar är i princip skattepliktig förvärvsinkomst för arbetstagaren utifrån inkomstskattelagens begrepp skattepliktig inkomst. Det är fråga om ersättning för levnadskostnader. Arbetsgivaren ersätter i allmänhet arbetstagarens och arbetstagarens familjs kostnader i samband med flyttningen när en utlandskommendering börjar och slutar, t.ex. kostnader för flyttgods eller extra bagage. Kostnaderna kan också ersättas i fråga om sådant arbete i gränsöverskridande fall där arbetstagaren ingår ett arbetsavtal direkt med en arbetsgivare i en främmande stat, och det alltså inte är fråga om en kommendering.

I Skatteförvaltningens ställningstagande Beskattningen av kostnader och etableringstjänster som betalats av arbetsgivaren i internationella arbetssituationer tas ställning till den skattemässiga behandlingen av ersättningar som hänför sig till arbete i olika gränsöverskridande fall.² Ersättningar för flyttnings- och resekostnader behandlas mer ingående även i Skatteförvaltningens anvisning Ersättningar för arbetsreskostnader i beskattningen.³

Arbetstagare som beger sig från Finland till utlandet

Enligt 76 § i inkomstskattelagen är vissa ersättningar i anslutning till tjänstgöring utomlands inte skattepliktig inkomst. Med stöd av 76 § 1 mom. 5 punkten kan arbetsgivaren skattefritt ersätta både arbetstagarens och arbetstagarens familjs flyttnings- och resekostnader i anslutning

² Skatteförvaltningens ställningstagande Beskattningen av kostnader och etableringstjänster som betalats av arbetsgivaren i internationella arbetssituationer, har getts 18.8.2021, Dnr VH/2124/00.01.00/2021.

³ Skatteförvaltningens anvisning Ersättningar för arbetsreskostnader i beskattningen, har getts 25.4.2024, Dnr VH/1811/00.01.00/2024.

till tjänstgöring utomlands. Bestämmelsen gäller endast arbetstagare som beger sig från Finland till utlandet. Bestämmelsen är tillämplig på arbete som utförs både på den egentliga arbetsplatsen och på ett särskilt arbetsställe. Det har inte heller föreskrivits någon tidsgräns för tjänstgöringens längd.

Skattefrihet för flyttnings- och resekostnader förverkligas redan i nuläget vid arbete i gränsöverskridande fall när en arbetstagare beger sig från Finland till utlandet oberoende av om det är fråga om en utlandskommendering eller om arbetsgivaren ingår avtal direkt med en utländsk arbetsgivare. Det finns alltså inte något behov av ändringar i lagstiftningen när det gäller den skattemässiga behandlingen av förmåner för arbetstagare som flyttar från Finland till utlandet.

Arbetstagare som kommer från utlandet till Finland

Arbetsgivaren kan inte med stöd av 76 § 1 mom. 5 punkten i inkomstskattelagen betala flyttnings- och resekostnaderna för en arbetstagare som kommer till Finland för att arbeta och arbetstagarens familjemedlemmar som flyttar med honom eller henne skattefritt, eftersom bestämmelsen är begränsad till endast förmåner som betalas till en arbetstagare som beger sig från Finland till utlandet.

Centralskattenämnden (CSN) har i sitt förhandsavgörande CSN 10/2006 angett riktlinjer för skattepliktighet för flyttningskostnader som betalas för en arbetstagare som kommer från utlandet till Finland på arbetskommendering. Enligt förhandsavgörandet kan arbetsgivaren ersätta arbetstagarens flyttningskostnader skattefritt, om det är fråga om en kommendering från utlandet till Finland, som har skett på initiativ av arbetsgivaren och i dennes intresse. För att flyttningen ska kunna anses ha skett i arbetsgivarens intresse, ska det vara fråga om en kommenderingssituation, dvs. en utländsk arbetsgivare ska ha stationerat arbetstagaren i Finland för att arbeta. I beskattningspraxis har skattefri ersättning för kostnaderna ansetts förutsätta arbetsgivarens intresse och arbetsgivarens order eller initiativ till kommenderingen, dvs. arbetsgivaren har haft behov av att få arbetstagaren att arbeta t.ex. för ett visst projekt. I beskattningspraxis har lösningen inneburit att flyttningskostnaderna inte kan ersättas skattefritt när en arbetstagare som kommit till Finland har ingått arbetsavtal direkt med en finländsk arbetsgivare.

I centralskattenämndens ovannämnda avgörande har man inte separat tagit ställning till skattepliktighet för familjens flyttningskostnader. I beskattningspraxis har det dock ansetts att om flyttningen har skett i arbetsgivarens intresse och på dennes initiativ, är flyttningskostnaderna en helt och hållet skattefri förmån. Även familjens andel har i dessa situationer betraktats som en skattefri förmån.

Vid ingången av 2020 fogades till inkomstskattelagen genom lag 1557/2019 en specialbestämmelse om ersättning för flyttnings- och resekostnader, inkomstskattelagens 69 c §, enligt vilken skattepliktig förvärvsinkomst är 50 procent av de flyttnings- och resekostnader för arbetstagaren och hans eller hennes familjemedlemmar som arbetsgivaren betalar, om arbetsställets placering är orsaken till att arbetstagaren flyttar. Det kan vara fråga om såväl en flyttning inom Finland och en flyttning från Finland till utlandet som en flyttning från utlandet till Finland. Flyttningen har i praktiken alltid ansetts bero på arbetsställets placering när en arbetstagare flyttar från utlandet till Finland för att arbeta. Det har inte någon betydelse för tillämpningen av bestämmelsen, om arbetstagaren utkommenderas till Finland eller ingår han eller hon ett arbetsavtal direkt med en finländsk arbetsgivare. I enlighet med RP 24/2019 rd om skattepliktighet för flyttningskostnader omfattar tillämpningsområdet för bestämmelsen också

arbetstagarens och hans eller hennes familjemedlemmars resekostnader i direkt anslutning till flyttningen.

Den partiella skattefrihet för ersättning för flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader som föreskrivs i 69 c § i inkomstskattelagen kan tillämpas i situationer där villkoren för skattefrihet enligt centralskattenämndens beslut inte uppfylls, t.ex. på kommenderingar som sker på arbetstagarens initiativ i inlärnings syfte eller för att förvärva erfarenhet. Med stöd av bestämmelsen kan arbetsgivaren dessutom skattefritt ersätta hälften av flyttningskostnaderna och de därtill anslutna resekostnaderna för en arbetstagare som flyttar till Finland och som har ingått ett arbetsavtal direkt med en finländsk arbetsgivare. Då är det inte fråga om en kommendering utan om en flyttning på grund av den egentliga arbetsplatsens placering.

Arbetsgivaren kan dessutom i enlighet med 71 § i inkomstskattelagen skattefritt ersätta resekostnaderna för en arbetstagare som kommer från utlandet till Finland när arbetstagaren kommer till Finland för en sådan arbetsresa som anges i 72 § i inkomstskattelagen. Om arbetsgivaren också ersätter resekostnaderna för familjemedlemmar till den arbetstagare som företar arbetsresan, har ersättningen till dessa delar betraktats som arbetstagarens skattepliktiga lön.

Vid kommenderingar från utlandet till Finland är det möjligt att betala arbetstagarens och arbetstagarens familjs flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader helt och hållet skattefritt när det är fråga om en kommendering som sker på arbetsgivarens initiativ och i dennes intresse. Arbetsgivaren kan betala arbetstagarens resekostnader helt och hållet skattefritt också när kommenderingen sker på arbetstagarens initiativ, om villkoren för arbetsresa är uppfyllda. Skattefriheten för flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader som arbetsgivaren bekostat är dock mer begränsad än vad som beskrivs ovan för sådana arbetstagare som flyttar till Finland och som inte berörs av specialbestämmelserna om kommenderingar och arbetsresor. En arbetstagare kan t.ex. flytta till Finland på grund av den egentliga arbetsplatsens placering efter att ha ingått ett arbetsavtal direkt med en finländsk arbetsgivare. Då kan arbetsgivaren med stöd av de nuvarande bestämmelserna betala endast 50 procent av flyttningskostnaderna och de därtill anslutna resekostnaderna för arbetstagaren och arbetstagarens familj skattefritt. Med avseende på regeringsprogrammets målsättning som gäller Finlands dragningskraft och punkt om skattefrihet för avgifter som hänför sig till inreseprocessen samt främjandet av arbetskraftens rörlighet kan det vara motiverat att utvidga skattefriheten för flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader.

Kommenderingsreseförsäkring

Kommenderingsreseförsäkring handlar vanligtvis om en utvidgad reseförsäkring som arbetsgivaren bekostar för sin arbetstagare och som även täcker arbetsgivarens risker under arbetstagarens utlandskommendering. En kommenderingsreseförsäkring används vanligtvis för att försäkra arbetstagare som kommenderas utomlands för längre tid än några månader.

Inkomstskattelagen innehåller inte någon uttrycklig bestämmelse om skattepliktighet för kommenderingsreseförsäkring. Det finns dock ett beslut av högsta förvaltningsdomstolen om den skattemässiga behandlingen av försäkringen (HFD 23.6.2016 liggare 2810). Enligt det beslutet är kostnaderna för en kommenderingsreseförsäkring som arbetsgivaren betalat inte en skattepliktig förmån för arbetstagaren. Enligt högsta förvaltningsdomstolens beslut kan som skattefri förmån betraktas en sådan kommenderingsreseförsäkring som innehåller t.ex.

reseolycksfallsförsäkring, resesjukförsäkring, bagageförsäkring, reseansvarsförsäkring, rättsskyddsförsäkring och ersättning för nödvändig hälsovård.

En kommenderingsreseförsäkring som bekostats för en familjemedel är i princip skattepliktig inkomst för arbetstagaren. Premierna för kommenderingsreseförsäkringen har dock i beskattningspraxis betraktats som i 76 § 1 mom. 5 punkten i inkomstskattelagen avsedda flyttnings- och resekostnader i anslutning till tjänstgöring utomlands, varvid också en kommenderingsreseförsäkring som tagits för en familjemedlem kan vara en skattefri förmån när det handlar om utlandskommenderingar.

När det gäller kommenderingar till Finland finns det ingen sådan undantagsbestämmelse liknande 76 § 1 mom. 5 punkten i inkomstskattelagen som skulle stödja skattefrihet för kommenderingsreseförsäkringar och som skulle täcka även förmåner för familjemedlemmar. Med stöd av nuvarande beskattningspraxis är en kommenderingsreseförsäkring för arbetstagarens familjemedlem som bekostats av arbetsgivaren en skattepliktig förmån för en arbetstagare som kommenderats till Finland. Med beaktande av regeringsprogrammets punkter om utvidgad skattefrihet för förmåner till arbetstagare som utstationeras till Finland från utlandet, kan de bristfälliga bestämmelserna och beskattningspraxis i fråga om kommenderingsreseförsäkringar ses som utmanande. Eftersom en kommenderingsreseförsäkring kan anses bero på kommenderingen och utgöra en kostnad som hör till flyttnings- och resekostnaderna, är det motiverat att skattefriheten också omfattar kostnaderna för en kommenderingsreseförsäkring som bekostats för arbetstagarens familjemedlem.

2.6 Kostnader för registrering hos myndigheter och vissa andra kostnader i samband med inresa som betalas av arbetsgivaren

2.6.1 Pass, visum, arbets- och uppehållstillstånd

Pass

Passkostnader som betalas av arbetsgivaren är i princip skattepliktig förvärvsinkomst för arbetstagare på basis av inkomstskattelagens begrepp skattepliktig inkomst. Arbetsgivaren kan ersätta kostnaderna för anskaffningen av ett pass skattefritt, om ett pass på grund av visum som behövs för en arbetsresa finns hos ambassaden i den kommande arbetsstaten, och löntagaren under denna tid behöver passet även för en annan utrikesresa. I detta fall kan arbetsgivaren skaffa en passdublett oavsett om passet behövs för en arbets- eller privatresa. Dessutom kan arbetsgivaren bekosta ett nytt pass om passet för flygpersonal under giltighetstiden blir fyllt av visum på grund av ett flertal arbetsresor. Arbetsgivaren kan också bekosta en sjöfarens nationella identitetsbevis och ett certifikat och besättningskort för luftfarkostbesättning, som är handlingar som ska användas endast för arbetet. Arbetsgivaren kan också skattefritt betala kostnaderna för ett diplomatpass som skaffats för arbetsuppgifter.

Ovannämnda specialsituationer, där arbetsgivaren kan betala arbetstagarens pass skattefritt, är noggrant avgränsade i beskattningspraxis. I gränsöverskridande fall är pass dock en förutsättning för arbete på samma sätt som de tillstånd som behövs för inresa och arbete, som arbetsgivaren för närvarande kan bekosta skattefritt för arbetstagaren med stöd av beskattningspraxis.

Pass som bekostats för arbetstagarens familjemedlemmar har i beskattningspraxis betraktats som skattepliktig inkomst för arbetstagaren. I fråga om arbete i gränsöverskridande fall kan pass

dock betraktas som en likadan kostnad i anslutning till flyttningen till landet som flyttnings- och resekostnaderna, som kan ersättas skattefritt.

Visum, arbets- och uppehållstillstånd

En förutsättning för att inleda arbete i gränsöverskridande fall är vanligtvis att det skaffas visum samt arbets- eller uppehållstillstånd för arbetstagaren. Ansvar för att uppfylla de förpliktelser som hänför sig till behöriga tillstånd vilar oftast på arbetsgivaren.

Det finns inte någon specialbestämmelse om skattepliktighet för visum och andra tillstånd som arbetsgivaren bekostat, utan bedömningen baserar sig på inkomstskattelagens begrepp skattepliktig inkomst och de undantag från det som föreskrivits separat. Det finns dock rätts- och beskattningspraxis i fråga om den skattemässiga behandlingen av kostnaderna. Eftersom det är fråga om fullgörandet av skyldigheter som hör till arbetsgivaren, kan arbetsgivaren enligt rådande praxis bekosta visum samt arbets- eller uppehållstillstånd för en arbetstagare som beger sig utomlands för att arbeta eller som kommer till Finland skattefritt.

I enlighet med högsta förvaltningsdomstolens prejudikat (HFD 2020:155) har det inte någon betydelse för skattefriheten om arbets- eller uppehållstillstånd har skaffats för tillfälligt eller en längre tids arbete eller huruvida arbets- eller uppehållstillståndet medför rätt att arbeta endast hos den aktuella arbetsgivaren. Skattefriheten gäller också ett eventuellt separat utresetillstånd eller motsvarande avregistrering när utlandstjänstgöringen upphör.

Arbets- eller uppehållstillstånd som skaffas för en familjemedlem har däremot betraktats som en skattepliktig förmån för arbetstagaren i beskattningspraxis. De tillstånd som hänför sig till inresan är dock på samma sätt nödvändiga kostnader som flyttnings- och resekostnaderna, som enligt nuvarande praxis kan bekostas åtminstone delvis skattefritt. Dessutom innehåller regeringsprogrammet en punkt om skattefrihet för avgifter i anslutning till inreseprocessen. På detta vis skulle regeringsprogrammets punkt genomföras när det gäller skattefrihet för behövliga tillstånd som bekostats för familjemedlemmar.

En person ska ansöka om registrering av uppehållsrätten hos Migrationsverket (s.k. EU-registrering), om han eller hon är medborgare i en EU-stat, Liechtenstein eller Schweiz och vistas i Finland över 3 månader utan avbrott. Den som är medborgare i ett nordiskt land behöver inte ansöka om EU-registrering hos Migrationsverket, utan registreringen sker vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Enligt nuvarande praxis kan arbetsgivaren inte ersätta arbetstagarens eller arbetstagarens familjemedlemmars kostnader för EU-registrering skattefritt. Kostnaderna för registrering av uppehållsrätten är av samma typ som kostnaderna för t.ex. visum och uppehållstillstånd. Sålunda vore det motiverat att även kostnaderna för registrering av uppehållsrätten kan ersättas skattefritt.

2.6.2 Skattenummer och personbeteckning

Förutom behövliga tillstånd som berättigar till inresa och arbete kan ett villkor för arbete vara ett giltigt skattenummer. Exempelvis i byggnadsbranschen kommer en arbetstagare inte in på arbetsplatsen utan giltigt skattenummer. Ansvar för att skyldigheten fullgörs vilar på arbetsgivaren. Företagen eller arbetstagaren själv kan svara för ansökan om skattenummer, eller så kan ansökan läggas ut till en utomstående tjänsteleverantör. För att få skattenummer måste arbetstagaren ha en finsk personbeteckning. Skattenummer och personbeteckning är i sig avgiftsfria. Kostnader i anslutning till dem kan emellertid uppkomma av besök på skattebyrån,

och om en tjänst som köpts från en utomstående tjänsteleverantör används för att ansöka om skattenummer och personbeteckning.

2.6.3 Vaccinationer, läkemedel och läkarundersökning

I vissa länder är en förutsättning för inresa eller visum och arbets- eller uppehållstillstånd att personen visar att han eller hon fått vissa vaccinationer eller genomgått en läkarundersökning som omfattar vissa undersökningar. Även myndigheter, företagsläkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården kan ge rekommendationer om vissa vaccinationer eller att en läkemedelsbehandling ska påbörjas innan man reser till vissa länder.

Inkomstskattelagen innehåller inga uttryckliga bestämmelser om ersättning för kostnaderna för vaccinationer, läkemedel och läkarundersökningar i samband med gränsöverskridande arbete. I beskattningspraxis har det ansetts att sådana vaccinationer och läkarundersökningar som hör till normal företagshälsovård och som har anknytning till utlandsarbete är skattefria för arbetstagaren. Med stöd av beskattningspraxis kan dessutom kostnaderna för anskaffning av läkemedel som en arbetsplatsläkare ordinerat en arbetstagare inför en kommandering ersättas skattefritt. Av de läkemedel som säljs receptfritt på apotek kan skattefritt ersättas sådana läkemedel som är sedvanliga och skäliga med avseende på arbetsobjektets förhållanden. Med stöd av rådande beskattningspraxis kan för arbetstagaren således hälsovårdskostnader i anslutning till gränsöverskridande arbete bekostas skattefritt i tämligen stor utsträckning.

Kostnader för vaccinationer, läkemedel och läkarundersökningar för arbetstagarens familjemedlemmar som arbetsgivaren bekostar är i princip skattepliktig inkomst för arbetstagaren till följd av inkomstskattelagens begrepp skattepliktig inkomst. I en undantagssituation kan kostnaderna i enlighet med riktlinjerna för beskattningspraxis anses skattefria, om de kan betraktas som sedvanliga och motiverade med avseende på arbetsobjektets förhållanden. En viss vaccination eller medicinering kan t.ex. vara obligatorisk eller nödvändig för att man ska kunna vistas tryggt i det aktuella landet. I beskattningspraxis har t.ex. malariaförebyggande medicinering ansetts som sådan nödvändig medicinering.

Enligt nuvarande praxis kan arbetsgivaren i fråga om arbete i gränsöverskridande fall på det sätt som konstateras ovan bekosta arbetstagarens nödvändiga hälsovårdsutgifter i tämligen stor utsträckning. Eftersom det är fråga om nödvändiga kostnader som direkt hänför sig till inresan, en trygg vistelse och rekommendationer från yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, är det motiverat att även familjemedlemmars motsvarande kostnader kan betalas skattefritt.

2.6.4 Av arbetsgivaren bekostade tjänster i samband med myndighetsregistreringar som köpts från en utomstående tjänsteleverantör

Arbetsgivaren kan skaffa tjänster för arbetstagaren som hänför sig till skötseln av myndighetsförpliktelser i arbetslandet, såsom hjälp med ansökan om arbetstillstånd, personbeteckning eller skattenummer, av en utomstående tjänsteleverantör. Det finns inga specialbestämmelser om skattepliktighet för dessa tjänster, utan bedömningen baserar sig på definitionen av skattepliktig inkomst i inkomstskattelagen. Det finns dock rätts- och beskattningspraxis i fråga om tjänster som arbetsgivaren bekostat, där som skattefria förmåner har betraktats tjänster som arbetsgivaren bekostat och som köpts från en utomstående tjänsteleverantör för att skaffa visum, arbets- eller uppehållstillstånd samt skattenummer, som är en förutsättning för inresa.

Enligt högsta förvaltningsdomstolens beslut HFD 2020:155 anses ett arvode eller en ersättning som betalas åt en utomstående tjänsteleverantör i samband med ansökan om uppehållstillstånd för en tidsbundet avlönad arbetstagare inte utgöra inte löneförmån för arbetstagaren. Enligt högsta förvaltningsdomstolen behövs arbetsgivarens insats för erhållande av uppehållstillstånd på grund av arbete i Finland och det är arbetsgivarens skyldighet att försäkra sig om att det uppehållstillstånd som krävs, finns. En ansökan om uppehållstillstånd på grund av arbete involverar också lagstiftning som gäller arbetsgivarens förpliktelser. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att de kostnader i anslutning till arbetstagarens uppehållstillstånd som arbetsgivaren stod för till sin natur hörde till arbetsgivaren trots att kostnaden delvis riktar sig också till att uppfylla arbetstagarens personliga lagstadgade skyldighet.

Förutom visum och arbets- eller uppehållstillstånd kan en förutsättning för arbete dessutom vara ett giltigt skattenummer. Detta förutsätts t.ex. i byggbranschen, där en arbetstagare inte kommer in på arbetsplatsen utan skattenummer. Arbetsgivaren ansvarar för att skyldigheten fullgörs. I beskattningspraxis har det ansetts att om skattenummer än en förutsättning för arbete och arbetsgivaren ansvarar för att skyldigheten fullgörs, kan arbetsgivaren skattefritt bekosta en tjänst för att skaffa skattenummer åt arbetstagaren. Exempelvis i byggbranschen och på varv kommer arbetstagarna inte in på arbetsplatsen utan ett skattenummer som är antecknat i skattenummerregistret.

Finsk personbeteckning är en förutsättning för att få skattenummer. Enligt högsta domstolens ovannämnda beslut HFD 2020:155 har kostnaderna för hjälp med att skaffa personbeteckning betraktats som arbetstagarens levnadskostnader och som en löneförmån som bekostats av arbetsgivaren. Att skaffa personbeteckning direkt arbetet i Finland börjar ligga dock i arbetsgivarens intresse för att säkerställa att myndighetsrapportering och andra skyldigheter blir korrekt skötta. Det var således i arbetsgivarens intresse att bekosta en tjänst som köptes från en utomstående tjänsteleverantör för att skaffa personbeteckning åt arbetstagaren, och skattefrihet även för tjänsten var motiverad.

När arbetsgivaren betalar motsvarande tjänster för arbetstagarens familjemedlemmar, anses enligt nuvarande praxis familjemedlemmarnas andel av de kostnader som arbetsgivaren betalat som arbetstagarens skattefria förmån. För familjemedlemmarnas del kan saken dock tolkas så att hjälpen med att sköta ärenden handlar om en kostnad som är jämförbar med flyttnings- och resekostnader.

2.7 Beskattning av finansbranschens kundförmåner

Många företag erbjuder olika kundförmåner under benämningen bonus och de har också olika slags stamkundsprogram. Till exempel affärskedjor som idkar handel med konsumtionsvaror ger sina stamkunder förmåner i pengars värde under benämningen bonus eller motsvarande. Förmånerna grundar sig på beloppet av inköp. Stamkunderna kan använda förmånerna också i kedjans andra butiker eller få ersättningen i form av pengar. I vissa fall kan stamkunderna beviljas rabatt eller stamkundsoptioner.

Stamkundsförmåner kan ordnas på olika sätt. Bonussystem kallas arrangemang där kunden får använda förmåner (insamlade bonusar eller poäng) för betalning i andra företag inom samma samarbetsgrupp. I dessa system bekostas förmånen av den part som ursprungligen sålt produkten eller tjänsten till kunden och alltså inte av det företag där kunden väljer att använda förmånen. Typiskt för en koncentreringsförmån är att den som beviljar förmånen bekostar den och får även ekonomisk nytta av arrangemanget.

Även företag i finansierings- och försäkringsbranschen beviljar sina kunder förmåner och olika rabatter som kallas bl.a. bonus. Förmånerna beviljas t.ex. på grund av olika lån, insättningar, försäkringar och fondplaceringar. De kan vara av räntenatur, t.ex. förmåner som beviljas på grund av insättningarnas genomsnittliga saldo eller en placering i en placeringsfond. Det kan också handla om en förmån eller rabatt som erhållits på grund av förvaringsavgiften för värdepapper eller bankserviceavgiften.

I inkomstskattelagen ingår inga uttryckliga bestämmelser om bonusar e.d., utan skattskyldigheten bestäms enligt de allmänna bestämmelserna. Skattepliktig inkomst är enligt 29 § i inkomstskattelagen den skattskyldiges inkomster i pengar eller pengars värde, med de begränsningar som anges i lag. Den skattskyldiges alla inkomster och förmåner med penningvärde vilka han eller hon fått är i princip skattepliktig inkomst, om inte annat uttryckligen föreskrivs i lagen eller om det är fråga om en sådan förmån som enligt etablerad rätts- och beskattningspraxis inte anses ingå i begreppet inkomst.

Enligt 32 § i inkomstskattelagen är avkastning av egendom, vinst av egendomsöverlåtelse och annan inkomst som kan anses ha influtit av egendom kapitalinkomst. Förvärvsinkomst är enligt 61 § i inkomstskattelagen annan inkomst än kapitalinkomst. Utbetalaren av prestationen ska enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) i princip verkställa förskottsinnehållning på den skattepliktiga inkomsten. Betalaren av en skattepliktig förmån har normal skyldighet att verkställa förskottsinnehållning och skyldighet att anmäla förmåner enligt dess karaktär antingen till inkomstregistret eller med årsanmälan. Om bonusen inte ens till någon del betalas i pengar kan förskottsinnehållningen inte verkställas. Detta påverkar dock inte skatteplikten. En årsanmälan om inkomsten ska ges också i dessa fall.

Den nuvarande skattemässiga behandlingen av bonusar och andra motsvarande förmåner har utformats på grund av rätts- och beskattningspraxis. Skatteförvaltningen har meddelat en anvisning om bonus i beskattningen (VH/1792/00.01.00/2019), där beskattningsfrågor som gäller bonusar och andra kundförmåner behandlas ingående.

Återbäring i privathushåll

Enligt Skatteförvaltningens anvisning anses i beskattningen av fysiska personer kundförmåner som man fått i form av återbäring, förmånskupong, bonus eller motsvarande som har något annat namn i regel utgöra skattefri inkomst. En sådan skattefri förmån kan exempelvis vara en flygresor som fås på basis av inköp, som gjorts inom privathushållet. Det är fråga om skattefria förmåner också då t.ex. ett konsumentandelslag delar ut förmåner till sina medlemmar på basis av inköp till privathushållet vilka medlemmarna själv gjort och betalat. Skattepliktig inkomst uppkommer inte då kunden själv betalat inköpen, utifrån vilka förmånerna beviljas. Förmånerna ses i dessa fall som rabatter som fås i efterskott.

De utgifter som ligger till grund för skattefria förmåner i privathushållet är i typfallet icke-avdragsgilla levnadskostnader i beskattningen. Därför ses inte heller rabatter på levnadskostnader som skattepliktig inkomst. Om en privatperson får förmån på basis av en avdragbar utgift som någon annan betalat, anses förmånen utgöra annan skattepliktig förvärvsinkomst. Till exempel är bonuspoäng som fås utifrån en flygresor skattepliktig förvärvsinkomst, om den skattskyldige får dra av de flygreseinkomster som han eller hon betalat som utgift för att förvärva inkomst.

Förmåner som anknyter till näringsverksamhet, jord- och skogsbruk eller annan verksamhet för att förvärva inkomst

Kundåterbäringar som hänför sig till näringsverksamhet, jord- och skogsbruk eller annan förvärvsverksamhet utgör skattepliktig inkomst för mottagaren. En sådan kundåterbäring kan vara t.ex. en förmån som beviljas en taxiföretagare vid tankning. Skatteplikten för återbäringar beror på att anskaffningar, som gjorts i anknytning till verksamheten för att förvärva inkomst i fråga, har kunnat dras av från den inkomst som verksamheten genererat i förmånstagarens beskattning.

Centralskattenämnden har i sitt avgörande CSN 60/2012 ansett att den förmån med penningvärde som fås av bonuspoäng utifrån krediter i anknytning till näringsverksamheten utgör inkomst av näringsverksamhet. I sitt beslut CSN 61/2012 har centralskattenämnden ansett att den förmån med penningvärde som fås utifrån bonuspoäng från krediter i anknytning till jordbruk utgör skattepliktig inkomst av jordbruk. I båda avgöranden ansågs det att inkomsten realiserar när bonuspoängen används.

Överskottsåterbäring

Överskottsåterbäring som ett andelslag betalar till en medlem är skattepliktig kapitalinkomst, om den i huvudsak betalas på grund av krediter, insättningar och andra motsvarande poster (HFD 2009:9). I det aktuella fallet betalades överskottsåterbäringen i form av pengar till andelslagets medlemmar. Enligt beslutet är överskottsåterbäring som betalas i form av pengar eller andra förmåner skattepliktig, om den betalas koncentrerat på grund av krediter, insättningar, placeringar, försäkringar eller andra motsvarande poster. Lånets användningsändamål (t.ex. konsumtionskredit eller bostadslån) saknar betydelse.

I ovannämnda beslut har högsta förvaltningsdomstolen också behandlat avdrag från skattepliktiga förmåner. Enligt 54 § i inkomstskattelagen har en skattskyldig rätt att från sina kapitalinkomster dra av de utgifter som han har haft för att förvärva eller bibehålla dem. Serviceavgifter som betalats till banken är dock enligt beslutet inte utgifter för förvärvande och bibehållande av inkomst som får dras av från den skattepliktiga överskottsåterbäringen.

De kundförmåner, -bonusar, efterkonton och andra liknande korrigeringsposter som beviljas av ett andelslag utgör inte sådan utdelning av överskott som avses i lagen om andelslag (421/2013). Till sin karaktär är de rabatter/priskorrigeringar som getts på tjänster och produkter och som beaktas redan vid beräkningen av överskottet som uppgetts i andelslagets bokslut.

Förmåner från krediter, besparingar, investeringar, försäkringar och motsvarande poster

Företag inom finansierings- och försäkringsbranschen beviljar kunderna förmåner och rabatter som har kallats t.ex. bonusar. Förmåner kan vara t.ex. sådana som beviljas på grund av lån, insättningar, försäkringar och fondplaceringar. En sådan förmån kan till sin karaktär motsvara ränta, t.ex. förmåner som beviljas på basis av bankdepositionernas genomsnittliga saldo eller placeringarna i placeringsfonder. En sådan förmån kan också utgöra ersättning eller rabatt som beviljats på basis av förvarsavgifter för värdepapper eller bankserviceavgifter.

Förmåner från krediter, besparingar, investeringar, försäkringar och motsvarande poster kan enligt nuvarande beskattningspraxis vara antingen skattepliktig inkomst eller skattefria kundrabatter.

Skattepliktiga förmåner från krediter, besparingar, investeringar, försäkringar och motsvarande poster

Den skattemässiga behandlingen av förmåner från krediter, besparingar, investeringar, försäkringar och motsvarande poster har behandlats i högsta förvaltningsdomstolen och i centralskattenämnden. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2002:10 ansågs de förmåner som kunden beviljats på basis av bank-, placerings- och försäkringstjänster utgöra skattepliktig kapitalinkomst till den del förmånerna betalas i penningform eller med dem jämförbara förmåner. Om en person som får en förmån står i ett anställningsförhållande till ett bolag, som tillhör en koncern som beviljar en förmån, handlar det om skattepliktig förvärvsinkomst som denne fått, om personen i anställningsförhållande inte uppfyller kundkriterierna. Arbetstagarkunder behandlas på samma sätt som andra kunder i beskattningen, när förmånen baserar sig på kundrelationen och inte på anställningsförhållandet.

Också om den skattskyldige har möjlighet att välja en penningprestation eller med en jämförbar förmån eller rabatt på serviceavgifterna, anses förmånen vara skattepliktig (CSN 23/2011 och CSN 47/2011). Med möjligheten att välja ett penningbelopp jämförlik är också det att prestationen betalas för att man inte använt tjänster eller använt dem endast i ringa grad. Förmånen beskattas vid valtidpunkten. Det spelar ingen roll när beloppet betalas eller med den jämförbara förmånen ges.

Om en förmån som fås från ett bonussystem är skattepliktig till följd av möjligheten att välja att få förmånen i penningform eller med en därmed jämförbar prestation, är alla förmåner i princip skattepliktiga om de väsentligen flyter in på basis av krediter, placeringar, insättningar, försäkringar eller motsvarande poster. Kriteriet för väsentligheten är 50 procent. Om över 50 procent av förmånerna i bonussystemet flyter in utifrån andra poster, är enbart de förmåner som flyter in utifrån placeringar, insättningar, försäkringar och andra motsvarande poster skattepliktiga.

Om den influtna förmånen ges i form av bonuspoäng, blir den enligt etablerad praxis skattepliktig först när bonuspoängen används. Också överlåtelse eller dylik överföring av mottagna poäng till en annan person utlöser beskattning. Om egna bonuspoäng dock automatiskt används för att täcka serviceavgifter som tillhör en person inom samma familjehelhet, bildas inte någon skattepliktig förmån för den person som kumulerat poängen.

Om den skattskyldige får välja om bonuspoängen används för att täcka hans eller hennes egna serviceavgifter eller någon annans serviceavgifter inom samma familjehelhet, får den skattskyldige till följd av möjligheten att välja en skattepliktig förmån.

Skattefria förmåner från krediter, besparingar, investeringar, försäkringar och motsvarande poster

I rätts- och beskattningspraxis har det ansetts att förmåner från krediter, besparingar, investeringar, försäkringar och motsvarande poster i vissa situationer är skattefria kundrabatter. Det senaste avgörandet som gäller saken är centralskattenämndens avgörande CSN 47/2011. I det avgörandet konstaterade centralskattenämnden följande:

X Bank Ab hörde till bolagsgrupp Y som tillhandahöll bank-, placerings- och försäkringstjänster. Kunderna fick bonus för det sammanlagda beloppet av bank- och försäkringsärenden (besparingar, lån, övriga krediter, placeringsförsäkringar, fondplaceringar och försäkringsavgifter).

Bonusarna betalades inte ut i form av pengar. De oanvända bonusarna gick ut om kunden inte använt dem inom utsatt tid.

Om bankkund A fick använda bonusarna efter eget gottfinnande som betalning för olika slags försäkringspremier, serviceavgifter eller dylika i bolag som hörde till Y-gruppen, ansågs A få en skattepliktig förmån. Eftersom förmånen inflöt genom A:s placeringar, krediter och försäkringar, ansågs inkomsten vara jämförlig med inkomst som influtit av egendom och den ansågs således utgöra kapitalinkomst.

Om banken bestämde hur kunden skulle använda bonusarna och kunden inte fick välja användningsändamålet, skulle bonusarna betraktas som av grupp Y beviljad sedvanlig rabatt som inte var skattepliktig förmån hos A.

I det aktuella förhandsavgörandet var det fråga om huruvida det uppkom skattepliktig inkomst för bankens bonuskund av att kunden fick välja till vilka arvoden och avgifter den intjänade bonusen användes. Enligt avgörandet leder kundens rätt att välja till att de ackumulerade bonusarna beskattas som kapitalinkomst. Om banken valde användningsändamålen var bonusarna skattefri rabatt.

För det andra handlade avgörandet om huruvida det är av betydelse för beskattningen att bonusar som influtit av t.ex. bankärenden kan användas för att betala andra tjänster som bolagsgruppen erbjuder. Detta var inte av betydelse i det aktuella avgörandet. Användningsändamålen för bonusarna i det system som avgörandet gällde var tjänster som producerades av sammanslutningar som hörde till Y-gruppen. Bonusarnas användningsändamål var förutom den egna bankens serviceavgifter F Ab:s försäkringsavgifter, arvoden för engångsteckningar och fortlöpande fondteckningar av fonder som förvaltas av E Ab, I-försäkringsbolagets kreditgarantiavgift och månadsavgift samt betalning av J-bolagens arvoden.

Enligt Skatteförvaltningens gällande anvisning är förmåner som beviljats utifrån krediter, besparingar, placeringar, försäkringar och andra motsvarande poster inte skattepliktig inkomst i de tre följande situationerna:

1) En sedvanlig och rimlig förmån går automatiskt till att täcka en betalning för serviceavgifter inom samma koncern eller ett motsvarande ekonomiskt konsortium utan möjlighet att den betalas i penningform och betalningen ska slutligen göras av den som beviljat förmånen (det bolag från vilket posten flutit in).

I dessa fall är förmånen skattefri för mottagaren. Om den skattskyldige dock kan välja för vilka tjänster han eller hon vill använda den post som han eller hon mottagit automatiskt, handlar det om en skattepliktig förmån. Den sedvanliga och rimliga karaktären på en förmån fastställs från fall till fall.

Med ekonomiskt konsortium avses i detta sammanhang en ekonomisk gruppering av typ koncern där parterna har ett beroendeförhållande som grundar i lag och där parterna kan fungera under samma namn. Ett annat ekonomiskt konsortium som motsvarar koncern är t.ex. en sammanslutning som avses i 2 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, finans- och försäkringskonglomerat som avses i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (1 kap. 3 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat 30.7.2004/699 jämte senare ändringar) samt försäkringsgrupper enligt försäkringsbolagslagen (26 kap. 2 § i försäkringsbolagslagen 18.7.2007/521 jämte senare ändringar).

I situationer där förmånen går till så kallade partnerföretag eller utomstående företag för betalning av en serviceavgift, anses förmånen vara en skattepliktig förmån som är jämförbar med pengar. Med partnerföretag avses här ett företag som hör till samma grupp, till exempel till

samma kedja utifrån ett avtal, men som inte uppfyller kraven för att vara koncernföretag eller ett därmed jämförbart ekonomiskt konsortium.

Med serviceavgift avses i detta sammanhang det pris bolaget eller ett företag inom samma ekonomiska konsortium tar ut för en tjänst det tillhandahåller. Som en serviceavgift ses inte till exempel en placering i en placeringsfond, men ett tecknings- eller förvaltningsarvode som ska tas ut för denna placering utgör en sådan serviceavgift som avses här. Försäkringspremier och övriga arvoden kan jämföras med serviceavgifter. Serviceavgifter kan inte användas som betalning för varor eller andra föremål än tjänster.

2) Kunden beviljas rabatt på serviceavgifter på basis av krediter, besparingar, placeringar, försäkringar och andra motsvarande poster i ett bolag som hör till samma ekonomiska gruppering och rabatten betalas i sin helhet av det bolag som beviljat rabatten (koncentreringsförmån). Rabatten kan tekniskt sett beviljas till exempel i form av bonuspoäng så länge som rabatten via bonussystemet ska betalas av betalningsmottagaren, det vill säga den som beviljat rabatten.

Som sedvanlig och rimlig rabatt kan man se en rabatt som beviljats till en bästa kund eller tillhandahållande av en tjänst till självkostnadspris. Som sedvanlig och rimlig förmån kan man se också en ringa avgiftsfri serviceperiod som getts i det inledande skedet av avtal som gäller tills vidare eller visstidsavtal som gäller i en längre tid.

3) det är fråga om en kombination av ovan behandlade punkter 1) och 2).

Ovannämnda tolkning av Skatteförvaltningens anvisningar baserar sig på etablerad rätts- och beskattningspraxis som utformats på grund av högsta förvaltningsdomstolens och centralskattenämndens avgöranden.

I beskattningspraxis har det dessutom ansetts att bonusar och motsvarande förmåner som inflyter enbart från skadeförsäkringar är skattefri inkomst för mottagaren. När förmåner inflyter enbart från skadeförsäkringar handlar det om köp av en försäkringsprodukt av en viss karaktär och om rabatt som beviljas på grund av den i efterhand och inte om inkomst som inflyter på grund av förmögenhet. Om förmåner från skadeförsäkringar dock är en del att ett mer omfattande kundförmånsprogram, där förmåner också inflyter på grund av krediter, insättningar och placeringar, är de i princip skattepliktig inkomst och kan vara skattefria kundrabatter under de förutsättningar som nämns i Skatteförvaltningens anvisning.

Kundförmånsprogram som grundar sig på beloppet av krediter, besparingar, investeringar och försäkringar

Flera bolag i finansbranschen har olika kundförmånsprogram, vilkas innehåll påverkas av kundens ärendevolym i det aktuella bolaget. I det följande beskrivs exempel på några kundförmånsprogram som existerar nu.

OP-bonus är en förmån avsedd för ägarkunder i OP Gruppens andelsbanker. Bonus samlas för personkunder som är andelsbankens ägarkunder och som utträttar bank-, kapitalförvaltnings- och/eller försäkringsärenden som berättigar till bonus. Bonus samlas för banklån med säkerhet, medel på sparkonton, fondanknutna försäkringar och betalda försäkringspremier. Bonus samlas på grund av beloppet av ovannämnda poster, dvs. desto mera ovannämnda poster en person har, ju mer bonus får han eller hon. Bonusen används automatiskt för att betala avgifterna för bank- och försäkringstjänster i företag som hör till samma bolagsgrupp. Användningsobjekt för bonus

är dagliga banktjänster, service- och expeditionsavgifter för lån, försäkringspremier, förvarings- och portföljförvaltningsprovisioner för besparingar och placeringar, arvoden för juridiska tjänster och OP Hems fastighetsförmedlingsprovisioner.

Med stöd av nuvarande rätts- och beskattningspraxis är OP-bonus skattefri. Skattefriheten förutsätter dock att bonusen används till de bank- och försäkringstjänster som OP Gruppen bestämt och valt samt till gruppens övriga serviceavgifter.

Nordea Bank Abp har ett system med Premiumkunder som baserar sig på beloppet av krediter, besparingar och placeringar och som innehåller förmåner med penningvärde. Det är möjligt att bli premiumkund då kundens förmögenhet uppgår till 80 000 euro eller mer vad gäller sparkapital och placeringar eller kunden har ett finansieringsbehov på över 350 000 euro. Premiumkunder får förutom förmåner som gäller bank- och placeringstjänster även rabatter på Nordea My life-personförsäkringar och Nordea Autoleasings avgifter.

Danske Bank A/S, filialen i Finland använder Danske Förmånsprogram som har fyra förmånsnivåer. Förmånsnivån i programmet avgörs enligt det sammanlagda beloppet av lån, besparingar, försäkringsbesparingar och placeringar. I förmånsprogrammet bestämmer förmånsnivån priset på kundens banktjänster. En större ärendevolym höjer förmånsnivån och minskar de serviceavgifter som tas ut för banktjänsterna.

Även Aktia Bank Abp har förmånskundprogram och Premium Banking-program, så att beloppet av kundens krediter, insättningar och placeringar påverkar om kunden blir delaktig av dem. Programmen innehåller förutom förmåner som avser bank- och placeringstjänster även rabatter på vissa försäkringsavgifter och fastighetsförmedlingsarvoden.

För LokalTapiola Ömsesidiga Försäkringsbolags försäkringar samlas S-gruppens Bonus som betalas i form av pengar. Bonus samlas för trafik- och kaskoförsäkringar, privathushållets andel av hem- och lantbruksförsäkringar, djurförsäkringar, båtförsäkringar, sjukkostnadsförsäkringar för barn och vuxna, privatolycksfalls- och kontinuerliga reseförsäkringar, grund- och parskyddslivförsäkringar, bostadslåneförsäkring, livförsäkringar, vardagsskydd och försäkring vid allvarlig sjukdom hos barn. I beskattningspraxis har dessa bonusar betraktats som skattefria, eftersom de samlas endast på grund av försäkringspremier. Då anser det inte vara fråga om inkomst som uppkommer på grund av förmögenhet, utan om rabatter som beviljats i efterhand.

Bedömning av nuläget

Konkurrens- och konsumentverket har utrett om OP Gruppens bonussystem begränsar konkurrens på skadeförsäkringsmarknaden avsevärt till nackdel för konsumenterna. Enligt utredningen, som färdigställdes 2019, hittade man i Konkurrens- och konsumentverkets ekonomiska analys inga bevis på missbruk av dominerande marknadsställning. Enligt Konkurrens- och konsumentverkets åsikt var bonussystemet ändå inte problemfritt. Enligt Konkurrens- och konsumentverket snedvrider systemet konkurrensen mellan försäkringsbolagen och gör det svårare för konsumenterna att jämföra priserna på bank- och försäkringsprodukter. Dessutom såg Konkurrens- och konsumentverket problem i beskattningen av bonusarna.

Nuvarande beskattningspraxis i fråga om bonusar och andra motsvarande förmåner baserar sig på inkomstskattelagens allmänna bestämmelser och har fått sin nuvarande form genom rätts- och beskattningspraxis. Konkurrens- och konsumentverket har i sitt initiativ till finansministeriet ansett att nuvarande beskattningspraxis i fråga om bonusar handlar om en

ogrundad skattesubvention som snedvrider konkurrensen. Enligt initiativet ger Skatteförvaltningens anvisning om bonus i beskattningen upphov till en problematisk skattesubvention som riktas till endast en aktör. Skatteförvaltningens anvisningar motsvarar dock centralskattenämndens senaste avgörande i saken. Centralskattenämnden ansåg i sitt avgörande CSN 47/2011 att i en situation där banken bestämde och valde användningsändamålen för bonusarna och användningen inte bestämdes utifrån kundens rätt att välja, skulle bonusarna betraktas som en sedvanlig rabatt som bolagsgruppen Y beviljade sina kunder och som inte medförde någon skattepliktig förmån för A. I det aktuella avgörandet var bonusarnas användningsändamål förutom den egna bankens serviceavgifter F Ab:s försäkringsavgifter, arvoden för engångsteckningar och fortlöpande fondteckningar av fonder som förvaltas av E Ab, I-försäkringsbolagets kreditgarantiavgift och månadsavgift samt betalning av J-bolagens arvoden. I det aktuella fallet hade det ingen betydelse att bonusarna för banktjänster användes för bl.a. betalning av försäkringspremier till ett bolag som hör till samma företagsgrupp. Skatteförvaltningens anvisning innehåller således inte någon tolkning som avviker från centralskattenämndens avgörande, utan den motsvarar centralskattenämndens aktuella avgörande.

Den lagstiftningspraxis och beskattningspraxis som ligger bakom beskattningen av bonusar är samma för alla aktörer samt bonussystem och andra motsvarande förmåner och rabatter. I beskattningen ingår således inte för närvarande någon skatteförmån som grundar sig på beskattningen och som riktas till en viss aktör, och beskattningen av bonusar innehåller inte för närvarande några egentliga skattemässiga problem. Genom beskattningen är det dock möjligt att påverka de konkurrensolägenheter som Konkurrens- och konsumentverket lyfter fram i sitt initiativ. Enligt initiativet upplevs det som problematiskt med nuvarande praxis framför allt att bonusar kan skattefritt användas även för andra serviceavgifter och tjänster än sådana som bonusarna har influtit från. Problemet är i första hand att bostadslån ger stora bonusar som kan användas direkt för försäkringspremier. Försäkringsbranschen utgör en egen konkurrensutsatt bransch. Eftersom utnyttjade bonusar inte kan tas ut i form av pengar, lönar det sig för bostadslånekunder att ta försäkringarna i samma bolagsgrupps försäkringsbolag, så att bonusarna kan utnyttjas till fullt belopp.

Eftersom nuvarande beskattningspraxis för bonusar baserar sig på etablerad beskattningspraxis som utformats utifrån högsta förvaltningsdomstolens och centralskattenämndens avgöranden, är det inte motiverat att ändra beskattningspraxis genom Skatteförvaltningens anvisning. Ändringar i beskattningen bör således göras genom lagstiftningsåtgärder.

2.8 Utbildningsavdrag

Enligt den gällande 56 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), nedan *näringskattelagen*, får arbetsgivaren utöver vad som föreskrivs i 7 § för utbildning av en arbetstagare som arbetat inom näringsverksamheten göra ett utbildningsavdrag enligt 2–4 mom. i denna paragraf när utbildningen baserar sig på en i 9 § i samarbetslagen (1333/2021) avsedd utvecklingsplan eller en i 3 § i lagen om ekonomiskt understödd utveckling av yrkeskompetensen (1136/2013) avsedd utbildningsplan, om

- 1) utbildningen pågår oavbrutet i minst en timme,
- 2) arbetsgivaren betalar lön till arbetstagaren för utbildningstiden, och
- 3) ingen lönesubvention enligt 7 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) och inget sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år enligt 7 a kap. i den lagen under skatteåret har beviljats för kostnaderna för avlöning av arbetstagaren.

Utbildningsavdragets belopp räknas så att den genomsnittliga dagslönen för de anställda vid företaget multipliceras med antalet avdragsberättigande utbildningsdagar och produkten divideras med talet 2.

Den genomsnittliga dagslönen beräknas så att den lönesumma under skatteåret som enligt 19 a § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) utgör grunden för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie divideras med det genomsnittliga antal arbetstagare under skatteåret och kvoten divideras med talet 200. Om skatteårets längd avviker från 12 månader, anpassas det tal som används som divisor enligt skatteårets längd.

Med utbildningsdag avses en dag under vilken utbildning har pågått i minst sex timmar. En utbildningsdag kan även bestå av flera utbildningar eller utbildningsperioder vars sammanräknade längd under ett skatteår är minst sex timmar. Utbildningsavdrag får under skatteåret göras för högst tre utbildningsdagar per arbetstagare.

Arbetsgivaren ska utarbeta en skriftlig redogörelse för grunderna för beräkning av utbildningsavdraget och för att de förutsättningar för utbildningsavdrag som anges i 1–4 mom. är uppfyllda. Uppgifterna i redogörelsen om att förutsättningarna för utbildningsavdrag är uppfyllda ska anges per anställd.

Rätten till utbildningsavdrag gäller inte samfund som avses i 20 och 21 §, universitet som avses i 21 a § eller yrkeshögskoleaktiebolag som avses i 21 b § i inkomstskattelagen och inte heller föreningar och stiftelser.

I 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) ingår motsvarande bestämmelser som i 56 § i näringskattelagen.

2.9 Övervakning av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag

Enligt 55 d § i inkomstskattelagen tillämpas på skogsgåvoavdrag kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Totalbeloppet av alla stöd av mindre betydelse som stödmottagaren erhåller får inte överstiga 200 000 euro under skatteåret och de två föregående skatteåren.

Som stödmottagare anses skogsmarkens ägare.

Som tidpunkt för beviljandet av stöd betraktas den tidpunkt då beskattningen blivit klar. Som statligt stöd betraktas skillnaden mellan skattens belopp utan stödåtgärder och beloppet av den faktiska fastställda skatten.

Skatteförvaltningen rättar beskattningen, om det efter verkställandet av beskattningen till följd av sökande av ändring i beskattningen eller av någon annan orsak framgår att maximibeloppet för stöd enligt förordningen i 1 mom. överskrider på grund av skogsgåvoavdraget.

Enligt artikel 3.2 i kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, nedan *de minimis-förordningen*, får det totala stöd av mindre betydelse som beviljas ett enda företag av en medlemsstat får inte överstiga 300 000 euro under en period av tre år.

2.10 Utdelningen av samfundsskatt enligt 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning samt inkomstkattesatsen enligt 124 och 124 b § i inkomstkattelagen

Bestämmelser om skattetagargruppernas permanenta utdelning finns i 12 § i lagen om skatteredovisning (532/1998). Bestämmelser om den utdelning av samfundsskatt som ska tillämpas temporärt skatteåren 2020–2029 finns i 12 f § i lagen om skatteredovisning, så den gällande 12 § i lagen om skatteredovisning ska tillämpas följande gång vid de redovisningar som görs för skatteåret 2030. Bestämmelser om de senaste ändringarna i utdelningen av samfundsskatt ingår i lag 1301/2022 som trädde i kraft den 1 januari 2023.

I 124 § 3 mom. i inkomstkattelagen föreskrivs det om inkomstkattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund, väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet. Med avvikelse från det tidigare föreskrivs det om fastställande av skatten för skatteåren 2020–2029 i 124 b § i inkomstkattelagen. Dessa samfunds inkomstkattesats motsvarar kommunernas utdelning av samfundsskatten. De senaste ändringarna i inkomstkattesatserna för den inkomst som delvis skattefria samfund, väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet i lag 1302/2022 som trädde i kraft den 1 januari 2023.

De enskilda kommunernas utdelning av samfundsskatten bestäms enligt 13 § i skatteredovisningslagen. Kommunens utdelning under skatteåret är medelvärde av den utdelning som beräknats på basis av uppgifterna i de två senast verkställda beskattningarna. Kommunens utdelning är en relativ andel av summan av företagsverksamhetsposten och skogsposten i förhållande till summan av motsvarande tal för alla kommuner.

3 Målsättning

Målet för regeringens skattepolitik är att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Beskattningen ska sporra till företagande och stödja inhemskt ägande.

I denna proposition föreslås bestämmelser om skattegrunderna för förvärvsinkomster för 2025. Målet med indexjusteringen av skattegrunderna för förvärvsinkomster är att hålla skattenivån oförändrad då inkomstnivån stiger. Syftet med höjningen av arbetsinkomstavdraget är att stärka hushållens köpkraft och förbättra incitamenten för att ta emot arbete genom att sänka skatten på arbete. Syftet med arbetsinkomstavdragets barnförhöjning är dessutom att stödja barnfamiljer samt förbättra incitamenten för minderåriga barns vårdnadshavare att arbeta.

Under vårens ramförhandlingar fattade regeringen beslut om ytterligare åtgärder som ska förbättra hållbarheten i de offentliga finanserna och skapa förutsättningar för att stoppa skuldsättningen. Som ett led i denna helhet beslutade regeringen att med avvikelse från regeringsprogrammet görs ingen indexjustering i skalans två högst inkomstgränser för 2025. Dessutom beslutade regeringen att krympa hushållsavdraget med 100 miljoner euro och att minska pensionsinkomstavdraget. Syftet med dessa åtgärder är att stärka de offentliga finanserna.

Syftet med slopandet av förvärvsinkomstavdraget är att öka kommunernas skatteintäkter och förbättra kommunalbeskattningens effektivitet. Slopandet av avdraget ersätts genom att höja i första hand arbetsinkomstavdrag som görs från statsskatten.

Syftet med den fortsatta skattesubventionen för utsläppsfria tjänstebilar är att utsläppsfria bilar fortfarande ska väljas som tjänstebilar och på sätt utöka andelen utsläppsfria bilar av bilbeståndet.

Att skattefriheten för förmåner i anslutning till gränsöverskridande arbete utvidgas jämfört med nuläget stödjer regeringsprogrammets strävanden att öka Finlands dragningskraft på den internationella arbetsmarknaden och således motverka bristen på experter och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Att skattefrihet för kulturell, språklig och annan träning som arbetsgivaren bekostar i fråga om arbete i gränsöverskridande fall skrivs in i lagen preciserar den nuvarande regleringen. Att skattefriheten för flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader som beror på arbetsställets placering och som arbetsgivaren bekostar utvidgas från nuvarande 50 procent till fullt belopp uppmuntrar arbetstagarna att slå sig ner i Finland. Dessutom förenhetligar och förtydligar den skattemässiga behandlingen av förmåner till arbetstagare som kommer till Finland och arbetstagare som beger sig från Finland för att arbeta utomlands. För närvarande är ersättningarna för flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader för en arbetstagare som kommer till Finland skattefria i mindre utsträckning än motsvarande förmåner för en arbetstagare som flyttar härifrån. Mer omfattande skattefrihet för myndighetsregistreringar och därtill anslutna ärendetjänster även i fråga om familjemedlemmar uppmuntrar och gör det smidigare för arbetstagare att slå sig ner i Finland.

Målet med de ändringar som föreslås i beskattningen av finansbranschens kundförmåner är att revidera beskattningspraxis i fråga om finansbranschens kundbonusar och motsvarande förmåner och på så vis svara på de konkurrensolägenheter som Konkurrens- och konsumentverket pekat på när det gäller beskattningen. Genom beskattningen går det inte att direkt påverka vilka slags kundförmånsprogram företagen har, men genom beskattningen går det att påverka i vilka situationer olika förmåner med penningvärde är beskattningsbar inkomst och när de är skattefria kundrabatter. Målet är också att täta skattebasen för kapitalinkomster.

Syftet med de i propositionen föreslagna ändringarna i utdelningen av samfundsskatten är att i enlighet med regeringsprogrammet genomföra kompensationen mellan staten och kommunerna för de förändringar i skatteintäkterna som orsakas av förlängningen av skatteförmånen för utsläppsfria tjänstebilar och sloandet av arbetsgivarens utbildningsavdrag.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

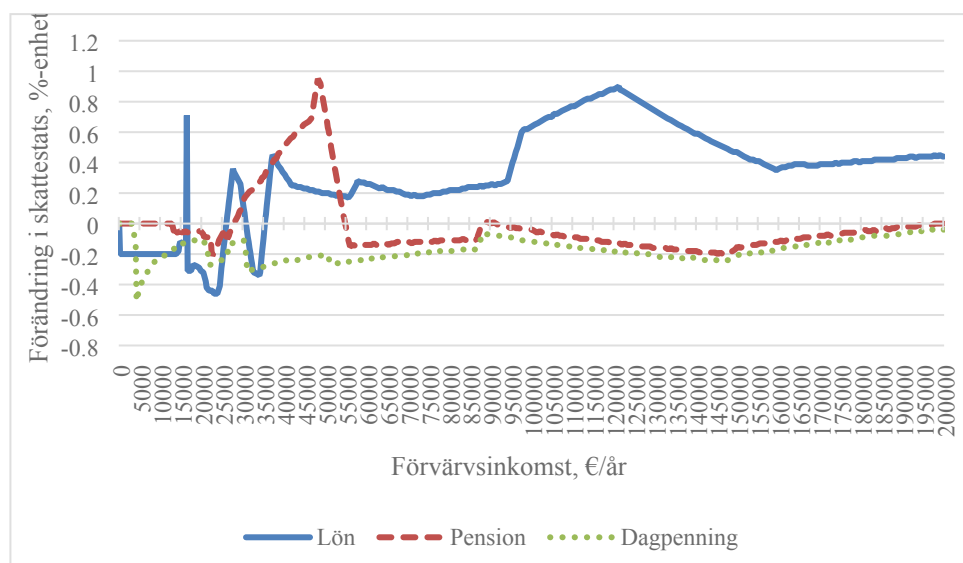
4.1.1 Beskattning av förvärvsinkomster

I regeringsprogrammet sägs att för att förbättra incitamenten för att ta emot arbete lindras beskattningen av förvärvsinkomster med betoning på låg- och medelinkomsttagare genom att arbetsinkomstavrdraget höjs. Skattelindringen uppgår till cirka 100 miljoner euro i beskattningen för 2025 och till totalt 405 miljoner euro under hela regeringsperioden. Det föreslås att lindringen av beskattningen av arbete enligt regeringsprogrammet genomförs genom att arbetsinkomstavrdragets maximibelopp och procentsatserna för minskningen höjs.

I överensstämmelse med regeringsprogrammet görs årligen en indexjustering i beskattningsgrunderna för skatten på förvärvsinkomster på samtliga inkomstnivåer. Under vårens ramförhandlingar beslutade regeringen dock som en del av tilläggsåtgärderna för att anpassa de offentliga finanserna att det inte görs någon indexjustering 2025 i fråga om de två högsta inkomstklasserna i statens inkomstskatteskala. Till följd av detta föreslås det i propositionen att det görs en indexjustering i grunderna för förvärvsinkomstskatten så att de två högsta inkomstklasserna i inkomstskatteskalan inte justeras. Enligt finansministeriets prognos från hösten 2024 uppskattas det att förändringen av konsumentprisindexet 2025 kommer att uppgå till 1,4 procent och förändringen av förtjänstnivåindexet till 3,4 procent. Det föreslås att indexjusteringen görs genom att höja inkomstgränserna i den progressiva inkomstskatteskalan,

med undantag av de två högsta inkomstgränserna, samt genom att ändra grundavdragets maximibelopp och arbetsinkomstavdragets minimibelopp, inkomstgränserna för minskning samt den ena procentsatsen för minskningen. Eftersom det inte görs någon indexjustering i fråga om de två högsta inkomstklasserna, ligger skalans högsta nivå vid 150 000 euro även 2025.

Som helhet sett, när man beaktar de ändringar som föreslås i denna proposition, den stigande inkomstnivån och avgiftsförändringarna, lindras beskattningen för låginkomsttagare och skärps något för medel- och höginkomsttagare. Beskattningen av pensionsinkomst skärps för dem som får mellan ungefär 28 000 och 55 000 euro per år. Beskattningen av förmånsinkomst lindras något för låg- och medelinkomsttagare med dagpenninginkomst.

4.1.2 Arbetsinkomstavdragets barnförhöjning

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering införs en barnspecifik höjning på 50 euro av arbetsinkomstavdragen i beskattningen för att förbättra incitamenten att ta emot arbete. På grund av detta föreslås det att maximibeloppet för arbetsinkomstavdraget höjs med 50 euro för varje minderårigt barn som den skattskyldiga ska försörja. Det finns inte något maximibelopp för förhöjningen på grund av antalet barn och inget maximibelopp per skattskyldig. Om en person är ensamförsörjare och inkomstskattelagens bestämmelser om makar inte tillämpas på honom eller henne, beviljas förhöjningen till dubbelt belopp.

I övrigt bestäms arbetsinkomstavdraget på samma sätt som för andra skattskyldiga. Arbetsinkomstavdraget ackumuleras och minskas på samma sätt som för andra skattskyldiga, men maximibeloppet är högre. Om en person också har rätt till förhöjt arbetsinkomstavdrag på grund av åldern enligt 125 § 3 mom. i inkomstskattelagen, beviljas barnhöjningen utöver detta.

Förhöjningen av arbetsinkomstavdraget beviljas en skattskyldig som på skatteårets sista dag enligt befolkningsdatasystemet är vårdnadshavare för ett minderårigt barn. Med minderåriga barn avses i enlighet med 8 § 1 mom. i inkomstskattelagen barn som före skatteårets ingång inte har fyllt 17 år. Med vårdnadshavare för barn avses vårdnadshavare enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983).

Arbetsinkomstavdrag beviljas på basis av de arbetsinkomster som avses i 125 § 1 mom., så även erhållande av arbetsinkomstavdragets barnförhöjning förutsätter att personen har arbetsinkomster som berättigar till arbetsinkomstavdrag.

4.1.3 Ersättande av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdrag

Den kommunala ekonomin kommer under de närmaste åren att ha en betydande obalans mellan inkomster och utgifter, vilket innebär att skatteförhöjningar och en strikt budgetdisciplin är sannolika. Utan nya åtgärder hotar länestocken inom den kommunala ekonomin att öka betydligt. Statens coronastöd och de fördröjningar i skatteintäkterna som hänför sig till social- och hälsovårdsreformen har hållit den kommunala ekonomin nära balans under de senaste åren. Efter social- och hälsovårdsreformen har det ekonomiska handlingsutrymmet i kommunerna minskat avsevärt, och därför accentueras en proaktiv planering av servicenätet och vikten av behovsprövning av investeringar.

Under vårens ramförhandlingar beslutade regeringen om en åtgärdsheelhet som gäller kommunekonomins situation. Som en del av denna helhet beslutade regeringen att kommunernas skatteintäkter utökas och kommunalbeskattningens effektivitet förbättras genom att förvärvsinkomstavdragets slopas och det samtidigt görs ändringar i statsbeskattningen som begränsar åtstramningen av beskattningen.

På grund av detta föreslås det att inkomstkattelagens förvärvsinkomstavdrag upphävs och ersätts genom att höja arbetsinkomstavdraget. Dessutom ändras de två högsta marginalskattesatserna i inkomstkatteskalen. Förvärvsinkomstavdraget är ett avdrag som görs från nettoförvärvsinkomsterna och det beviljas på samma grunder vid såväl statsbeskattningen som kommunalbeskattningen. Arbetsinkomstavdraget görs från skatten. Det görs i första hand från inkomstkatten på förvärvsinkomster till staten, och till den del avdraget överstiger beloppet av inkomstkatten på förvärvsinkomster till staten, görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten enligt förhållandet mellan dessa skatter. Avdragen beviljas på grund av samma inkomster. Eftersom förtjänstinkomstavdraget görs från inkomsten, riktas det för närvarande i högre grad än arbetsinkomstavdraget till kommunalskatten och minskar således intäkterna av kommunalskatten samt ökar skillnaden mellan kommunernas nominella och effektiva skattesats. Om förtjänstinkomstavdraget ersätts av arbetsinkomstavdraget förskjuter det tyngdpunkten i avdragen från kommunalbeskattningen till statsbeskattningen och ökar på så vis intäkterna av kommunalskatten samt förbättrar kommunalbeskattningens effektivitet. I enlighet med regeringens riktlinjer sänks ersättningarna för kommunernas skatteinkomstförluster på ett sätt som motsvarar ökningen av kommunalskatteintäkter. Dessutom utökas statsandelarna för kommunernas basservice från och med 2025.

Eftersom kyrkoskatt betalas på grund av den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen, ökar den föreslagna ändringen intäkterna av kyrkoskatten. Eftersom intäkterna av kyrkoskatten ökar, kommer den statliga finansieringen till församlingarna att minska. Det överlämnas en separat proposition om detta.

Eftersom förvärvsinkomstavdraget är ett avdrag som görs från inkomsten, är dess inverkan för de skattskyldiga och kommunerna beroende av kommunalskattesatsens storlek. I kommuner med högre skattesats är avdragets inverkan för de skattskyldiga större än i kommuner med låg skattesats. På motsvarande sätt är dess inverkan på kommunens skatteintäkter större i kommuner med högre skattesats än i kommuner med låg skattesats. Arbetsinkomstavdraget är ett avdrag som görs från skatten, så dess skatteeffekt är inte beroende av kommunalskattesatserna. När förtjänstinkomstavdraget ersätts med arbetsinkomstavdraget föreslås detta dimensioneras enligt

den genomsnittliga kommunalskattesatsen. Detta betyder att beskattningen skärps i kommuner med högre skattesats och lindras i kommuner med lägre skattesats. Om arbetsinkomstavdraget skulle dimensioneras så att beskattningen inte skärps ens i kommuner med den högsta skattesatsen, skulle det förutsätta en avsevärd skattelindring.

4.1.4 Pensionsinkomstavdrag

Som ett led i de ytterligare åtgärderna för att anpassa de offentliga finanserna beslutade regeringen under vårens ramförhandlingar att skärpa beskattningen av pensionsinkomster så att beskattningen av de lägsta pensionerna inte stramas åt. Man beslöt att genomföra skärpningen genom att minska pensionsinkomstavdraget med cirka 150 miljoner euro. På denna grund föreslås att den ena procentsatsen för minskningen av arbetsinkomstavdraget höjs från 15 procent till 19,6 procent.

4.1.5 Hushållsavdrag

Under vårens ramförhandlingar beslutade regeringen om ytterligare åtgärder som ska förbättra hållbarheten i de offentliga finanserna och skapa förutsättningar för att stoppa skuldsättningen. På grund av det allvarliga läget i de offentliga finanserna beslutade regeringen också om skatteåtgärder som stärker de offentliga finanserna. Effekten av den nya skatteåtgärden på de offentliga finanserna är 1,4 miljarder euro. Som en del av denna åtgärdshelhet beslutade regeringen att minska hushållsavdraget med 100 miljoner euro. Det föreslås att minskningen genomförs så att maximibeloppet för avdraget och procentsatsen för ersättningar sänks samtidigt som självriskandelen höjs. Ändringarna har dimensionerats så att avdragsprocentsatserna hålls så stora som möjligt.

Det föreslås att hushållsavdragets maximibelopp sänks från 2 250 euro till 1 600 euro. Dessutom sänks den avdragbara procentuella andelen av kostnaderna från 40 procent till 35 procent när det gäller arbetsersättningar och från 15 procent till 13 procent när det gäller löner. Det föreslås att avdragets självrisk höjs från 100 euro till 150 euro.

I enlighet med den gällande lagstiftningen upphör det förhöjda hushållsavdraget för hushålls-, omsorgs- och vårdarbete samt fysioterapi och ergoterapi vid utgången av 2024. I fortsättningen ska hushållsavdrag beviljas även på grund av dylika arbeten enligt lika grunder som när avdrag beviljas med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad. Avdraget för att avstå från oljeuppvärmning ska i överensstämmelse med den gällande lagen omfattas av det höjda hushållsavdraget till utgången av 2027. När det gäller att avstå från oljeuppvärmning föreslås maximibeloppet av avdraget fortsättningsvis vara 3 500 euro och avdragsprocenten 60 procent när det gäller arbetsersättningar och 30 procent när det gäller löner. Avstående från oljeuppvärmning omfattas också av den allmänna självrisken för hushållsavdrag, och på så sätt gäller höjningen av självriskandelen också det hushållsavdrag som beviljas för avstående från oljeuppvärmning.

Det föreslås inga ändringar i de arbeten som berättigar till avdrag. Till hushållsavdrag berättigar normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete, fysioterapi och ergoterapi samt arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad.

4.1.6 Skattesubventioner för tjänstebilar

Under vårens ramförhandlingar beslutade regeringen att skattesubventionen för utsläppsfria tjänstebilar förlängs. Enligt den gällande lagstiftningen sänks beskattningsvärdet för tjänstebilar som betraktas som utsläppsfria under körning med 170 euro per månad till utgången av 2025. I

överensstämmelse med regeringens riktlinjer föreslås det att inkomstkattelagen ändras så att stödets giltighetstid förlängs med fyra år, dvs. till utgången av 2029. Det föreslås inga ändringar i stödets belopp eller struktur.

Det föreslås inga ändringar i de andra temporära skattelättnaderna för anställningsförmåner inom trafiken som föreskrivs i 64 a § i inkomstkattelagen. Sålunda fortsätter skattefriheten för laddningsförmån som arbetsgivaren erbjuder samt sänkningen av beskattningsvärdet för tjänstebilar med låga utsläpp normalt i enlighet med den gällande lagstiftningen till utgången av 2025.

4.1.7 Kulturell, språklig och annan träning i samband med arbete i gränsöverskridande fall

I propositionen föreslås det att kulturell, språklig och annan motsvarande träning som arbetsgivaren bekostar i samband med arbete i gränsöverskridande fall ska vara en skattefri förmån för arbetstagaren. Den skattemässiga behandlingen av utbildnings- och träningskostnader som arbetsgivaren betalar i samband med gränsöverskridande arbete baserar sig för närvarande på inkomstkattelagens allmänna bestämmelse om utbildning som bekostas av arbetsgivaren och beskattningspraxis i fråga om den. Att kulturell, språklig och annan motsvarande träning som hänför sig till gränsöverskridande arbete fogas till inkomstkattelagens bestämmelse om utbildning preciserar tillämpningsområdet för den.

Träning som erbjuds familjemedlemmar i samband med gränsöverskridande arbete är inte nödvändiga kostnader som kan jämföras med nödvändiga flyttnings- och resekostnader som beror på arbetsställets placering. Detta talar för att den även i fortsättningen ska betraktas som en skattepliktig förmån när de bekostas av arbetsgivaren, och i denna proposition föreslås ingen ändras när det gäller den skattemässiga behandlingen för familjemedlemmars del.

4.1.8 Flyttningskostnader

I denna proposition föreslås det att flyttningskostnader och kostnader för resor i samband med flyttningen som arbetsgivaren betalar för arbetstagaren alltid ska vara helt och hållet skattefria förmåner för arbetstagaren i stället för nuvarande 50 procent när flytten sker på grund av arbetsplatsens placering. Arbetsgivaren kan skattefritt ersätta även motsvarande kostnader för arbetstagarens familjemedlemmar.

En utmaning med de nuvarande bestämmelserna och beskattningspraxis är att det inte är möjligt att ersätta kostnaderna helt och hållet skattefritt i en situation där arbetstagaren har ingått arbetsavtal direkt med en finländsk arbetsgivare eller kommenderingen sker på arbetstagarens initiativ. Lagändringen säkerställer att en arbetstagare som flyttar till Finland får samma skattefria förmåner som en arbetstagare som flyttar från Finland till utlandet. Till följd av ändringen kan dessutom flyttningskostnader och kostnader för resor i samband med flyttningen vid flyttningar som beror på arbetsställets placering i hemlandet i fortsättningen bekostas helt och hållet skattefritt.

Enligt förslaget ska det dessutom skrivas in i lagen att en kommenderingsreseförsäkring som arbetsgivaren tagit för arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar ska betraktas som en flyttnings- och resekostnad som får ersättas skattefritt. Det är fråga om en utvidgning av de nuvarande bestämmelserna och beskattningspraxis så till vida att i fortsättningen ska en försäkring som tagits för familjemedlemmar till en arbetstagare som utstationerats i Finland kunna betraktas som en skattefri förmån för arbetstagaren.

4.1.9 Kostnader för registrering hos myndigheter och vissa andra kostnader i samband med inresa som betalas av arbetsgivaren

I fråga om pass, visum, arbets- och uppehållstillstånd, registrering av uppehållsrätt, skattenummer samt personbeteckning föreslås det att myndighetsavgifter som arbetsgivarens bekostat samt en tjänst för att skaffa pass, tillstånd, registrering av uppehållsrätt, personbeteckning och skattenummer som köpts från en utomstående tjänsteleverantör ska vara en skattefri förmån för arbetstagaren när det gäller såväl arbetstagaren själv som dennes familjemedlemmar. I fortsättningen ska arbetsgivaren förutom kostnader för att skaffa skattenummer och tillstånd för arbetstagaren i anslutning till arbetet, i större utsträckning än enligt rådande praxis, skattefritt kunna ersätta även kostnader för att skaffa pass och personbeteckning samt för registrering av uppehållsrätten, liksom för motsvarande registreringar, tillstånd och tjänster som gäller familjemedlemmar, när tjänsterna har köpts från en utomstående tjänsteleverantör. I fråga om arbete i gränsöverskridande fall ska ovannämnda kostnader i anslutning till myndighetsregistreringar och tillstånd betraktas som en förutsättning för inresa och därmed också arbete, varför det är motiverat att arbetsgivaren kan ersätta kostnaderna skattefritt.

Dessutom föreslås det att vaccinationer, läkemedel och läkarundersökningar för arbetstagaren och dennes familjemedlemmar som arbetsgivaren betalar och som är motiverade för inresa, tillstånd och tryggt arbete ska vara en skattefri förmån för arbetstagaren. För närvarande baserar sig ersättningen för kostnaderna på beskattningspraxis. Framför allt familjemedlemmars kostnader har ansetts kunna ersättas i mer begränsad utsträckning. I fråga om arbete i gränsöverskridande fall hänför sig dock vaccinations-, läkemedels- och läarkostnaderna direkt till inresan, anskaffningen av nödvändiga tillstånd samt en trygg vistelse i landet, vilket stödjer skattefrihet för ersättningen för kostnaderna.

4.1.10 Beskattning av finansbranschens kundförmåner

Inkomstskattelagen innehåller inte för närvarande några särskilda bestämmelser om den skattemässiga behandlingen av kundförmåner och andra motsvarande förmåner med penningvärde som grundar sig på en kundrelation och som beviljas av företag i finansbranschen. Beskattningen av dessa poster baserar sig på inkomstskattelagens allmänna bestämmelser och etablerad rätts- och beskattningspraxis. Regeringsprogrammet innehåller en punkt enligt vilken skattepraxis för bonusar inom finansbranschen ses över. Bakom punkten ligger Konkurrens- och konsumentverkets initiativ om precisering av skattebestämmelserna om bonusar som beviljas av företag i bank- och försäkringsbranschen. På grund av regeringsprogrammets skrivning och Konkurrens- och konsumentverket bakomliggande initiativ föreslås det att en bestämmelse tillfogas om den skattemässiga behandlingen av kundförmåner och andra motsvarande förmåner med penningvärde som grundar sig på en kundrelation och som beviljas av företag i finansbranschen.

I den föreslagna bestämmelsen föreskrivs det om beloppet eller värdet av poster som ger upphov till förmåner som ska betraktas som skattepliktig kapitalinkomst. Dessutom föreskrivs det när förmåner som i princip ska betraktas som skattepliktiga ändå kan betraktas som skattefria kundrabatter. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska kundbonus, kundgottgörelse, kundrabatt eller någon annan motsvarande förmån med penningvärde som baserar sig på en kundrelation vara skattepliktig kapitalinkomst, om förmånen inflyter bildas på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar eller sådana placeringar som definieras i bestämmelsen. Förmåner som inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av dessa poster kan till sin karaktär betraktas som poster som kan jämföras med intäkterna av kapital eller placeringar, varför det är motiverat att betrakta dem som skattepliktig kapitalinkomst i beskattningen. I beskattningen saknar det

betydelse i vilken form en förmån med penningvärde ges. Det väsentliga vid bedömningen är om förmånen bildas eller inflyter på basis av beloppet eller värdet av de poster som nämns i bestämmelsen.

Företagen i finansbranschen beviljar sina kunder olika förmåner och rabatter som baserar sig på kundrelationen och som kan vara beroende av kundrelationens omfattning eller t.ex. beloppet eller värdet av krediter eller insättningar. Exempelvis de kundavgifter som tas ut för banktjänster samt andra kundavgifter för bank- eller placeringstjänster kan vara olika stora beroende på beloppet eller värdet av kundens krediter, insättningar eller placeringar. Det är motiverat att även företagen i finansbranschen kan bevilja olika förmåner, rabatter eller andra motsvarande förmåner beroende på kundens ärendevolym utan att de i samtliga situationer betraktas som en skattepliktig förmån för mottagaren. Av denna orsak föreslås det också bestämmelser om i vilka situationer förmåner som inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värde av krediter, insättningar eller sådana placeringar som definieras i bestämmelsen ska betraktas som en skattefri kundrabatt.

Kundförmåner som inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av de poster som definieras i bestämmelsen ska vara skattefri inkomst till den del som förmånen används eller för eller riktar sig till privathushålls tjänster, serviceavgifter eller krediträntor i anslutning till krediter, insättningar eller sådana placeringar som definieras i bestämmelsen. Dessutom ska en förutsättning vara att förmånen inte betalas i form av pengar eller något därmed jämfört sätt och att kunden inte kan påverka förmånens användningsändamål. Förmånerna är således skattefria till den del som de används eller riktar sig till serviceavgifter eller låneräntor som bestäms på grund av samma poster som har gett upphov till förmånen. En skattepliktig förmån ska således i princip vara en skattefri kundrabatt t.ex. när förmånen ges i form av nedsatta serviceavgifter för bankärenden eller placeringar eller i form av låneränta. Om förmånen ges t.ex. i form av bonuspoäng, kan bonusen användas skattefritt till motsvarande serviceavgifter eller låneräntor. Skattepliktig inkomst uppkommer å andra sidan till den del som förmånen inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av lån, insättningar eller sådana placeringar som definieras i bestämmelsen och används till andra poster än de som gett upphov till förmånen. Sålunda ska förmåner som inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av lån, insättningar eller placeringar och som beviljas t.ex. i form av bonusar inte kunna användas skattefritt för t.ex. betalning av skadeförsäkringspremier. Detta är också den viktigaste ändringen jämfört med nuvarande beskattningspraxis. Till den del som en förmån betalas i form av pengar eller på något annat därmed jämförbart sätt ska förmånen alltid vara skattepliktig inkomst.

En skattepliktig förmån uppkommer endast av de förmåner som inflyter på grund av de poster som nämns i den föreslagna bestämmelsen. Exempelvis bonusar, förmåner, rabatter och andra motsvarande förmåner som inflyter på grund av privathushålls inköp inom detaljhandeln som de betalat själv ska även i fortsättningen vara skattefria förmåner. Dessa förmåner handlar om rabatter som ges i efterhand på grund av privathushållets inköp. Dessa förmåner inflyter av förvärv av levnadskostnader, så de skiljer sig från förmåner som inflyter på grund av lån, insättningar och placeringar. Inte heller förmåner som baserar sig skadeförsäkringar och andra försäkringar än sådana spar- eller placeringsförsäkringar som nämns i bestämmelsen ska betraktas som skattepliktig inkomst. Inte heller när det gäller dessa handlar det om köp av en viss försäkringsprodukt och rabatt som beviljas på grund av den i efterhand på motsvarande sätt som t.ex. förmåner som inflyter på grund av inköp som görs inom detaljhandeln, eller om inkomst som inflyter av förmögenhet. Förmåner som inflyter av förvärv av levnadskostnader stannar således utanför inkomstbegreppet.

En skattepliktig förmån uppkommer inte heller av förmåner som baserar sig enbart på en kundrelation eller ett ägarförhållande. Om emellertid någon tilläggsförmån, tilläggsbonus eller

tilläggsrabattprocent eller någon annan motsvara förmån med penningvärde inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar eller sådana placeringar som nämns i bestämmelsen och den inte riktar sig till serviceavgifter eller låneräntor som bestäms på grund av samma poster, ska förmånen vara skattepliktig inkomst.

En skattskyldig har rätt att från sina kapitalinkomster dra av de utgifter som han eller hon har haft för att förvärva eller bibehålla dem. När det gäller sådana kundförmåner som avses i denna proposition anses en skattepliktig förmån på samma sätt som för närvarande uppkomma när förmånen används. Exempelvis en förmån som beviljas i form av bonuspoäng blir skattepliktig inkomst i det skede då bonusarna används. Exempelvis bankens serviceavgifter, kostnader för att lyfta ett lån eller låneräntor är inte avdragbara utgifter som beror direkt på förvärvandet av denna inkomst, trots att förmånen influtit på grund av besparingar, placeringar eller lån.

Beloppet av en skattepliktig förmån är förmånens penningvärde när den används. Den som betalar en skattepliktig förmån har normal skyldighet att verkställa förskottsinnehållning och skyldighet att anmäla förmånen. De förmåner som beskattas som kapitalinkomst enligt den föreslagna bestämmelsen ska uppges i årsanmälan, liksom motsvarande skattepliktiga förmåner för närvarande. Om en förmån inte betalas ens delvis som pengar, kan förskottsinnehållning inte verkställas. Detta inverkar ändå inte på skatteplikten för inkomsten. Årsanmälan om inkomsten ska lämnas även i dessa fall.

Det föreslås inga ändringar i beskattningen av förmåner som fått på grund av ett anställnings- eller tjänsteförhållande. Dessa ska fortfarande skattepliktig förvärvsinkomst i enlighet med inkomstskattelagen allmänna bestämmelser. I fråga om förmåner som baserar sig på en kundrelation ska arbetstagarkunder behandlas på motsvarande sätt som andra kunder. Förmåner i anslutning till näringsverksamhet, jord- och skogsbruk eller annan verksamhet för att förvärva inkomster ska förbli skattepliktig inkomst.

4.1.11 Utbildningsavdrag

I propositionen föreslås det att 56 § i näringskattelagen och 10 f § i lagen om inkomstskatt för gårdsbruk upphävs. Expertarbetsgruppen för företagsbeskattning (2017) har bedömt att utbildningsavdraget är ett ineffektivt och administrativt tungt stöd till företagen. Utbildningsavdraget har använts mindre än vad som uppskattades ursprungligen och förutsättningarna för att få avdraget (bl.a. utarbetandet av en utbildningsplan) har bedömts som arbetsdryga i förhållande till den skattemässiga nyttan. I regeringens proposition (RP 95/2013) uppskattades förlusten av skatteintäkter till följd av utbildningsavdraget till cirka 57 miljoner euro på årsnivå, då den faktiska förlusten av skatteintäkter åren 2017–2022 har varit cirka 9–12 miljoner euro per år. Att användningen varit mindre än väntat kan för sin del berätta att utbildningsavdraget inte har uppfyllt de mål som sattes för det, dvs. ökat utbildningen av arbetstagare.

Arbetsgivaren kan fortfarande bekosta utbildning för en arbetstagare skattefritt på de sätt som anges i 69 b § i inkomstskattelagen.

4.1.12 Övervakning av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag

I denna proposition föreslås det att 55 d § 1 och 2 mom. i inkomstskattelagen ändras så att de börjar motsvara den nya de minimis-förordningen.

4.1.13 Utdelningen av samfundsskatt enligt 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning samt inkomstskattesatsen enligt 124 och 124 b § i inkomstskattelagen

I denna proposition föreslås det att konsekvenserna för samfundsskatteintäkterna av att skattesubventionen för utsläppsfria tjänstebilar förlängs och arbetsgivarens utbildningsavdrag slopas ska kompenseras kommunerna i enlighet med regeringsprogrammet genom att utdelningen av samfundsskatten ändras. Kompensationen i anslutning till att skattesubventionen för tjänstebilar förlängs genomförs för kommunerna från ingången av 2026 till utgången av 2029. Kompensationen för att utbildningsavdraget slopas genomförs från ingången av 2025.

De uppskattade intäkterna av debiteringen av samfundsskatt är 7 864 miljoner euro 2025, 8 479 miljoner euro 2026, 8 744 miljoner euro 2027 och 8 935 miljoner euro 2028. Konsekvenserna för utdelningen av samfundsskatt av ändringarna i skattegrunderna beräknas separat utifrån dessa intäktsuppskattningar innan ändringarna i skattegrunderna beaktas. Intäktsuppskattningarna är prognoser och de baserar sig på finansministeriets uppskattning av den allmänna och företagens ekonomiska utveckling vid den tidpunkt då denna proposition överlämnas. Även rundradioskatten har beaktats i intäktsuppskattningarna.

I följande tabeller presenteras statens och kommunernas utdelning enligt lag 1301/2022, effekten av de nya ändringarna i skattegrunderna på utdelningen samt den nya utdelning för skatteåret 2025 som föreslås i denna proposition.

Tabell 1. Statens permanenta utdelning av samfundsskatten samt utdelningen skatteåren 2025–2029

	Permanent	2025	2026	2027	2028	2029
Utdelning enligt lag 1301/2022	76,60	76,31	77,08	76,94	76,77	76,73
Ändringarna (%-enhet) sammanlagt, varav	0,04	0,04	0,02	0,01	0,00	-0,01
- Förlängd skattesubvention för tjänstebilar			-0,02	-0,03	-0,04	-0,05
- Slopande av arbetsgivarens utbildningsavdrag	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Föreslagen ny utdelning	76,64	76,35	77,10	76,95	76,77	76,72

Tabell 2. Kommunernas permanenta utdelning av samfundsskatten samt utdelningen skatteåren 2025–2029

	Permanent	2025	2026	2027	2028	2029
Utdelning enligt lag 1301/2022	23,40	23,69	22,92	23,06	23,23	23,27
Ändringarna (%-enhet) sammanlagt, varav	-0,04	-0,04	-0,02	-0,01	0,00	0,01
- Förlängd skattesubvention för tjänstebilar			0,02	0,03	0,04	0,05
- Slopande av arbetsgivarens utbildningsavdrag	-0,04	-0,04	-0,04	-0,04	-0,04	-0,04
Föreslagen ny utdelning	23,36	23,65	22,90	23,05	23,23	23,28

På grund av de ändringar i 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning som gäller utdelningen av samfundsskatt föreslås det att 124 § 3 mom. samt 124 b § i inkomstskattelagen ändras så att inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund och väglag samt

allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet även i fortsättningen ska motsvara kommunernas utdelning av samfundsskatten.

4.1.14 Tekniska ändringar

Det föreslås att den svenska ordalydelsen i 35 b § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen korrigeras så att den börjar motsvara den finskspråkiga versionen.

Det föreslås att 15 d § 4 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) återinförs i lagen, eftersom detta moment i bemyndigandet annars skulle upphävas den 1 januari 2025 till följd av ett tekniskt fel.

Det föreslås att 58 § 6 mom. samt 131 § 3–5 mom. i inkomstskattelagen upphävs som onödiga, eftersom rätten att dra av räntor på bostadslån slopades vid ingången av 2023.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

4.2.1.1 Konsekvenser för de offentliga finanserna och de skattskyldiga

Allmänt

Konsekvenserna av de ändringar som föreslås i propositionen har i huvudsak bedömts med hjälp av HVSR-mikrosimuleringsmodellen som underhålls av Skatteförvaltningen.

De ändringar som föreslås i propositionen beräknas statistiskt minska skatteintäkterna 2025 med sammanlagt cirka 641 miljoner euro. Statens skatteintäkter beräknas minska med cirka 1 055 miljoner euro. Kommunernas skatteintäkter beräknas öka med cirka 327 miljoner euro. Församlingarnas skatteintäkter beräknas öka med cirka 38,5 miljoner euro och intäkterna från sjukförsäkringens sjukvårdspremie med cirka 48,5 miljoner euro.

Att den tidsbestämda sänkningen av beskattningsvärdet för elbilar förlängs med fyra år bedöms minska skatteintäkterna åren 2026–2029 med sammanlagt cirka 92 miljoner euro, varav samfundsskatten andel är 58 miljoner euro. Minskningen av skatteintäkterna fördelas årsvis så att skatteinkomsterna 2026 minskar med 14 miljoner euro varav samfundsskattens andel är 9 miljoner euro, 2027 med 20 miljoner euro varav samfundsskattens andel är 12 miljoner euro, 2028 med 26 miljoner euro varav samfundsskattens andel är 17 miljoner euro och 2029 med 32 miljoner euro varav samfundsskattens andel är 20 miljoner euro.

De ändringar som föreslås i propositionen uppskattas också påverka hushållens och sammanslutningarnas ekonomiska verksamhet. Ändringarna är därmed också förenade med indirekta konsekvenser. Det uppskattas att den ökade ekonomiska verksamheten ökar skatte- och avgiftsintäkterna, till exempel mervärdesskatten, inkomstskatten och socialförsäkringsavgifterna. Uppskattningsvis minskar den dessutom de offentliga utgifterna, till exempel arbetslöshetsersättningarna och andra utgifter som hänför sig till sysselsättningen. Indirekta konsekvenser är dock svåra att kvantifiera och de har inte kunnat inkluderas i de ekonomiska konsekvenser som presenteras i propositionen.

Indexjustering i beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster

I enlighet med det beslut som fattades under regeringens ramförhandlingar föreslås en full indexjustering på 3,4 procent enligt inkomstnivåindexet, med undantag för de två högsta inkomstklasserna i inkomstskatteskalen. Enligt finansministeriets prognos från hösten 2024 uppskattas det att förändringen av konsumentprisindexet 2025 kommer att uppgå till 1,4 procent och förändringen av förtjänstnivåindexet till 3,4 procent. Det föreslås att indexjusteringen genomförs genom att höja inkomstgränserna i den progressiva inkomstskatteskalen, med undantag för de två högsta inkomstgränserna, samt genom att ändra maximibeloppet av grundavdraget och maximibeloppet av och ackumulerings- och minskningsprocentsatserna för arbetsinkomstavdraget. Indexjusteringen av beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster beräknas minska förvärvsinkomstskatten med cirka 711 miljoner euro.

De ändringar i statens progressiva förvärvsinkomstskatteskala som föreslås till följd av indexjusteringen bedöms minska skatteinkomsterna på årsnivå med totalt cirka 372 miljoner euro, varav statens andel är 371 miljoner och kommunernas andel 1 miljon euro. Ändringarnas konsekvenser för församlingarnas och Folkpensionsanstaltens skatteinkomster bedöms vara liten.

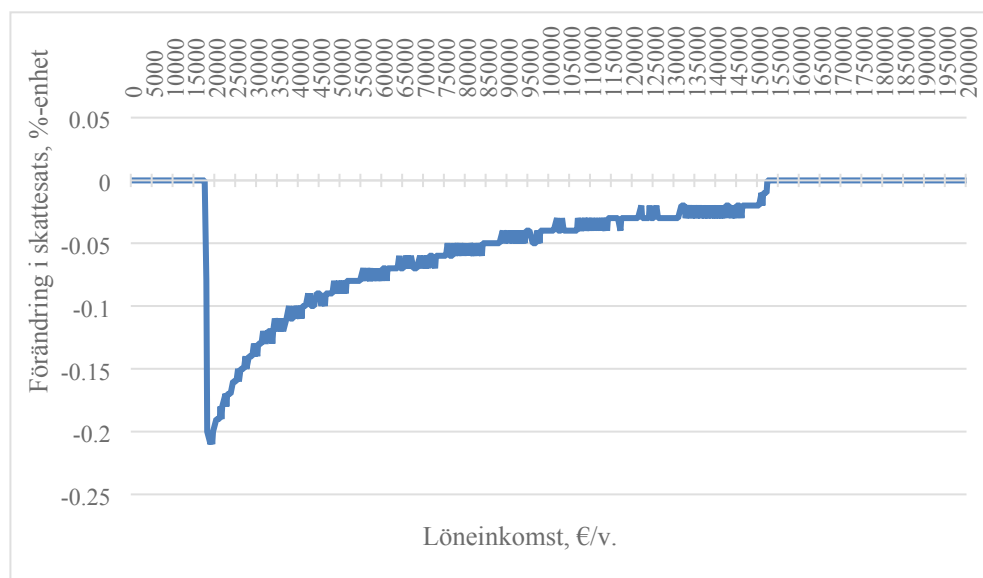
Höjningen av arbetsinkomstavdraget som baserar sig på indexjusteringen bedöms minska skatteinkomsterna med cirka 273 miljoner euro, varav statens andel är 257 miljoner, kommunernas andel 13 miljoner, församlingarnas andel 1 miljon och Folkpensionsanstaltens andel cirka 2 miljon euro. Höjningen av grundavdraget uppskattas minska skatteinkomsterna med cirka 66 miljoner euro, varav statens andel är 33 miljoner euro, kommunernas andel 26 miljoner euro, församlingarnas andel 3 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 4 miljoner euro.

Underdimensioneringen av indexjusteringen för de två högsta inkomstklassernas del ökar skatteinkomsterna med cirka 54 miljoner jämfört med om indexjusteringen skulle göras till fullt belopp i alla inkomstklasser.

Höjning av arbetsinkomstavdraget för låg- och medelinkomsttagare

En höjning av arbetsinkomstavdraget i beskattningen av arbete med tyngdpunkten på låg- och medelinkomsttagare i enlighet med regeringsprogrammet beräknas minska skatteinkomsterna med cirka 100 miljoner euro, varav statens andel är 91 miljoner euro, kommunernas andel 7 miljoner euro, församlingarnas andel 1 miljon euro och Folkpensionsanstaltens andel 1 miljon euro.

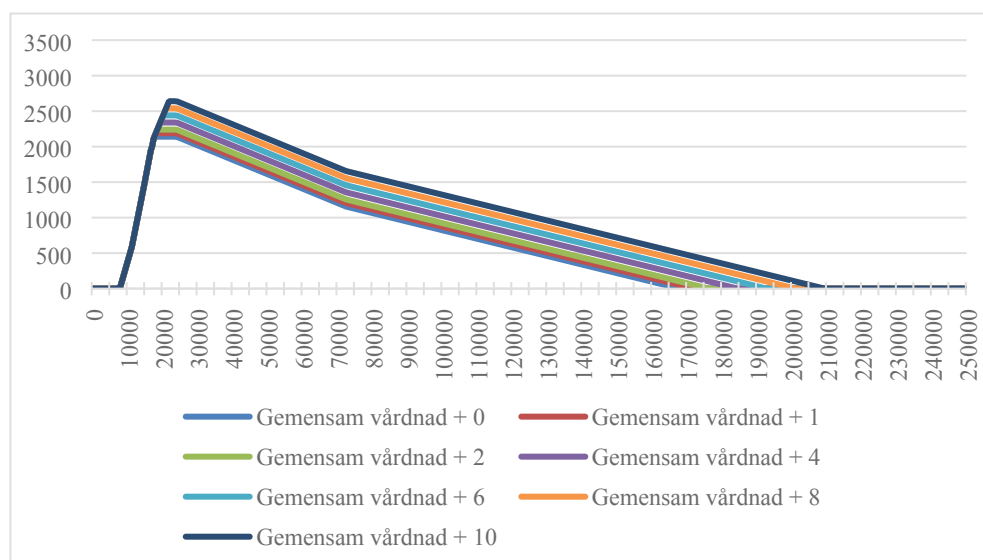
I figuren nedan presenteras ändringens effekt på löntagarnas genomsnittliga skattegrad på olika inkomstnivåer.

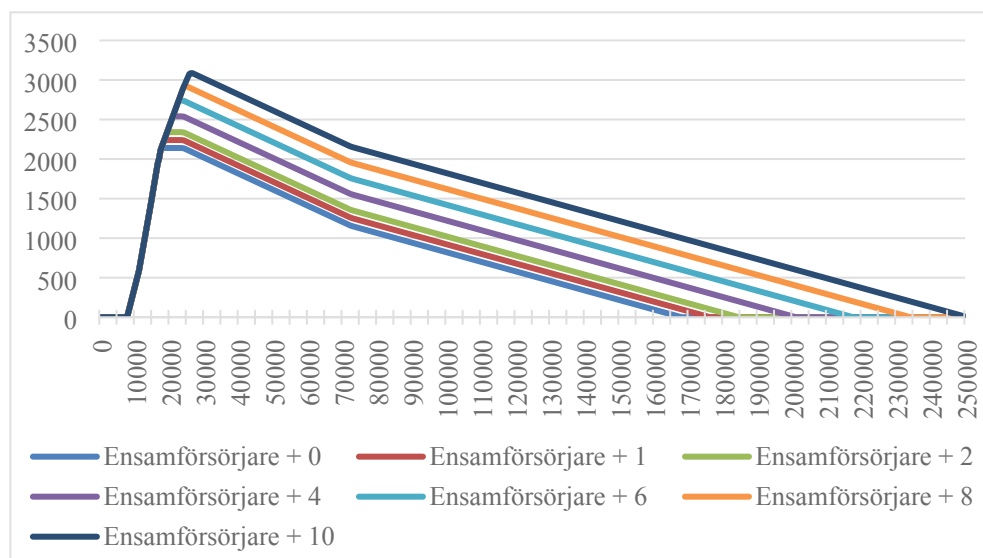

Höjning av arbetsinkomstavdraget på grund av minderåriga barn

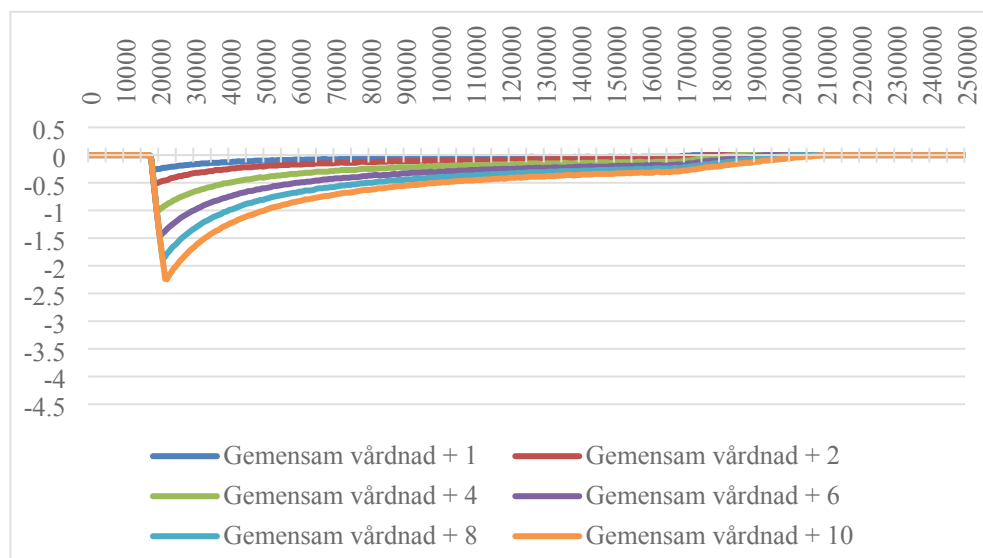
För att förbättra incitamenten att ta emot arbete i enlighet med regeringsprogrammet införs ett barnspecifikt förhöjt arbetsinkomstavdrag. Den barnspecifika höjningen av arbetsinkomstavdraget på 50 euro bedöms minska skatteintäkterna med cirka 90 miljoner euro, varav statens andel är 86 miljoner euro, kommunernas andel 3 miljoner euro, församlingarnas andel 0,5 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 0,5 miljoner euro.

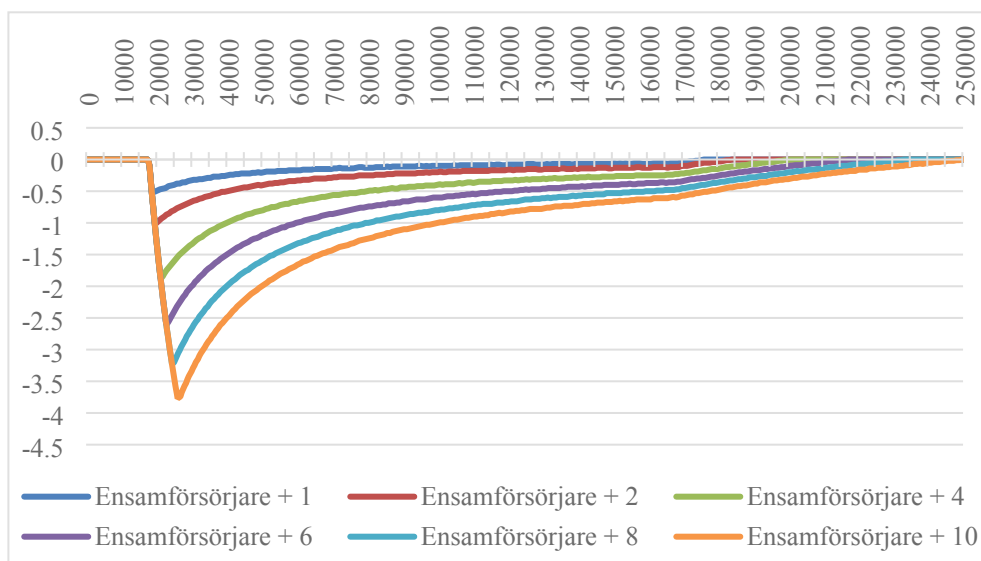
Av figuren nedan framgår förslagets effekt på arbetsinkomstavdragets belopp på olika inkomstnivåer med olika antal barn, vid gemensam vårdnad och för ensamförsörjare.

Av figuren nedan framgår förslagets effekt på löntagarens genomsnittliga skattegrad på olika inkomstnivåer med olika antal barn, vid gemensam vårdnad och för ensamförsörjare. Exempelvis för en person med gemensam vårdnad om två barn som omfattas av höjningen lindras beskattningen med som mest cirka 0,5 procentenheter på inkomstnivån cirka 19 000–21 000 euro per år och i medeltal med cirka 0,15 procentenheter. Exempelvis för en person med gemensam vårdnad om två barn är arbetsinkomstavdraget från skatten vid avdragets maximibelopp och inom minskningsområdet 100 euro högre än för en person som inte har något minderårigt barn att försörja. För en ensamförsörjare med två barn lindras beskattningen som mest med cirka 1 procentenhet och i medeltal med cirka 0,3 procentenheter.

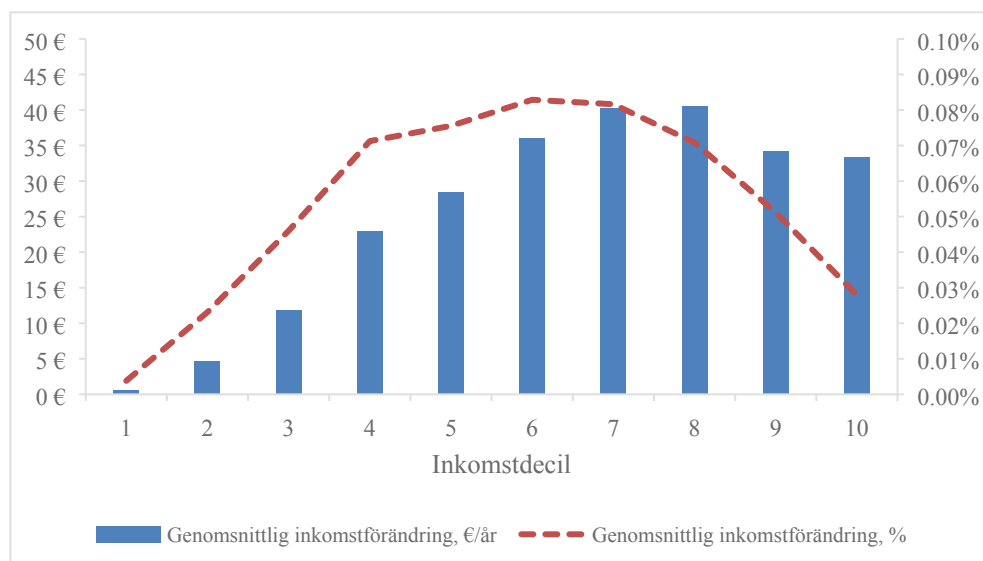
Av ändringens effekter bedöms cirka 48,1 procent gälla kvinnor och 51,9 procent män. Den disponibla inkomsten för dem som omfattas av ändringen minskar i genomsnitt med 110 euro för kvinnor och 107 euro för män.

Sett till inkomstagargrupper hänför sig ändringen i huvudsak till löntagare och företagare. Av tabellen nedan framgår ändringens inverkan på skatteintäkterna enligt inkomstagargrupp.

Socioekonomisk ställning	Andel av förändringen i euro, %
Pensionär	0,04
Löntagare	95,17
Företagare	3,93
Övriga	0,86
Sammanlagt	100,00

Ur ett regionalt perspektiv bedöms den skatteskräpande effekten av den föreslagna ändringen vara någorlunda jämn. På Åland, i Helsingfors, Vanda och Kervo samt Västra Nylands välfärdsområden är inverkan dock något mindre än medeltalet och på motsvarande sätt är inverkan i Lapplands, Mellersta Österbottens och Norra Österbottens välfärdsområden större än medeltalet.

I figuren nedan presenteras den föreslagna ändringens inverkan på olika inkomstdecilers disponibla inkomster. Effekterna har beräknats med ekvivalenta inkomster per hushåll enligt OECD:s modifierade ekvivalensskala. Av figuren framgår att höjningen av arbetsinkomstskatten minskar den disponibla inkomsten inom alla inkomstdeciler. Effekten är penningmässigt störst i inkomstdecil 8 och relativt störst i inkomstdecilerna 6 och 7, det vill säga bland hushåll med medelhöga inkomster.

Ändringens inverkan på inkomstfördelningen mätt med Ginikoefficienten är -0,01 procentenheter, det vill säga åtgärden minskar inkomstskillnaderna något.

Sysselsättningseffekterna av den barnspecifika höjningen av arbetsinkomstavdraget har bedömts med hjälp av en mikrosimuleringsmodell vid finansministeriet. Sysselsättningseffekterna har bedömts genom simulering av hur mycket de sysselsättningsincitament som mätts med sysselsättningsskattegrad ändras i och med höjningen av arbetsinkomstavdraget. När incitamentändringen kombineras med elasticiteten i arbetsutbudet som hämtats ur forskningslitteraturen får man en uppskattning av hur mycket sysselsättningen ökar till följd av höjningen av arbetsinkomstavdraget. I kalkylen har man använt en uppskattning av den genomsnittliga elasticiteten i utbudet av arbete [Källan för det elasticitetsestimat (0,17) som använts i kalkylen är Jäntti, Pirttilä & Selin (2015): Estimating labour supply elasticities based on cross-country micro data: A bridge between micro and macro estimates?], men det är ändå möjligt att utbudet av arbete och elasticiteten i utbudet av arbete skiljer sig från genomsnittet för barnfamiljer. Resultatet av uppskattningar som gjorts med denna metod ger som resultat att den barnspecifika höjningen av arbetsinkomstavdraget ökar sysselsättningen med cirka 1 400 personer på medellång sikt.

Ersättande av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdrag

Förvärvsinkomstavdraget är ett avdrag från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst. Dess inverkan på de skattskyldiges skatter är beroende av kommunalskattesatsen: ju högre kommunalskattesats, desto större är avdragets skatteeffekt och tvärtom. Arbetsinkomstavdraget är ett avdrag från skatten, så kommunalskattesatsen inverkar inte på den. Arbetsinkomstavdraget görs från den inkomstskatt på förvärvsinkomster som ska betalas till staten. Till den del avdraget överstiger beloppet av inkomstskatten på förvärvsinkomster till staten, görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten enligt förhållandet mellan dessa skatter.

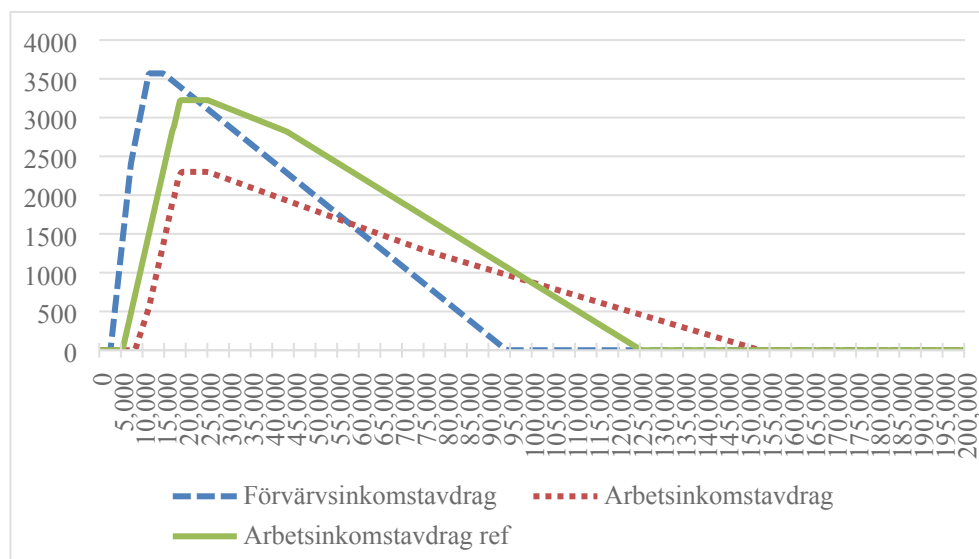
När förvärvsinkomstavdraget ersätts med arbetsinkomstavdraget på det sätt som föreslås i denna proposition dimensioneras detta enligt den genomsnittliga kommunalskattesatsen. Sålunda

skärps beskattningen något i kommuner med högre kommunalskattesats än medeltalet medan den lindras i kommuner med lägre kommunalskattesats än medeltalet. Om ersättandet skulle dimensioneras så att beskattningen inte skärps ens i kommuner med den högsta kommunalskattesatsen skulle det leda till betydande skatteinkomstförluster. För att den föreslagna ändringen ska vara så neutral som möjligt för såväl de skattskyldiga som de offentliga finanserna, föreslås det att marginalsattesatsen i den näst högsta inkomstklassen i inkomstskatteskalen sänks med 0,25 procentenheter och att marginalsattesatsen i den högsta inkomstklassen på motsvarande sätt höjs med 0,25 procentenheter i samband med ändringen.

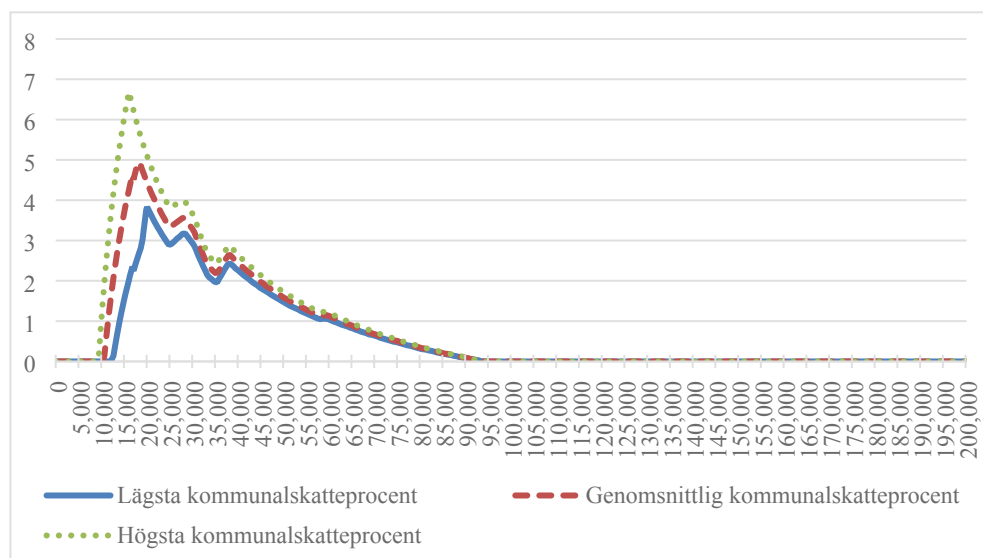
Att förvärvsinkomstavdraget ersätts med arbetsinkomstavdraget uppskattas minska statens inkomstskatteintäkter med cirka 426 miljoner euro och öka kommunalskatteintäkterna med cirka 329 miljoner euro, intäkterna av kyrkoskatten med cirka 39 miljoner euro, varav den evangelisk-lutherska kyrkans andel vore cirka 39 miljoner euro och ortodoxa kyrkans andel cirka 1 miljoner euro, och intäkterna av sjukvårdsförsäkringens sjukvårdspremie med cirka 49 miljoner euro enligt 2025 års nivå. Den föreslagna ändringen beräknas sammantaget ha en neutral effekt på skatteintäkterna.

Enligt regeringsprogrammet är målet att minska skillnaden mellan kommunernas nominella och effektiva skattesatser. Den ändring som föreslås här minskar skillnaden mellan kommunernas nominella och effektiva skattesatsen med cirka 19,5 procent, dvs. 0,3 procentenheter.

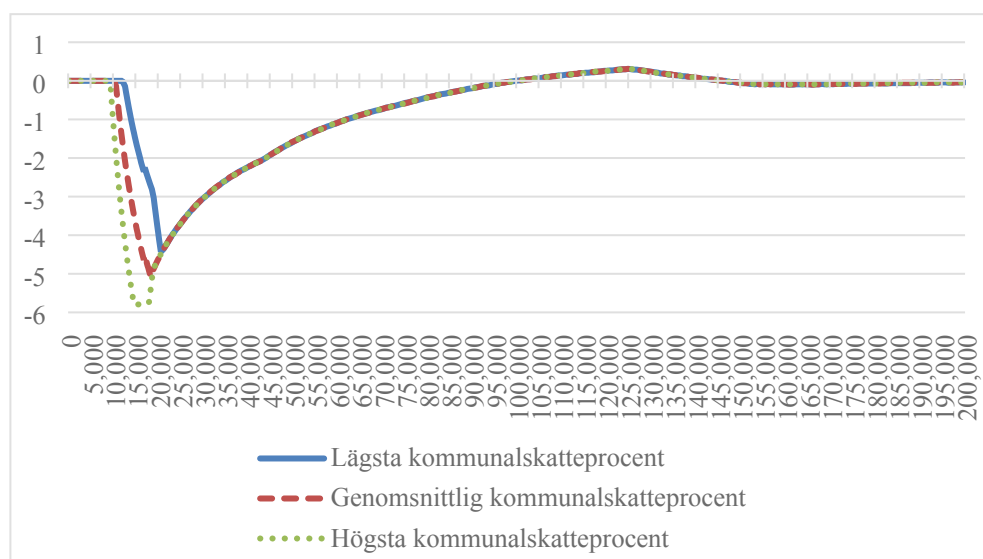
I figuren nedan presenteras beloppen av förvärvsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget på olika inkomstnivåer efter indexjusteringen och ökningen med 100 miljoner euro samt beloppen av arbetsinkomstavdraget efter den ändring som föreslås här.

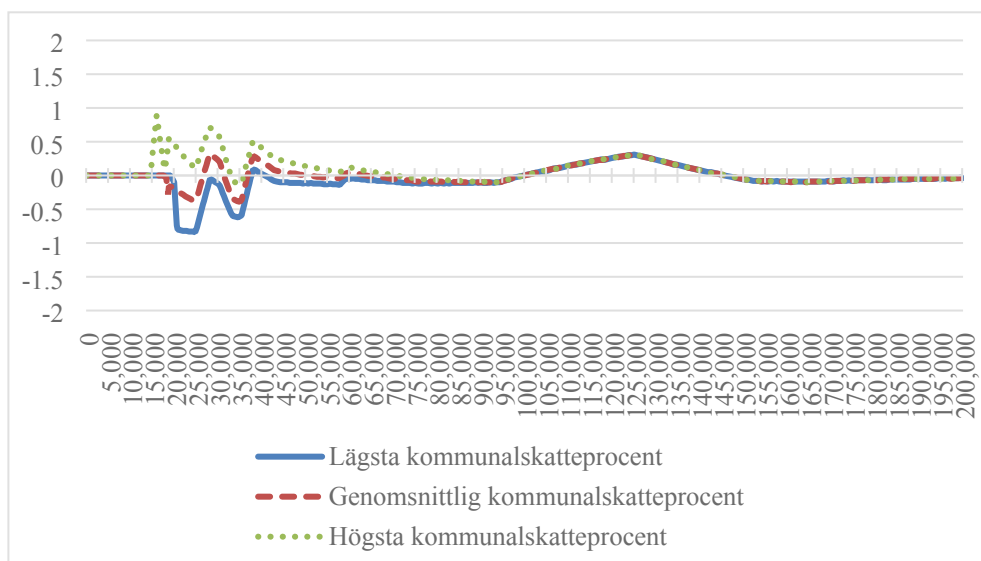
I figuren nedan presenteras den skärpande effekten på beskattningen av löneinkomst på olika inkomstnivåer när förvärvsinkomstavdraget slopas (ändringen av inkomstskattesats i form av procentenheter) beräknad enligt den lägsta, genomsnittliga och högsta kommunalskattesatsen 2024.

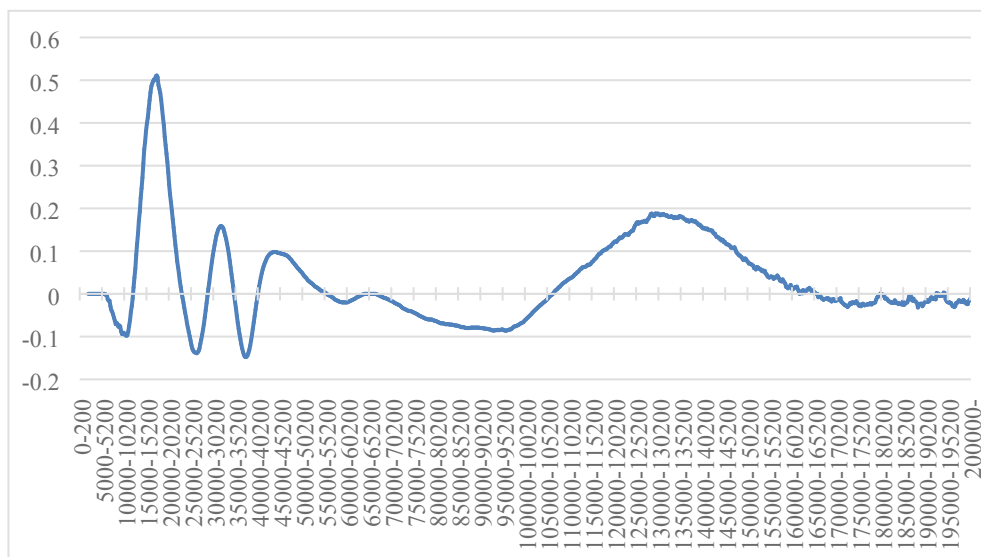
I figuren nedan presenteras den lindrande effekten på beskattningen av ändringarna i arbetsinkomstavdraget och den progressiva inkomstskatteskalen på olika inkomstnivåer i kommuner med olika kommunalskattesatser, när förvärvsinkomstavdraget ersätts med arbetsinkomstavdraget.

I figuren nedan presenteras förändringen i skattegraden för löneinkomst på olika inkomstnivåer i kommuner med den lägsta, genomsnittliga och högsta kommunalskattesatsen när förvärvsinkomstavdraget ersätts med arbetsinkomstavdraget.

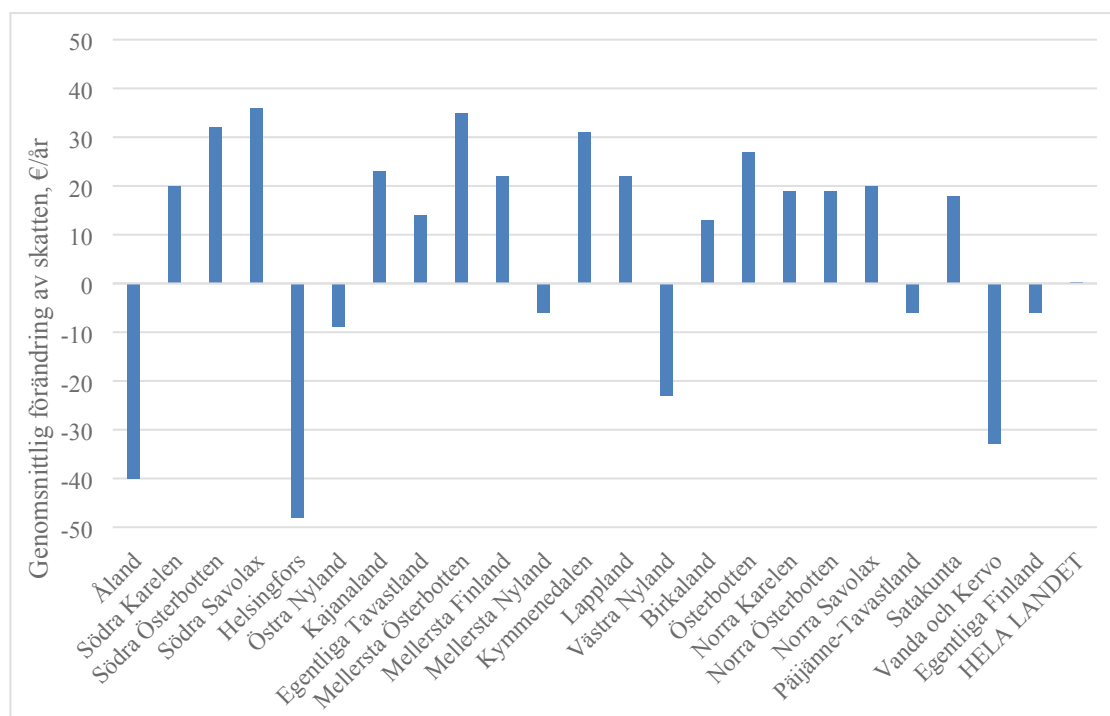
I figuren nedan presenteras en uppskattning som beräknats på hela personbeskattningsmaterialet av den genomsnittliga ändringen i skattegraden för förvärvsinkomst enligt inkomstklasser som spänner över 200 euro, när förvärvsinkomstavrdraget ersätts med arbetsinkomstavrdraget. Till följd av ändringen skärps beskattningen för cirka 1,2 miljoner skattskyldiga medan den lindras för cirka 1,5 miljoner skattskyldiga. Medianskärpningsen är cirka 57 euro per år och medianlindringen cirka -57 euro per år.

Den föreslagna ändringens konsekvenser för de skattskyldiga skiljer sig åt mellan olika områden, eftersom kommunalskattesatserna är olika. Sett till hela landet beräknas ändringen inte påverka den genomsnittliga beskattningsnivån. Beskattningen lindras i Helsingfors, Vanda och Kervo, Mellersta Nylands, Västra Nylands, Östra Nylands, Egentliga Finlands och

Päijänne-Tavastlands välfärdsområden samt i landskapet Åland. I övriga välfärdsområden skärps beskattningen.

Av figuren nedan framgår de genomsnittliga skatteändringarna enligt område.

Sett till inkomsttagargrupp riktar sig ändringens skattelindrande effekt i huvudsak till pensionärer och löntagare. De lätta skattesärpningar som ändringen orsakar riktar sig till arbetslösa och företagare. Av tabellen nedan framgår ändringens inverkan på skatteintäkterna enligt inkomsttagargrupp.

Socioekonomisk ställning	Skatteändring, mn €
Pensionär	-2
Löntagare	-2
Företagare	1
Övriga	3
Sammanlagt	0

Sett till kommunstorlek ökar den föreslagna ändringen kommunskatteintäkterna med i medeltal 55 euro per invånare i kommuner med mer än 100 000 invånare. I kommuner med mindre än 2 000 invånare ökar kommunalskatteintäkterna med i medeltal 70 euro per invånare. På hela landets nivå ökat kommunalskatteintäkterna med i medeltal 61 euro per invånare. Förändringen i kommunalskatteintäkterna varierar avsevärt på kommunnivå: exempelvis i den kommun som har den högsta kommunalskattesatsen, Halso, ökar intäkterna med cirka 95 euro per invånare,

medan förändringen i den kommun som har den lägsta kommunalskattesatsen, Grankulla, skulle vara cirka 18 euro per invånare. På hela landets nivå skulle kommunalskatteunderlaget stärkas med cirka 6,3 miljarder euro, dvs. cirka 1 134 euro per invånare.

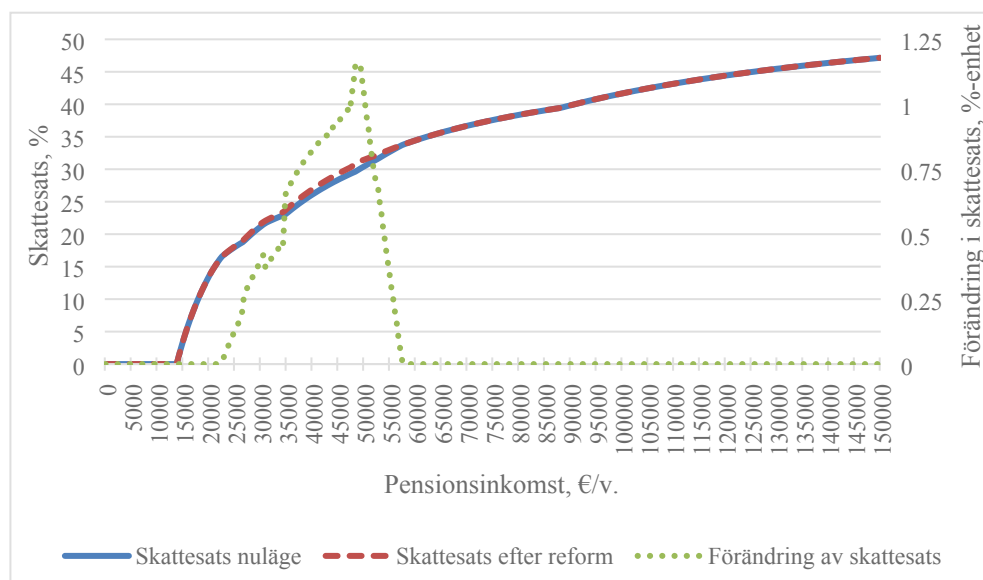
Kommunstorlek	Kommunalskatt euro/invånare	Kommunalskatteunderlag euro/invånare
Mer än 100 000 inv.	55	1 140
40 001-100 000 inv.	67	1 127
20 001-40 000 inv.	67	1 097
10 001-20 000 inv.	72	1 148
5 001-10 000 inv.	72	1 164
2 000-5 000 inv.	70	1 156
Mindre än 2 000 inv.	70	1 150
HELA LANDET	61	1 134
Min. (Grankulla)	18	732
Max. (Halso)	95	1 415

Pensionsinkomstavdrag

Som ett led i de ytterligare åtgärderna för att anpassa de offentliga finanserna föreslås det att pensionsinkomstavdraget minskas så att beskattningen av de mindre pensionerna inte skärps. Det föreslås att pensionsinkomstavdraget minskas genom att höja den ena procentsatsen för minskningen av pensionsinkomstavdraget från 15 procent till 19,6 procent. Minskningen av pensionsinkomstavdraget uppskattas öka skatteintäkterna med cirka 150 miljoner euro, varav statens andel är 108 miljoner euro, kommunernas andel 32 miljoner euro, församlingarnas andel 4 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 6 miljoner euro.

Skärpningen av beskattningen av pensionsinkomst riktar sig till inkomstintervallet cirka 22 500–57 500 euro per år. Den föreslagna ändringen skärper beskattningen av cirka 830 000 skattskyldigas pensionsinkomst. Pensionsinkomstavdraget sträcker sig för närvarande till en inkomstnivå på cirka 57 500 euro per år, och efter den föreslagna skärpningen av minskningen skulle det sträcka sig till en inkomstnivå på cirka 49 300 euro per år. Beskattningen av pensionsinkomst skulle som mest skäras med cirka 1,15 procentenheter och i medeltal med cirka 0,6 procentenheter.

I figuren nedan presenteras skattegraden för pensionsinkomst före och efter ändringen samt ändringen i skattegraden, om beskattningen av pensionsinkomst skärps med cirka 150 miljoner euro genom att minska pensionsinkomstavdraget.

Av ändringens effekter bedöms cirka 45,9 procent gälla kvinnor och 54,1 procent män. Den disponibla inkomsten för dem som omfattas av ändringen minskar i genomsnitt med 163 euro för kvinnor och 199 euro för män.

Sett till åldersgrupp riktar sig cirka 15 procent av ändringen till personer under 65 år, cirka 40 procent till personer i åldern 65–74 år och cirka 45 procent till pensionsinkomstagare som fyllt 75 år.

Sett till inkomsttagargrupper hänför sig ändringen i huvudsak till löntagare och pensionärer. Av tabellen nedan framgår ändringens inverkan på skatteintäkterna enligt inkomsttagargrupp.

Socioekonomisk ställning	Andel av förändringen i euro, %
Pensionär	85,5
Löntagare	10,5
Företagare	1,2
Övriga	2,7
Sammanlagt	100,00

Finansministeriet har gjort en separat uppskattning av sysselsättningseffekten av den föreslagna ändringen av pensionsinkomstavdraget. Pensionsinkomstavdraget inverkar direkt på pensionärernas disponibla inkomster. Sålunda kan man tolka saken så att pensionsinkomstavdraget i betydande grad påverkar pensionernas nettonuvärde, dvs. pensionsförmögenheten: ju generösare pensionsinkomstavdraget är, desto mer av bruttopensionsinkomsterna får man i handen, och tvärtom. Enligt den uppskattade

sysselsättningseffekten skulle den föreslagna ändringen stärka sysselsättningen med cirka 1 100 personer på 2030 års nivå. Den ökade sysselsättningens stärkande inverkan på de offentliga finanserna vore enligt en grov uppskattning cirka 18 miljoner euro i fråga om de direkta nettointkomstöverföringarna på 2030 års nivå.

Den föreslagna ändringarnas inverkan på skattegraden

Tabellen nedan visar i sammanfattning hur förslagen till ändring av inkomstskattegraden genom de i denna proposition gjorda indexjusteringarna samt ändringarna i förvärvsinkomstavrdraget, arbetsinkomstavrdraget och grundavdraget sammantaget på olika inkomstnivåer påverkar skattegraden för löntagare som är yngre än 53 år. Sifferuppgifterna i tabellen omfattar inkomstskatt till staten, genomsnittlig kommunalskatt, rundradioskatt, genomsnittlig kyrkoskatt, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsskatt samt arbetstagarnas arbetspensionsförsäkringsavgift och löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremie. I kalkylerna har använts 2024 års genomsnittliga skattesatser för kommunalskatten och kyrkoskatten samt löntagaravgifterna för 2024.

Löneinkomst, €/år	Grunderna för 2024	Föreslagna grunder för 2025	Ändring i skattegrad, %-enhet	Skatteändring, €/år
5 000	7,94	7,94	0	0
10 000	7,94	7,94	0	0
20 000	12,07	10,8	-1,27	-254
30 000	20,38	19,65	-0,73	-219
40 000	25,88	25,21	-0,67	-268
50 000	30,47	29,78	-0,69	-345
60 000	33,65	33	-0,65	-390
70 000	36,33	35,69	-0,64	-448
80 000	38,26	37,71	-0,55	-440
90 000	39,74	39,29	-0,45	-405
100 000	40,98	40,71	-0,27	-270
110 000	42,43	42,36	0,07	-77
120 000	43,63	43,74	0,11	132
130 000	45	44,8	0,1	169
140 000	45,53	45,55	0,02	28
150 000	46,29	46,21	0	-120
160 000	46,95	46,79	-0,16	-256
170 000	47,57	47,36	-0,21	-357
180 000	48,13	47,94	-0,19	-342
190 000	48,62	48,45	0,17	-323
200 000	49,1	48,92	0,15	-300

Pensions- inkomst, €/v.	Grunderna för 2024	Föreslagna grunder för 2025	Ändring i skattegrad, %-enhet	Skatteändring, €/år
5 000	0	0	0	0
10 000	0	0	0	0
20 000	13,93	13,75	-0,18	-36
30 000	21,72	21,81	-0,09	27
40 000	26,72	27,14	0,42	168
50 000	30,95	31,46	0,51	255
60 000	34,82	34,45	-0,4	-222
70 000	37,01	36,7	-0,31	-217
80 000	38,66	38,38	-0,28	-224
90 000	40,09	39,84	-0,25	-225
100 000	41,9	41,65	-0,25	-250
110 000	43,38	43,13	-0,25	-275
120 000	44,61	44,36	-0,25	-300
130 000	45,7	45,41	-0,25	-325
140 000	46,55	46,30	-0,25	-350
150 000	47,32	47,07	-0,25	-375
160 000	48,13	47,91	-0,22	-352
170 000	48,84	48,6	-0,20	-340
180 000	49,47	49,30	-0,17	-306
190 000	50,03	49,88	-0,15	-285
200 000	50,54	50,41	-0,13	-260

Förmåns- inkomst, €/år	Grunderna för 2024	Föreslagna grunder 2025	Ändring i skattegrad, %-enhet	Skatteändring, €/år
5 000	5,53	4,84	-0,73	-37
10 000	16,31	15,94	-0,37	-37
20 000	22,45	22,27	-0,18	-36
30 000	25,52	25,37	-0,15	-45
40 000	29,14	28,75	-0,39	-156
50 000	31,43	31,11	-0,32	-160
60 000	33,55	33,18	-0,37	-222
70 000	35,09	34,77	-0,32	-224
80 000	36,24	35,97	-0,27	-216

Förmåns- inkomst, €/år	Grunderna för 2024	Föreslagna grunder 2025	Ändring i skattegrad, %-enhet	Skatteändring, €/år
90 000	37,3	37,05	-0,25	-225
100 000	38,8	38,55	-0,25	-250
110 000	40,03	39,78	-0,25	-275
120 000	41,05	40,8	-0,25	-300
130 000	41,92	41,67	-0,25	-325
140 000	42,66	42,41	-0,25	-350
150 000	43,31	43,06	-0,3	-375
160 000	44,00	43,78	-0,22	-352
170 000	44,60	44,41	-0,19	-323
180 000	45,14	44,98	-0,16	-288
190 000	45,63	45,48	-0,15	-285
200 000	46,06	45,94	-0,12	-240

Hushållsavdrag

År 2022 beviljades cirka 522 000 skattskyldiga hushållsavdrag och avdragen uppgick sammanlagt till cirka 525 miljoner euro. Det genomsnittliga avdraget uppgick till cirka 1 006 euro. Cirka 76,6 procent av det sammanlagda beloppet av kostnader som berättigar till avdrag hänförde sig till underhåll eller ombyggnad av bostad. Av det sammanlagda beloppet av kostnaderna hänförde sig cirka 17,9 procent till hushållsarbete och cirka 2,7 procent till omsorgs- och vårdarbete. Cirka 2,8 procent av det sammanlagda beloppet av kostnader hänförde sig till avstående från oljeuppvärmning.

Tabellen presenterar statistik om hushållsavdraget 2022.

	Sammanlagt			Löntagare			Pensionär		
	Summa, mn€	Antal mottagare, 1000 pers	Medelt al, euro	Summa, mn€	Antal mottagare, 1000 pers	Medelt al, euro	Summa, mn€	Antal mottagare, 1000 pers	Medelt al, euro
Hushållsavdrag, beviljat belopp	525	522	1 006	294	284	1 035	179	195	918
-Skattskyldiga som har beviljats hushållsavdrag till maximalt belopp	-	60	-	-	35	-	-	19	-
-Skattskyldiga som har beviljats hushållsavdrag till det maximala beloppet 2250 euro	-	50	-	-	30	-	-	15	-
-Skattskyldiga som har beviljats hushållsavdrag till det maximala beloppet 3500 euro	-	10	-	-	5	-	-	4	-
Bruttobeloppet av kostnader som berättigar till hushållsavdrag (ISkL 127 c §)	1 460	530	2 757	827	291	2 838	481	197	2 442
-Kostnader för underhåll eller ombyggnad som berättigar till hushållsavdrag, sammanlagt	1 119	392	2 852	663	229	2 894	339	131	2 590
-Kostnader för hushållsarbete som berättigar till hushållsavdrag, sammanlagt	261	200	1 307	135	96	1 413	99	89	1 105
-Kostnader för omsorgs- och vårdarbete som berättigar till hushållsavdrag, sammanlagt	40	16	2 457	5	3	1 499	30	12	2 543
-Kostnader för avstående från oljeuppvärmning som berättigar till hushållsavdrag, sammanlagt	40	10	4 013	23	6	4 082	13	3	3 819

Sänkningen av hushållsavdragets maximala belopp och minskningen av den andel som berättigar till avdrag samt höjningen av avdragets självriskandel beräknas på årsbasis öka skatteintäkterna med cirka 100 miljoner euro. Av detta belopp hänför sig cirka 11 miljoner till kapitalinkomstskatten, 83 miljoner till statens progressiva inkomstskatt, 4 miljoner till kommunalskatten, 1 miljoner till kyrkoskatten och 1 miljoner till sjukförsäkringens sjukvårdspremie.

Ändringen minskar beloppet av det avdrag som görs från enskilda skattskyldigas skatt. Om en person för 3 000 euro har köpt sådant arbete av ett företag som ger rätt till hushållsavdrag, uppgår avdraget i år till 1 100 euro efter att självrisken dragits av. Efter ändringen föreslås avdraget uppgå till 900 euro.

Det genomsnittliga avdraget ligger betydligt under det nuvarande maximala beloppet. Sänkningen av det maximala beloppet uppskattas beröra främst större underhålls- och ombyggnadsarbeten på bostäder.

Syftet med hushållsavdraget är att stödja sysselsättningen och bekämpa den grå ekonomin. Avdraget uppmuntrar människor att låta utomstående utföra arbete som människorna i regel också kan utföra själva. Avdraget uppmuntrar också till skötsel av offentlighetsrättsliga åtaganden och förebygger därmed den grå ekonomin.

Hushållsavdrag liksom även andra stöd som beviljas via inkomstbeskattningen kan dock inte alls utnyttjas om en person har så låga inkomster att inkomstskatt inte ska betalas på dem. Det kan också hända att skatterna räcker till för att utnyttja endast en del av hushållsavdraget.

Hushållsavdragets verkningar för sysselsättningen och den grå ekonomin har undersökts i en undersökning som genomförts i samarbete mellan Statens ekonomiska forskningscentral och Löntagarnas forskningsinstitut (Does Household Tax Credit Increase Demand and Employment in the Service Sector?, statsrådets kanslis publikationer 1/2021). Forskningsprojektet genomfördes som ett led i genomförandet av statsrådets utrednings- och forskningsplan för 2019. Enligt undersökningen i fråga påverkar hushållsavdraget efterfrågan på tjänster och sysselsättningen i väldigt låg grad. I undersökningen i fråga sågs inte heller att hushållsavdraget skulle påverka förekomsten av skatteflykt.

Enheten för utredning av grå ekonomi vid Skatteförvaltningen undersökte utifrån beskattningssuppgifterna för 2018–2021 vilken inverkan hushållsavdrag för tjänster som tillhandahålls av företag har på den grå ekonomin. (Kotitalousvähennyksen vaikutuksia. Torjuuko järjestelmä harmaata taloutta? Selvitys 4/2023). Utredningen visar att risken för att företag som utför mycket arbete som berättigar till hushållsavdrag bedriver grå ekonomi är lägre än bland andra företag. Hushållsavdragets giltighet minskar dock inte förekomsten av grå ekonomi på branschnivå. Avdragssystemet är också känsligt för olika typer av missbruk.

Begränsningen av hushållsavdraget kan i någon mån minska användningen av hushållsavdraget jämfört med nuläget. Hushållsavdraget är emellertid också i fortsättningen ett betydande samhälleligt stöd för alla som använder sig av de tjänster som ger rätt till avdraget. Hushållsavdraget kan därför anses vara ett viktigt incitament till att skaffa sådana arbeten som ger rätt till avdrag. Den föreslagna måttliga begränsningen bedöms därmed inte ha några betydande konsekvenser för företagets verksamhet eller för bekämpningen av grå ekonomi.

Skattesubventioner för tjänstebilar

Att den tidsbestämda sänkningen av beskattningsvärdet för elbilar förlängs med fyra år uppskattas minska skatteintäkterna med sammanlagt cirka 92 miljoner euro åren 2026–2029, varav samfundsskattens andel är 58 miljoner euro. Minskningen av skatteintäkterna fördelas årsvis så att skatteinkomsterna 2026 minskar med 14 miljoner euro, 2027 med 20 miljoner euro, 2028 med 27 miljoner euro och 2029 med 32 miljoner euro.

I konsekvensbedömningen har beaktats den uppskattade ökningen av antalet elbilar de kommande åren. I konsekvensbedömningen har som antagande använts en fördelning där 80 procent av de bilar som börjar omfattas av subventionen är en del av den totala lönen och 20 procent ges ovanpå penninglönen. Dessa antaganden har legat till grund för bedömningen av åtgärdens konsekvenser för intäkterna av såväl förvärvsinkomstskatterna som samfundsskatten.

Sänkningen av beskattningsvärdet för elbilar riktar sig till personer som använder eller kan börja använda en elbil som tjänstebil. Konsekvenserna av sänkningen av beskattningsvärdet för arbetstagaren och arbetsgivaren beror på hur man kommit överens om att bilförmånen ska beaktas i lönen. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens om att bilförmånen ska utgöra en del av lönen på flera olika sätt, varvid även konsekvenserna av sänkningen av beskattningsvärdet för beloppet av arbetstagarens beskattningsbara inkomst och å andra sidan arbetsgivarens lönekostnader kan variera i olika lönemodeller.

Om man t.ex. har kommit överens om att bilförmånen ska utgöra en del av den totala lönen oberoende av bilförmånens värde, har sänkningen av beskattningsvärdet ingen inverkan på arbetstagarens beskattningsbara inkomst, men penninglönen stiger med 170 euro i månaden. Om man alltså har kommit överens om att den totala lönen är t.ex. 4 000 euro i månaden inklusive en helelektrisk tjänstebil, är arbetstagarens skattepliktiga totala lön efter sänkningen av beskattningsvärdet fortfarande 4 000 euro, men bilförmånens andel av den är 170 euro mindre och penninglönens andel 170 euro större jämfört med om värdet av bilförmånen inte skulle sänkas. I fallet med totallön gynnas arbetstagaren alltså av sänkningen av beskattningsvärdet i form av högre penninglön. För arbetsgivaren betyder detta att lönekostnaderna stiger med 170 euro i månaden.

Om man har kommit överens om att bilförmånen ges ovanpå penninglönen, minskar sänkningen av bilförmånens värde arbetstagarens beskattningsbara inkomst med 170 euro i månaden jämfört med om förmånen skulle värderas till gängse värde. I dessa situationer gynnas arbetstagaren av värdesänkningen genom lägre beskattning. I praktiken motsvarar den nytta som arbetstagaren får i euro grovt beräknat arbetstagarens marginalsattesats andel av beloppet av sänkningen av bilförmånens värde.

Genom den föreslagna skattesubventionen för utsläppsfria tjänstebilar uppskattas antalet utsläppsfria bilar öka med sammanlagt cirka 10 000 bilar under åren 2025–2029. Ungefär 85 procent av skattesubventionen uppskattas beröra elbilar som skulle ha köpts även annars. Den föreslagna förlängningen av skattesubventionen uppskattas minska de kalkylmässiga trafikutsläppen med cirka 0,01 miljoner koldioxidton på 2030 års nivå, vilket är cirka 0,2 procent av de uppskattade kalkylmässiga koldioxidutsläppen från landsvägstrafiken 2030. Kumulativt skulle de kalkylmässiga trafikutsläppen åren 2025–2030 minska med uppskattningsvis cirka 0,05 miljoner koldioxidton till följd av skattesubventionen. Kalkylen baserar sig på antagandet att de elbilar som köpts tack vare skattesubventionen blir kvar i bilbeståndet i Finland också efter att användningen som tjänstebil upphört och ersätter bilar med förbränningsmotor.

Flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader samt andra förmåner i samband med arbete i gränsöverskridande fall

Det finns ingen statistik tillgänglig över sådana flyttningskostnader och resekostnader som uppstår i samband med flyttningen som arbetsgivaren betalar för arbetstagare som kommer till Finland. Det går inte heller att få fram uppgifterna ur beskattningsmaterialet. Hur ändringen av den skattemässiga behandlingen av förmåner till arbetstagare som kommer till Finland eventuellt påverkar skatteintäkterna har uppskattats genom att utnyttja Migrationsverkets uppgifter om personer som fått uppehållstillstånd i Finland på grund av arbete, personer som registrerat sig som arbetstagare i Finland på grund av EU-medborgarskap och familjemedlemmar till personer som kommer till Finland som arbetstagare, samt regionförvaltningsverkets uppgifter om personer som utstationerats som arbetstagare i Finland.

Antalet personer som fått uppehållstillstånd i Finland på grund av arbete eller som registrerat sig på grund av EU-medborgarskap har varit i medeltal cirka 13 500 åren 2012–2023. Åren 2021–2023 har antalet varit större än tidigare, i medeltal cirka 18 500 personer per år. Åren 2021–2023 kom i medeltal cirka 10 000 personer per år som utstationerade arbetstagare till Finland. Antalet familjemedlemmar som följer med utländska arbetstagare till Finland har ökat de senaste åren, och åren 2018–2022 flyttade i medeltal cirka 15 000 sådana personer till Finland.

Inverkan på skatteintäkterna kan uppskattas på mycket grov nivå genom att utnyttja de uppgifter som beskrivs ovan om antalet personer och de antaganden om flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader samt om för hur stor del av de arbetstagare och deras familjer som kommer till Finland som arbetsgivarna eventuellt betalar sådana kostnader vilkas skattemässiga behandling föreslås bli ändrad i propositionen.

Den mest betydande effekten på skatteintäkterna uppkommer av att skattefriheten för flyttningskostnader och resekostnader som uppstår i samband med flyttningen som arbetsgivaren betalar för arbetstagare som kommer till Finland på grund av arbetsplatsens placering och deras familjer utvidgas från nuvarande 50 procent till 100 procent. Effekten på skatteintäkterna av att kostnaderna för anskaffning av visum, arbets- och uppehållstillstånd, pass och skattenummer betalas för arbetstagare som flyttar till Finland antas bli liten.

De föreslagna ändringarna uppskattas minska statens skatteinkomster med sammanlagt 2 miljoner euro. Kommunernas, församlingarnas och Folkpensionsanstaltens andel av effekten på skatteintäkterna antas bli liten.

Beskattning av finansbranschens kundförmåner

De föreslagna bestämmelserna gäller alla företag i finansbranschen på samma sätt. Det kundförmånsprogram som har de största ekonomiska verkningarna med avseende på de föreslagna ändringarna kan antas vara OP Gruppens bonussystem. Utifrån bokslutsuppgifterna man se att 2023 uppskattade OP Gruppen att man delat ut cirka 280 miljoner euro. Av dessa bonusar skulle cirka 49 procent, dvs. cirka 137 miljoner euro, ha använts för bank- och kapitalförvaltningstjänster, medan cirka 51 procent, dvs. 144 miljoner euro, skulle ha gått till försäkringspremier för skadeförsäkringsprodukter.

När den skattemässiga behandlingen av bonusar ändras, blir effekten på skatteintäkterna beroende av hur bonusprogrammen ändras efter ändringen. Om bonusprogrammen ändras så att de inte heller efter ändringen ger upphov till beskattningsbar inkomst, har åtgärden ingen

ökande inverkan på inkomstskatterna. Å andra sidan, om bonusprogrammen inte ändras och de används på nuvarande sätt, ökar åtgärden inkomstskatterna. Om bonusprogrammen ändras, kan åtgärden också ha en minskande inverkan på skatteinkomsterna.

Om ändringen leder till att de bonusar som använts till försäkringspremier för försäkringsprodukter blir beskattningsbar kapitalinkomst och ändringen inte påverkar efterfrågan på försäkringsprodukter eller beloppet av bonusarna, är ändringens ökande inverkan på skatteintäkterna cirka 43 miljoner euro. Om ändringen leder till att beloppet av bonusar som används för försäkringspremier ökar, ökar också skatteintäkterna mera än vad som uppskattas ovan. Beloppet av de skatter som betalas på kapitalinkomster stiger medan intäkterna av samfundsskatten minskar. Å andra sidan, om finansbranschen i stället för nuvarande bonuspraxis sänker försäkringspremierna på försäkringsprodukter i motsvarighet till beloppet av bonusarna, minskar ändringen intäkterna av försäkringspremieskatten med cirka 35 miljoner euro. Dessutom minskar ändringen intäkterna av försäkringsbolagens samfundsskatt med cirka 29 miljoner euro och i stället ökar banksektorns samfundsskatt med motsvarande summa, eftersom bonusarna inte längre krymper banksektorns resultat. Sammanfattningsvis kan man konstatera att ändringens potentiella inverkan på skatteintäkterna kan ligga mellan -35 och +43 miljoner euro beroende på olika antaganden.

Med stöd av vad som anförts ovan kan man konstatera att de föreslagna ändringarnas konsekvenser för skatteinkomsterna beror i väsentlig grad på hurdana kundförmånsprogram företagen i finansbranschen tillhandahåller efter att ändringen trätt i kraft. Ändringen kan ha en ökande eller minskande eller neutral inverkan på skatteinkomsterna. Eftersom konsekvenserna i hög grad är beroende av kundförmånsprogrammets struktur, som företagen själva beslutar om, går det inte att göra några exakta uppskattningar i eurobelopp. I det stora hela och med beaktande av de sannolika konsekvenserna för beteendet bedöms de föreslagna ändringarnas totala konsekvenser för skatteintäkterna vara små.

Konsekvenser för hushållen av ändringen i beskattningen av finansbranschens kundförmåner

De föreslagna ändringarna kan ha konsekvenser för de hushåll som beviljas sådana kundförmåner med penningvärde som inflyter på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar eller placeringar, och som riktar sig till andra tjänster och serviceavgifter än vad de har influtit från. Exempelvis OP Gruppen beviljar andelsbankernas ägarkunder OP-bonus. Andelsbankernas ägarkunder uppgår till cirka 2,1 miljoner personer. År 2022 inflöt i medeltal 102 euro per person i OP-bonus.

Konsekvenserna för hushållen är beroende av vilka slags kundförmånsprogram företagen har i fortsättningen. Eftersom inverkan är beroende av kundförmånsprogrammets innehåll, är de föreslagna ändringarnas konsekvenser för hushållen svåra att uppskatta. En förmån som för närvarande är skattefri kan ändras antingen helt eller delvis till skattepliktig kapitalinkomst, varvid hushållets nytta av förmånen krymper. Om företagen ändrar kundförmånsprogrammen så att de inte heller i fortsättningen ger upphov till skattepliktig inkomst, kan nivån på hushållens förmåner förbli oförändrad, men de kan fördelas på ett annat sätt.

Konsekvenser för företagen av ändringen i beskattningen av finansbranschens kundförmåner

De föreslagna ändringarna har konsekvenser för alla företag som beviljar sådana kundförmåner med penningvärde som inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar eller placeringar, och som riktar sig till andra tjänster och serviceavgifter än vad de har influtit från. Det mest betydande kundförmånsprogrammet av denna typ kan antas vara OP

Gruppens bonussystem, och även ändringens direkta konsekvenser kan till stor del antas rikta sig till OP Gruppen. De föreslagna bestämmelserna berör dock alla företag och deras kundförmånsprogram på samma sätt.

Om företagen även i fortsättningen betalar de aktuella förmånerna i form av skattepliktig kapitalinkomst, förutsätter det att förskottsinnehållning verkställs och att årsanmälan lämnas om de skattepliktiga förmånerna. Detta kan öka företagens administrativa börda i någon mån. Om en förmån inte betalas ens delvis som pengar, kan förskottsinnehållning inte verkställas. Detta inverkar ändå inte på skatteplikten för inkomsten. Årsanmälan om inkomsten ska lämnas även i dessa fall.

Genom den föreslagna ändringen slopas möjligheten att rikta förmåner som inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar eller placeringar till andra tjänster och serviceavgifter än vad de har influtit från. Ovannämnda förmåner ska alltså inte längre kunna användas skattefritt t.ex. direkt för skadeförsäkringspremier. Detta kan anses förbättra konkurrensneutraliteten på försäkringsmarknaden och för beskattningens del svara på de konkurrensrättsliga problem som Konkurrens- och konsumentverket pekat på. Genom beskattningen kan man ändå inte direkt bestämma vilka slags kundförmånsprogram som företagen använder. Det är alltså möjligt att dessa förmåner även i fortsättningen riktas även till försäkringspremier. Då är de emellertid skattepliktig kapitalinkomst och förmånen är således i princip mindre. Den föreslagna ändringen kan antas ha positiva konsekvenser för konkurrensneutraliteten på försäkringsmarknaden.

Den föreslagna ändringen har konsekvenser för företagens informationssystem. De nya bestämmelsernas konsekvenser för företagen har beaktats genom att föreslå en övergångstid för ikraftträdandet av bestämmelserna.

Utbildningsavdrag

Slopandet av arbetsgivarens utbildningsavdrag uppskattas öka samfundsskatteintäkterna med cirka 12 miljoner euro skatteåret 2025, varav statens andel är 9 miljoner euro och kommunernas andel 3 miljoner euro. Ändringen har endast små konsekvenser för intäkterna av förvärvs- och kapitalinkomstskatten.

Ansökan om utbildningsavdrag har bedömts utgöra en administrativ tung börda i förhållande till nyttan för företagen, så slopandet av det minskar företagens administrativa börda i anslutning till skattedeklarationen.

Skatteåret 2022 var största delen, cirka 3 200, av de företag som fick utbildningsavdrag sammanslutningar som fyllt i skattedeklarationsblankett 6B. Det utbildningsavdrag som dessa företag yrkade uppgick till sammanlagt cirka 58 miljoner euro och det genomsnittliga utbildningsavdraget till cirka 18 500 euro. Av dessa företag hade 19,5 procent en omsättning på mer än 50 miljoner euro och de stod för 71,9 procent av det yrkade utbildningsavdraget. Dessa företags genomsnittliga utbildningsavdrag var cirka 68 000 euro. Företag med en omsättning på mindre än två miljoner euro utgjorde 53,8 procent av de kunder som fyllt i blankett 6B och fått utbildningsavdrag och de stod för 9,7 % av beloppet av det yrkade utbildningsavdraget. Det genomsnittliga utbildningsavdrag som dessa företag yrkade på var cirka 1 550 euro. Sammanslutningarnas skatteförmån av avdraget är 20 procent av det avdrag som räknats till godo i beskattningen.

Man kan anta att slopandet av utbildningsavdraget inte påverkar arbetstagarnas utbildning i någon betydande utsträckning. Utbildningsavdraget har använts mest i stora företag, vars anställda även annars antas delta mer än genomsnittet i kontinuerlig inläring (Jatkuvan oppimisen tukien ja etuuksien selvitys (Utredning av stöd och förmåner för kontinuerligt lärande), Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2023:13). Det genomsnittliga beloppet av avdraget i små företag bedöms vara litet i förhållande till den administrativa bördan för att ansöka om avdraget. Dessutom har utbildningsavdraget använts mindre än väntat, vilket stödjer bedömningen att utbildningsavdraget inte har nått de mål som sattes för det när det gäller att öka utbildningen för arbetstagarna.

Kompensation till kommunerna för förändringar i skatteintäkterna

Förändringarna i kommunernas skatteinkomster kompenseras till nettobelopp i enlighet med regeringsprogrammet. De ändringar som föreslås i denna proposition för 2025 ökar intäkterna av kommunalskatten med 324 miljoner euro. Kompensationerna för ändringarna i skattegrunden för förvärvsinkomster genomförs genom ett separat anslagsmoment i statsbudgeten.

I denna proposition föreslås det att compensationerna för samfundsskattens del görs inom skattesystemet på så sätt att utdelningen ändras.

Förlängningen av skattesubventionen för utsläppsfria tjänstebilar med fyra år uppskattas minska intäkterna av samfundsskatten med 9 miljoner euro 2026, varav statens andel är 7 miljoner euro och kommunernas andel 2 miljoner euro. Ändringen uppskattas minska intäkterna av samfundsskatten med 12 miljoner euro 2027, varav statens andel är 9 miljoner euro och kommunernas andel 3 miljoner euro. Ändringen uppskattas minska intäkterna av samfundsskatten med 17 miljoner euro 2028, varav statens andel är 13 miljoner euro och kommunernas andel 4 miljoner euro. Ändringen uppskattas minska intäkterna av samfundsskatten med 20 miljoner euro 2029, varav statens andel är 15 miljoner euro och kommunernas andel 5 miljoner euro.

Slopandet av arbetsgivarens utbildningsavdrag uppskattas öka intäkterna av samfundsskatten med cirka 12 miljoner euro 2025, varav statens andel är 9 miljoner euro och kommunernas andel 3 miljoner euro.

De ändringar i utdelningen som föreslås i denna proposition minskar kommunernas skatteinkomster och ökar statens skatteinkomster åren 2025–2027 samt ökar kommunernas skatteinkomster och minskar statens skatteinkomster 2029 så att effekterna av förlängningen av skattesubventionen för utsläppsfria tjänstebilar och slopandet av arbetsgivarens utbildningsavdrag för intäkterna av samfundsskatten är neutrala för kommunerna.

4.2.1.2 Konsekvenser för inkomstfördelningen

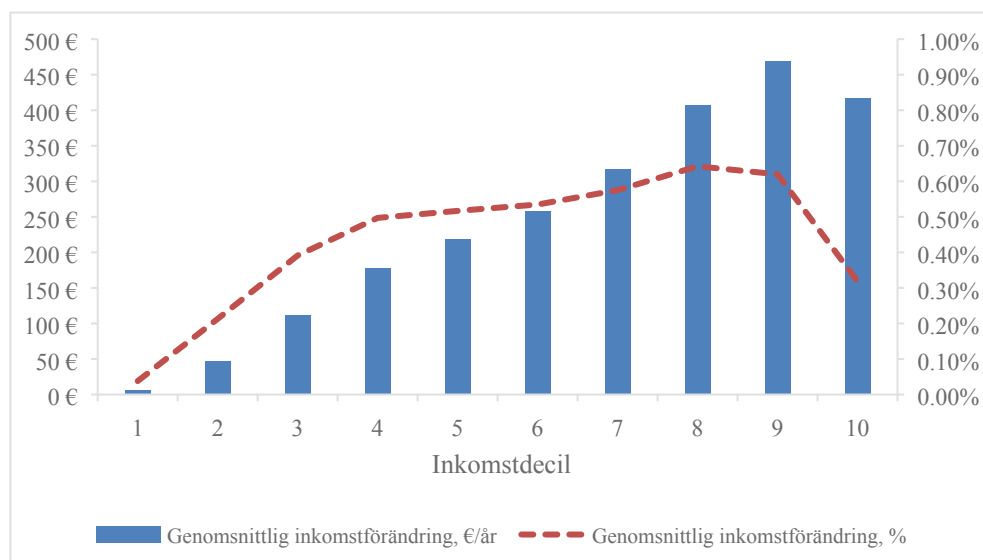
De ändringar som föreslås i skattegrunden för inkomstbeskattningen påverkar inkomstfördelningen mellan personer. Förändringen i inkomstskillnaderna mäts med hjälp av Ginikoefficienten. Ginikoefficienten är en indikator som beskriver fördelningen av hushållens disponibla inkomster och den kan ha ett värde mellan 0 och 100. Ju högre värde indikatorn har, desto större är inkomstskillnaderna. I Finland är inkomstskillnaderna små i jämförelse med t.ex. de övriga OECD-länderna, men de har ökat avsevärt jämfört med början av 1990-talet. Den färskaste granskningen av inkomstskillnaderna är från 2022, och den har sammanställts av Statistikcentralen utifrån totalstatistiken över inkomstfördelningen. Värdet för

Ginikoefficienten, som beskriver inkomstskillnaderna, var 28,6, vilket är 0,5 procentenheter mindre än året innan.

Finansministeriets skatteavdelning har gjort en statisk kalkyl över hur de ändringar av beskattningsgrunderna som föreslås i denna proposition påverkar inkomstskillnaderna.

Granskningen omfattade ändringarna i den progressiva inkomstskatteskalen, höjningen av grundavdraget, slopandet av förvärvsinkomstavdraget, höjningen av arbetsinkomstavdraget och införandet av barnförhöjningen samt minskningen av hushållsavdraget och pensionsinkomstavdraget.

I figuren nedan sammanfattas vilken inverkan de förslag till ändring av inkomstskattegrunderna som nämns i denna proposition sammantaget har enligt inkomstdecil. Av figuren framgår att beskattningen lindras i alla inkomstdeciler. Effekten i euro är störst i inkomstdecil 9, dvs. för hushåll med höga inkomster. Inverkan är relativt sett störst i inkomstdecil 8. De förändringar som presenteras i figuren har räknats ut med ekvivalenta inkomster per hushåll enligt OECD:s modifierade ekvivalensskala.

Av figuren framgår vilken inverkan de förslag till ändring av inkomstskattegrunderna som görs i denna proposition sammantaget har enligt inkomstdecil.

I denna proposition är den sammantagna effekten för inkomstfördelningen av de föreslagna ändringarna av beskattningsgrunderna mätt med Ginikoefficienten -0,01 procentenheter, dvs. åtgärderna minskar inkomstskillnaderna något.

4.2.2 Sysselsättningseffekter

Effekterna av de föreslagna ändringarna på sysselsättningen kan beräknas kalkylmässigt genom att man estimerar effekten av ändringarna på den s.k. sysselsättningsskattegraden, samt genom att man utnyttjar de estimat för elasticiteten i sysselsättningen som finns i forskningslitteraturen. De ändringar som föreslås i denna proposition uppskattas sänka sysselsättningsskattegraden

något. Uppskattningen av sysselsättningseffekterna baserar sig på ändringar i personernas sysselsättningsskattegrad som simulerats med SISU-mikrosimuleringsmodellen. Med sysselsättningsskattegrad avses den andel av löneinkomsterna som går till förvärvsinkomstskatter, försäkringsavgifter av skattekaraktär och inkomstöverföringar när en arbetslös person blir sysselsatt. Eftersom arbetslösa personers löneinkomster inte kan iaktas, har dessa sysselsättningslöner uppskattats med en linjär regressionsmodell. Metoden har beskrivits närmare av bl.a. Kärkkäinen och Tervola (2018)⁴. Det finns omfattande forskning kring elasticiteten i utbudet av arbetskraft, dvs. hur utbudet av arbetskraft reagerar på förändringar i incitamenten till sysselsättning. Lundberg och Norell (2020)⁵ drog utifrån 35 undersökningar slutsatsen att den politikrelevanta elasticiteten för hela populationen är 0,1–0,2. Jäntti m.fl. (2015)⁶ bedömde att deltagandelasticiteten för Finlands del är 0,17, som har tillämpats i bedömningen av de sysselsättningseffekter som föreslås här. Förändringen i sysselsättning har beräknats genom att multiplicera antalet sysselsatta med ändringen i sysselsättningsskattegraden och den tillämpade elasticiteten. Den sammantagna effekten av de ändringar som föreslås i denna proposition, exklusive minskningen av pensionsinkomstavrdraget, som uppskattas öka antalet sysselsatta med 1 100 personer, kan antas öka antalet sysselsatta med cirka 9 650 personer.

Andel sysselsatta av arbetskraften	Arbetskraft	dPTR	Elasticitet	Antalet sysselsatta, förändring
0,77	3 132 000	-0,0234	0,17	9 650

4.2.3 Konsekvenser för jämställdhet mellan könen

Inkomstbeskattningen grundar sig på beskattning av inkomster och beskattningen verkställs på samma sätt oberoende av kön, och detta innebär att konsekvenserna av de ändringar som föreslås i denna proposition inte är beroende av kön. Av de totala effekterna på skatteintäkterna av de ändringar som föreslås i denna proposition exklusive slopandet av utbildningsavrdraget, lindringen av beskattningsvärdet för tjänstebilar, utvidgningen av skattefriheten för flyttningsskostnader som arbetsgivaren betalar och reformen av beskattningen av finansbranschens kundförmåner uppskattas cirka 52,8 procent hänföra sig till män och 47,2 procent till kvinnor. Att effekterna fördelar sig på detta sätt följer av fördelningen av förvärvsinkomster mellan könen.

4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna förutsätter ändringar i Skatteförvaltningens informationssystem. En del av ändringarna är sedvanliga ändringar i befintliga parametrar och en del kräver mer omfattande ändringsarbeten. För att genomföra ändringarna i informationssystemen krävs bl.a. specifikationer och testning.

⁴ Kärkkäinen, O., & Tervola, J. (2018). Talouspolitiikan vaikutukset tuloeroihin ja työllisyyteen 2015–2018 (Den ekonomiska politikens konsekvenser för inkomstskillnaderna och sysselsättningen 2015–2018).

⁵ Lundberg, J., & Norell, J. (2020). Taxes, benefits and labour force participation: A survey of the quasiexperimental literature. *Journal of the Finnish Economic Association*, 1(1), 60–77.

⁶ Jäntti, M., Pirttilä, J., & Selin, H. (2015). Estimating labour supply elasticities based on cross-country micro data: A bridge between micro and macro estimates?. *Journal of Public Economics*, 127, 87–99.

Vid Skatteförvaltningen inverkar lagändringarna i form av ändringar i MinSkatt, informationssystemet för beskattningen, anvisningar, blanketter, brev och beslut. Lagändringarna orsakar dessutom behov av utbildning och anvisningar om arbetsmetoderna för tjänstemännen inom Skatteförvaltningen. Även kunderna måste informeras och ges handledning om ändringarna.

De ändringar som föreslås i utkastet till proposition orsakar totalt kostnader på uppskattningsvis cirka 420 000 euro för Skatteförvaltningen, varav cirka 220 000 euro är externa upphandlingsutgifter och cirka 200 000 euro interna personalutgifter. Skatteförvaltningen uppskattar dessutom att det rådgivnings- och utredningsarbete som hänför sig till ändringarnas genomförandefas kommer att kräva en arbetsinsats på cirka 5 årsverken och att ändringarna tillsammans kommer att orsaka en permanent årlig ökning av tjänstemannaaarbetet med 2,5–3 årsverken.

Reformen av beskattningen av finansbranschens kundförmåner ökar åtminstone i den inledande fasen behovet av rådgivning inom Skatteförvaltningen något, och sannolikt tar också något fler kunder kontakt med Skatteförvaltningen. Ändringen förutsätter att Skatteförvaltningens anvisningar uppdateras. Den föreslagna ändringen som gäller reformen av beskattningen av finansbranschens kundförmåner bedöms inte ha några betydande konsekvenser för Skatteförvaltningens informationssystem.

Eftersom arbetsgivarens utbildningsavdrag inte längre kan göras i beskattningen minskar ändringen Skatteförvaltningens administrativa börda. Utbildningsavdrag har yrkats med två separata skattedeklarationsblanketter (separat för näringsverksamhet och jordbruk), som inte längre behövs. Ändringen kan antas minska behovet av rådgivning och övervakning från Skatteförvaltningens sida. Ändringen kan kräva ändringar av engångsnatur i Skatteförvaltningens informationssystem.

5 Alternativa handlingsvägar

Beskattning av finansbranschens kundförmåner

Konkurrens- och konsumentverket föreslår i sitt initiativ att skattebestämmelserna för bonusar som beviljas av företag inom bank- och försäkringsbranschen preciseras så att det omotiverade och konkurrenssnedvridande skattestöd som den nuvarande tolkningen ger upphov till kan slopas.

Ett handlingsalternativ när nuvarande praxis ändras kunde vara att det föreskrivs att alla gottgörelser och andra förmåner med penningvärde som inflyter eller bildas på grund av krediter, insättningar, placeringar, försäkringar och andra motsvarande poster ska vara helt och hållet skattefria kapitalinkomster och att de inte längre i någon situation betraktas som skattefria kundrabatter. Det är emellertid motiverat att även företag i finansbranschen kan bevilja olika gottgörelser, rabatter och motsvarande förmåner på grund av ärendevolymen utan att de i samtliga situationer betraktas som skattepliktiga förmåner för mottagaren. Av denna orsak har man vid beredningen utgått från att gottgörelser och andra förmåner med penningvärde som inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar och placeringar ska i vissa situationer kunna vara skattefria kundrabatter.

Enligt Konkurrens- och konsumentverkets initiativ är problemet med nuvarande beskattningspraxis framför allt att bonusar kan skattefritt användas även för andra serviceavgifter och tjänster än dem som de grundar sig på. Problemet är särskilt att krediter och

placeringar ger upphov till stora bonusar som kan användas direkt för skadeförsäkringspremier. Det finns en separat marknad för försäkringsprodukter, med flera företag som erbjuder endast dessa produkter. En alternativ lösning på detta problem kunde vara att bonusar, gottgörelser, rabatter och andra motsvarande förmåner betraktas som skattefria när de används för samma bolags serviceavgifter och tjänster. Företagen i finansbranschen kan dock ha olika bolagsstrukturer och verksamheter som stödjer varandra placerade i olika bolag. En bolagsspecifik granskning kunde således ha onödig inverkan på i vilken form det vore företagsekonomiskt ändamålsenligt att driva verksamheten. Även för kunderna kunde det vara svårt att i fråga om ett bolag med koncernstruktur bedöma vilket separat bolags verksamhet som förmåner inflyter från och används förmånen uttryckligen för samma bolags serviceavgifter och tjänster. För en kund kunde det således vara svårt att själv bedöma om hans eller hennes förmån är skattepliktig kapitalinkomst eller en skattefri kundrabatt. Ett annat alternativ kunde vara en branschspecifik granskning, där bonusar och andra förmåner fortfarande vore skattefria, om de används för serviceavgifter och tjänster inom samma bransch som vad de har influtit från. En branschspecifik granskning skulle emellertid förutsätta noggrant avgränsade branscher, vilket kan vara utmanande.

Det definitioner som ingår i bestämmelserna borde vara tillräckligt noggrant avgränsade för att bestämmelserna ska vara tydliga, förståeliga och förutsägbara för såväl företag som kunder. Under beredningen stannade man för att föreslå en lösning där vissa poster definieras som ger upphov till förmåner som i princip är skattepliktig kapitalinkomst. Dessutom föreskrivs det om i vilka situationer dessa gottgörelser och andra motsvarande förmåner ska betraktas som skattefria kundrabatter.

6 Remissvar

Allmänt

Det utkast till proposition som var ute på remiss under tiden 20 juni 2024 – 28 augusti 2024 innehöll förslag till förvärvsinkomstskattegrunder för 2025, arbetsinkomstavdragets barnförhöjning, ersättande av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdraget, minskning av pensionsinkomstavdraget, minskning av hushållsavdraget, förlängd skattesubvention för utsläppsfria tjänstebilar, utvidgad skattefrihet för flyttningskostnader som betalas av arbetsgivaren, slopande av arbetsgivarens utbildningsavdrag och teknisk justering av övervakningen av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag. Utlåtande om utkastet till proposition lämnades av kommunikationsministeriet, Kyrkostyrelsen, Statens ekonomiska forskningscentral, Skatteförvaltningen, Akava ry, Automobilförbundet rf, Bilimportörerna och -industrin rf och Autoalan Keskusliitto ry, Edenred Finland Oy, Finlands Näringsliv rf, Pensionstagarnas Centralförbund PCF rf, Erikoiskaupan liitto Etu ry, Hyvinvointiala HALI ry, Finsk Handel rf, Centralhandelskammaren, Fastighetsarbetsgivarna rf, LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry, RASI rf, Sivex Oy, STTK rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Suomen Kotityöpalveluyhdistys ry, Finlands Kommunförbund rf, Finlands Egnahemsförbund rf, Suomen Veroasiantuntijat ry, Företagarna i Finland rf, Talotekniikkaliitto ry, Fritänkarnas Förbund rf och Skattebetalarnas Centralförbund rf. Dessutom meddelade jord- och skogsbruksministeriet, undervisnings- och kulturministeriet samt arbets- och näringsministeriet att de inte har något att yttra i ärendet.

Utlåtande om det förslag som gällde beskattningen av finansbranschens kundförmåner och som var ute på remiss under tiden 2 april 2024 – 14 maj 2024 lämnades av arbets- och näringsministeriet, Konkurrens- och konsumentverket, Skatteförvaltningen, IF Skadeförsäkring Abp, Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia, Centralhandelskammaren, Konsumentförbundet

rf, LokalTapiola-gruppen, Manda-tum Life Service Ab, Nordea Bank Abp, OP Gruppen, Osuuskuntien Keskusjärjestö Pellervo ry, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Centrallagen för Handelslagen i Finland och Skattebetalarnas Centralförbund rf. Dessutom meddelade Finlands Näringsliv rf och Företagarna i Finland rf att de inte har något att yttra i ärendet.

Förslaget till utdelning av samfundsskatt var ute på remiss under tiden 23 augusti 2024 – 6 september 2024. Utlåtande gavs av Skatteförvaltningen och Finlands Kommunförbund rf.

Ett sammandrag av de erhållna utlåtandena finns på statsrådets projektsida, adress valtioneuvosto.fi/sv/projekt med nummer VM008:00/2024.

Indexjustering av grunderna för förvärvsinkomstskatten

I flera utlåtanden framfördes att indexjusteringen borde göras även i inkomstskatteskalans två högsta inkomstklasser, så att beskattningen inte heller i de högsta inkomstklasserna skulle skärpas till följd av stigande inkomstnivå.

Responserna i remissvaren ger inte anledning att ändra propositionen till denna del. Att ingen indexjustering görs i inkomstskatteskalans två högsta inkomstklasser för 2025 är en del av de ytterligare anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om för att stärka de offentliga finanserna.

Arbetsinkomstavdragets barnförhöjning

Förslaget att förbättra incitamenten för arbete för barnfamiljer understöddes överlag. I ett utlåtande fästes uppmärksamhet vid definitionen av ensamförsörjare i förslaget. På grund av remissvaret har förslaget specialmotivering kompletterats i fråga om definitionen av ensamförsörjare. Definitionen motsvarar den definition som användes i fråga om det barnavdrag som gällde vid beskattningen åren 2015–2017.

Slopande av förvärvsinkomstavdraget och ersättande av det med höjning av arbetsinkomstavdraget

Den föreslagna ändringen understöddes överlag. I några utlåtanden uppmärksammades dock att som en del av ändringen sänks marginalskattesatsen i inkomstskatteskalans näst högsta inkomstklass med 0,5 procentenheter och i den högsta inkomstklassen höjs marginalskattesatsen på motsvarande sätt med 0,5 procentenheter, varvid skillnaden mellan marginalskattesatsen i den näst högsta och den högsta inkomstskatteklassen ökar till tre procentenheter.

Responserna i remissvaren ger ingen anledning att ändra propositionen till denna del. I den föreslagna ändringen har parametrarna satts så att ändringen ska vara så neutral som möjligt med avseende på såväl de skattskyldiga som de offentliga finanserna. Under den fortsatta beredningen har grunderna för förvärvsinkomstskatten och konsekvensbedömningarna uppdaterats i överensstämmelse med de senaste tillgängliga prognoserna. Utifrån de uppdaterade prognoserna föreslås att marginalskattesatsen i den näst högsta inkomstklassen ska vara 41,75 och i den högsta inkomstklassen 44,25.

Minskning av pensionsinkomstavdraget

I några utlåtanden ansågs det onödigt att skärpa beskattningen av pensionsinkomst genom att minska pensionsinkomstavdraget. Responsen i remissvaren ger inte anledning att ändra propositionen till denna del. Minskningen av pensionsinkomstavdraget är en del av de ytterligare anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om för att stärka de offentliga finanserna.

Minskning av hushållsavdraget

I flera utlåtanden motsatte man sig i stor utsträckning den föreslagna minskningen av hushållsavdraget. Minskningen ansågs minska köpet av tjänster som berättigar till avdrag och på så vis försämra sysselsättningen samt öka den grå ekonomin. I utlåtandena kritiserade man också höjningen av självrisken samt att parametrarna för avdraget ändras hela tiden i snabb takt. I utlåtandena framfördes också förslag om utvidgning av avdraget. Det lyftes också fram att avdraget krymper särskilt mycket i fråga om hushålls-, omsorgs- och vårdarbete. Även det svåra konjunkturläget i byggbranschen och det mindre hushållsavdragets försämrade inverkan på det lyftes fram.

Å andra sidan ansåg VATT i sitt utlåtande att minskningen av hushållsavdraget på det sätt som regeringen föreslår är ett bra objekt för att anpassa de offentliga finanserna. Även FFC och STTK understödde förslaget.

Propositionen har inte ändrats med anledning av responsen i remissvaren. Den föreslagna minskningen av hushållsavdraget är en del av de ytterligare anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om för att stärka de offentliga finanserna. Den minskning av avdraget med 100 miljoner euro som föreslås i denna proposition riktar sig på samma sätt till alla arbeten som berättigar till avdrag. Ett undantag är avstående från oljeuppvärmning, som endast berörs av höjningen av självrisken. Avdraget för hushålls-, omsorgs- och vårdarbete minskar mera än för andra arbeten som berättigar till avdrag jämfört med 2024 och 2025, eftersom den tillfälliga höjningen som berör dessa arbeten upphör i enlighet med den gällande lagstiftningen vid utgången av 2024.

De föreslagna ändringarna i avdragsgrunderna bildar en helhet, varmed syftet är att minska avdragets nedsättande inverkan på skatteintäkterna med 100 miljoner euro. De föreslagna ändringarna har fastställts så att procentsatserna för minskningen ändå förblir så höga som möjligt.

Förlängd skattesubvention för tjänstebilar som ska betraktas som utsläppsfria under körning

Överlag understöddes förlängningen av skattesubventionen för tjänstebilar och den ansågs motiverad. I remissvaren framfördes dock att även skattesubventionen för tjänstebilar med låga utsläpp samt skattefriheten för laddningsförmån som arbetsgivaren tillhandahåller borde fortsätta efter 2025.

Propositionen ändrades inte på grund av responsen i remissvaren. Med avseende på utsläppsminskningen är det motiverat att rikta skattesubventionen tjänstebilar endas till bilar som är utsläppsfria under körning. Förlängd skattefrihet för laddningsförmån som arbetsgivaren tillhandahåller skulle åter minska skatteinkomsterna och anses således inte motiverad i rådande ekonomiska läge.

Utvidgad skattefrihet för flyttningskostnader som betalas av arbetsgivaren

De föreslagna ändringarna, genom vilka skattefriheten för kostnader som betalas av arbetsgivaren i samband med flyttning och inresa, understöddes överlag och ansågs motiverade. I remissvaren framfördes dock sådana synpunkter att dessa tjänster borde omfattas av ännu större skattefrihet än vad som föreslås. Dessutom föreslogs det preciseringar av de begrepp som använts i utkastet.

Under fortsatta beredningen har kostnader för EU-registrering lagts till de kostnader som arbetsgivaren kan bekosta skattefritt för arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar i fråga om arbete i gränsöverskridande fall. Dessa kostnader för registrering av uppehållsrätt är av samma karaktär som kostnader för t.ex. visum och uppehållstillstånd. Dessutom har de begrepp som använts i bestämmelserna och motiveringen till propositionen preciserats.

Beskattning av finansbranschens kundförmåner

I utlåtandena understöddes i huvudsak de föreslagna ändringarna i beskattningen av finansbranschens förmåner eller så förhöll man sig neutralt till dem. OP Gruppen understödde inte fortsatt beredning av lagen i sitt utlåtande. OP Gruppen konstaterar i sitt utlåtande att dess bonussystem är förenligt med de konkurrensrättsliga kraven och systemet sköter en av de grundläggande uppgifterna för en kundägd finansiell grupp i andelslagsform. OP Gruppen tog i sitt utlåtande också upp behovet av att föreskriva en skälig övergångstid på minst 12 månader, om man beslutar att fortsätta lagberedningen. I responsen framkom dessutom behov av att precisera motiveringen till propositionen med avseende på bl.a. när förmåner anses inflyta på grund av sådana lån, insättningar eller placeringar som avses i bestämmelsen.

Under den fortsatta beredningen har ikraftträdandet av den föreslagna ändringen skjutits fram till ingången av 2026, dvs. det blir en övergångsperiod på ett år för de nya bestämmelserna. Övergångstiden ger branschen en skälig tid att förbereda sig för och anpassa sig till den nya beskattningspraxisen.

De föreslagna bestämmelserna har preciserats så att de gäller även dödsbon på samma sätt som fysiska personer. Dessutom har motiveringen till propositionen preciserats och det har tillfogats exempel på vissa situationer förmånerna anses inflyta eller bildas på basis av beloppet eller värdet av sådana lån, insättningar eller placeringar som avses i bestämmelsen. Motiveringen har också preciserats i fråga om tillämpningen så att bestämmelsen tillämpas på sådana bonusar och andra förmåner som används efter lagens ikraftträdande och den tidpunkt då de inflyter eller beviljats saknar betydelse.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om inkomstskatteskalen för 2025

Denna proposition innehåller ett förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2025. Enligt förslaget ska det vid beskattningen för skatteåret 2025 tillämpas en progressiv förvärvsinkomstskatteskala som lindrats i jämförelse med inkomstskatteskalen för 2024 genom att inkomstgränserna i skatteskalen höjs med cirka 3,4 procent i alla andra skatteklasser än de två högsta. I de två högsta inkomstklasserna motsvarar inkomstgränserna skalan för 2024.

Inkomstskatteskalans nya högsta inkomstklass fogades för första gången till lagen om inkomstskatteskalen för 2013. År 2015 sänktes den nedre gränsen i euro för den högsta inkomstklassen från 100 000 euro till 90 000 euro. Inkomstskatteskalen skärptes för 2016 genom att den nedre gränsen i euro för skalans högsta inkomstklass sänktes från 90 000 euro

till 72 300 euro. Detta innebär att de två högsta inkomstklasserna slogs samman. Därefter har det gjorts motsvarande indexjustering i gränsen årligen som i de andra inkomstklasserna. År 2024 fogades till skalan i enlighet med regeringsprogrammet en ny högst nivå med inkomstgränsen 150 000 euro, och skattesatsen på denna nivå är två procentenheter högre än skattesatsen på den näst högsta nivån.

I regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering konstateras att den högsta nivån på 150 000 euro för progressionen i beskattningen fortsätter på föreskriven tid fram till slutet av valperioden. Eftersom det föreslås att ingen indexjustering görs i de två högsta inkomstgränserna för 2025, föreslås inkomstgränsen på den högsta nivån i skalan för 2025 vara 150 000 euro.

År 2025 beräknas antalet personer som får över 150 000 euro i beskattningsbar förvärvsinkomst per år uppgå till cirka 23 000 personer.

Det föreslås att skalans marginalsattesatser ändras som en del av den helhet som innebär att förvärvsinkomstavrdraget slopas och ersätts med arbetsinkomstavrdraget. För att den föreslagna ändringen ska vara så neutral som möjligt för både de skattskyldiga och de offentliga finanserna, föreslås det att marginalsattesatsen för den näst högsta inkomstklassen i inkomstskatteskalan sänks med 0,25 procentenheter och att marginalsattesatsen för den högsta inkomstklassen på motsvarande sätt höjs med 0,25 procentenheter i samband med ändringen.

7.2 Inkomstskattelagen

35 b §. Särskilt beskattningsförfarande för vissa försäkringar. Det föreslås att den svenskspråkiga översättningen av 1 mom. 2 punkten korrigeras så att den börjar motsvara den finskspråkiga versionen. Det föreslås att ordet och ändras till ordet eller i den svenskspråkiga versionen så att det börjar motsvara ordet tai i den finskspråkiga versionen.

53 c § Kundförmåner som inflyter på grund av krediter, insättningar och placeringar. Det föreslås att till lagen fogas en ny 53 c §, där det föreskrivs om den inkomstskattemässiga behandlingen av olika kundförmåner med penningvärde som inflyter på grund av krediter, insättningar och placeringar. Enligt 1 mom. ska kundbonus, kundgottgörelse, kundrabatt eller någon annan motsvarande förmån med penningvärde som baserar sig på kundrelationen betraktas som skattepliktig kapitalinkomst för en fysisk person och ett dödsbo, om förmånen inflyter på basis av beloppet eller värdet av privathushållets krediter, insättningar, placeringar, placeringsförsäkringar, försäkringsbaserade investeringsprodukter eller kapitaliseringsavtal. När skatteplikten bedöms är det väsentliga att förmånen med penningvärde inflyter på basis av beloppet eller värdet av de förmåner som definieras i bestämmelsen. När förmånens skattepliktighet bedöms har det ingen betydelse i vilken form förmånen med penningvärde beviljas. Skattepliktig kapitalinkomst ska således vara kundbonus, kundgottgörelse, kundrabatt eller någon annan motsvarande förmån med penningvärde som baserar sig på kundrelationen.

En förmån anses inflyta på basis av beloppet eller värdet av de poster som nämns i bestämmelsen, om förutsättningen för att få förmånen är att personen ska ha sådana poster som nämns i bestämmelsen och att beloppet eller värdet av de nämnda posterna påverkar erhållandet av den förmån som beviljas eller dess värde. Detta kan konstateras i t.ex. reglerna eller broschyren för bolagets kundförmånsprogram. Med posternas belopp eller värde avses deras belopp eller värde i pengar.

Om t.ex. bonuspoäng samlas på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar eller sådana placeringar som nämns i bestämmelsen är det fråga om skattepliktig kapitalinkomst. En

förmån inflyter på basis av beloppet eller värdet av de poster som nämns i bestämmelsen också i en situation där rabattens procentsats stiger på grund av beloppet eller värdet i pengar av de krediter, insättningar eller placeringar som nämns i bestämmelsen. Även i situationer där erhållande av förmånen förutsätter t.ex. ett visst lånebelopp eller placeringstillgångar till ett visst värde är det fråga om en förmån som inflyter på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar eller placeringar och således i princip om skattepliktig kapitalinkomst. Så är fallet t.ex. i situationer där en förmån med penningvärde beviljas endast kunder vars lånebelopp eller placeringstillgångar överstiger t.ex. 200 000 euro.

Skattepliktig inkomst uppkommer inte av förmåner som baserar sig på enbart en kundrelation. Exempelvis olika koncentreringsrabatter som baserar sig på enbart kundrelationens omfattning ska inte heller i fortsättningen vara en skattepliktig förmån. Även förmåner som beviljas en viss kundgrupp, t.ex. bostadslånekunder på grund av enbart bostadslånekundrelationen, ska betraktas som en förmån som grundar sig på kundrelationen. Inte heller kundförmåner som grundar sig på enbart ägande i företaget ska utgöra sådan skattepliktig inkomst som avses i denna bestämmelse. Sålunda ska kundförmåner som beviljas ägar-kunderna i ett andelslag som hör till en grupp av sammanslutningar i andelslagsform eller aktieägarna i ett företag i aktiebolagsform på grund av enbart ägandet inte utföra sådana skattepliktigt kapitalinkomst som avses i denna bestämmelse. Om dock t.ex. någon tilläggs-gottgörelse, tilläggsbonus, tilläggsrabatt eller annan motsvarande förmån med penningvärde inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar eller sådana placeringar som nämns i bestämmelsen, ska förmånen vara skattepliktig kapitalinkomst.

Exempelvis i koncentreringsrabatter kan man beakta ärendeskötselns omfattning och antalet av olika produkter utan att det är fråga om skattepliktig inkomst. Om åter beloppet eller värdet i pengar av krediter, insättningar eller placeringar påverkar t.ex. rabatten på försäkringspremier, är det fråga om skattepliktig inkomst till den del som rabatten överstiger den rabatt som baserar sig på enbart kundrelationen. Som förmåner som baserar sig på kundrelationen kan betraktas t.ex. lika stora förmåner som beviljas alla bostadslånekunder. Om emellertid alla bostadslånekunder ges t.ex. en rabatt på 20 procent på skadeförsäkringar, men rabattens procentsats stiger till 30 procent när lånebeloppet överstiger t.ex. 300 000 euro, är tilläggsrabatten på 10 procent skattepliktig kapitalinkomst.

Företagen i finansbranschen har rätt att prissätta sina tjänster självständigt och kunderna kan efter personliga förhandlingar ges olika kunds specifika erbjudanden i fråga om tjänsternas pris. Då utgör priset vanligtvis en helhet som består av flera olika faktorer, vilkas effekter inte nödvändigtvis kan skiljas från varandra. Om t.ex. en rabattprocentsats eller annan förmån med penningvärde dock inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet i pengar av kundens krediter, insättningar eller placeringar, är det även i dessa situationer fråga om en förmån som inflyter eller bildas på grund av posterna i fråga.

Med placeringar avses investeringsprodukter som företag tillhandahåller med stöd av verksamhetstillstånd enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) eller lagen om placeringsfonder (213/2019). Till dessa hör bl.a. olika placeringsfonder och investeringsprodukter som baserar sig på aktieplaceringar. Med placeringsförsäkringar, försäkringsbaserade investeringsprodukter och kapitaliseringsavtal avses placeringsförsäkringar, försäkringsbaserade investeringsprodukter och kapitaliseringsavtal enligt lagen om försäkringsavtal (543/1994). Dessa produkter innebär en form av sparande och placering, där man väljer olika placeringsobjekt inom försäkringsavtalet.

I 2 mom. föreskrivs om i vilka situationer förmåner som inflyter eller bildas på grund av krediter, insättningar eller placeringar som avses i 1 mom. ändå ska betraktas som skattefria kundrabatter.

Enligt 1 mom. kan en förmån som avses i 1 mom. vara skattefri inkomst om förmånen används för eller riktas till tjänster, serviceavgifter eller krediträntor som hänför sig till de poster som nämns i 1 mom. Förmåner som inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av krediter, insättningar och sådana placeringar som avses i 1 mom. ska således vara skattefria kundrabatter, om de används för eller riktas till sådana tjänster eller serviceavgifter eller räntor på 1 mom. avsedda krediter som bestäms på grund av samma poster. Om en förmån som anges i 1 mom. ges i form av t.ex. bonuspoäng eller motsvarande förmåner, kan deras användningsändamål utan skattepåföljder vara ovannämnda tjänster, serviceavgifter eller skuldräntor. Om bonuspoäng som ska betraktas som en skattepliktig förmån enligt 1 mom. åter används för andra tjänster eller avgifter, t.ex. skadeförsäkringspremier eller fastighetsförmedlingsarvoden, är det till denna del fråga om en skattepliktig förmån. På basis av beloppet eller värdet av poster som avses i 1 mom. kan man skattefri ges även t.ex. lägre bankserviceavgifter, uttagsprovisioner, teckningsprovisioner eller personlig bank- och placeringsrådgivning. Även räntan på en skuld kan vara beroende av beloppet eller värdet av de poster som nämns i 1 mom.

Även serviceavgifter som hänför sig till kreditkort är en serviceavgift för en banktjänst, så t.ex. bonuspoäng eller andra gottgörelsen ska kunna användas till serviceavgifter för kreditkort eller så kan serviceavgiften för kreditkortet basera sig på beloppet eller värdet i pengar av krediter, besparingar eller placeringar. Kreditkortet i sig innehåller ofta olika förmåner såsom reseförsäkringar, produktskydd eller avgiftsfria besök i flygplatslounger. De förmåner som ingår i kreditkortet påverkar inte i sig serviceavgiftens karaktär som en bankserviceavgift. Bestämmelsen kan emellertid bli tillämplig även på förmåner som bildas på grund av kreditkort, om de förmåner som ingår i kreditkortet inflyter på grund av sådana krediter, insättningar eller placering som avses i bestämmelsen. Gottgörelser och andra förmåner som erhållits på basis av inköp som gjorts på skuld med kreditkortet ska inte betraktas som förmåner som erhållits på grund av krediterna. Om gottgörelsen eller en annan förmån åter bildas på grund av kreditkortsskulden, är det fråga om en förmån som erhållits på grund av krediten.

I 2 punkten föreskrivs att en ytterligare förutsättning för att det ska vara fråga om en skattefri kundförmån att förmånen inte betalas i form av pengar eller på något därmed jämförbart sätt och att kunden inte kan påverka förmånens användningsändamål. Till den del som en förmån som avses i 1 mom. betalas i form av pengar eller t.ex. ett presentkort ska förmånen alltid vara skattepliktig inkomst. Även möjlighet för kunden att välja förmånens användningsändamål leder till att förmånen är skattepliktig. Kunden kan således inte t.ex. välja för vilka ändamål hans eller hennes bonuspoäng eller rabatter används. Kunden kan inte heller välja om han eller hon använder bonusar eller andra förmåner till de tjänster, serviceavgifter eller krediträntor som avses i 2 mom. 1 punkten, utan förmånerna ska riktas till dessa i den ordning som anges i de regler som fastställts på förhand i förmånsprogrammet. Det väsentliga är att kunden inte kan välja användningsändamålen för förmåner som redan influtit. Om ett bolag har t.ex. flera fristående kundförmånsprogram, bedöms programmen separat och t.ex. kundens rätt att på förhand välja till vilket program han eller hon hör handlar inte om att välja användningsändamål för förmånen. Influtna förmåner kan dock inte användas i korts mellan olika program.

De förmåner som anges i 1 mom. ska vara skattefria till den del de uppfyller förutsättningarna i 2 mom. I samma kundförmånsprogram kan således ingå skattepliktiga förmåner och skattefria förmåner. Om t.ex. förmåner enligt 1 mom. som beviljas i form av bonuspoäng används delvis för tjänster, serviceavgifter eller krediträntor i anslutning till poster enligt 1 mom. och delvis för t.ex. skadeförsäkringspremier, ska endast den del som används för skadeförsäkringspremier vara skattepliktig kapitalinkomst. Om förmåner inte används, kan den oanvända förmånen betalas i form av pengar och endast den andel som betalas i pengar är skattepliktig kapitalinkomst.

Beskattningen realiseras på nuvarande sätt vid den tidpunkt då bonusen eller en annan förmån används. Bestämmelsen tillämpas således på de bonusar och andra förmåner som används efter att lagen trätt i kraft och den tidpunkt då de influtit eller beviljats saknar betydelse.

55 d §. Övervakning av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag. Det föreslås att det nummer på kommissionens förordning som nämns i *1 mom.* ändras i överensstämmelse med den gällande förordningen.

I *2 mom.* föreslås att gränsen i euro ändras till 300 000 euro i överensstämmelse med den gällande de minimis-förordningen. Fortlöpande hänsyn ska tas till den treårsperiod som ska beaktas när gränsen tillämpas. För varje nytt stöd av mindre betydelse måste hänsyn tas till det totala beloppet av stöd av mindre betydelse som har beviljats under de senaste tre åren. Exempelvis om stöd beviljas den 15 januari 2025, ska hänsyn tas till de tre senaste åren bakåt från datumet den 15 januari 2025.

58 §. Ränteutgifter. Det föreslås att *6 mom.* upphävs som onödigt, eftersom räntorna på bostadslån inte har varit avdragsgilla från ingången av 2023.

64 a §. Temporär skattelättnad för utsläppsfria tjänstebilar åren 2026–2029. Det föreslås att en ny 64 a § tillfälligt fogas till lagen från ingången av 2026. Genom den förlängs den skattesubvention för utsläppsfria tjänstebilar som för närvarande med stöd av den gällande lagen gäller till utgången av 2025 till utgången av 2029. Bestämmelsen motsvarar *1 mom.* i den paragraf som gäller till utgången av 2025 och bestämmelsens rubrik ändras i överensstämmelse med detta. Värdet av bilförmånen sänks med 170 euro för varje sådan månad som förmånen har uppkommit för användningen av en tjänstebil som betraktas som utsläppsfri under körning. Sänkningen görs för den berörda bilen från det månatliga beskattningsvärde som beräknats i enlighet med det beslut om naturaförmåner som Skatteförvaltningen årligen fastställer. Avdraget ska vara detsamma oberoende av om det schablonmässiga värdet eller värdet per kilometer används vid beräkningen av förmånens värde. När skattesubventionen infördes i början av 2021 föreskrevs att den skulle gälla bilar som registrerats första gången i Finland 2020 eller därefter. Syftet med detta var att undanta sådana tjänstebilar från subventionen som hade skaffats klart före subventionsperiodens början. Eftersom utsläppsfria tjänstebilar redan omfattas av subventionen och det föreslås att subventionen fortsätter med samma innehåll så att även de bilar som för närvarande omfattas av subventionen fortsätter att omfattas av den, föreslås ingen begränsning i anslutning till bilens registreringsår i bestämmelsen. Subventionen ska således omfatta alla tjänstebilar som betraktas som utsläppsfria under körning enligt mätningssmetoden WLTP.

69 b §. Utbildning som bekostas av arbetsgivaren. Det föreslås att ett nytt *3 mom.* fogas till 69 b § i inkomstskattelagen, där det föreskrivs att kulturell, språklig och annan motsvarande träning som arbetsgivaren bekostar för sin arbetstagare i fråga om arbete i gränsöverskridande arbete ska vara skattefria. Syftet med bestämmelsen är att till denna del fastställa rådande beskattningspraxis i lagen och precisera den nuvarande allmänna bestämmelsen om utbildning bekostas av arbetsgivaren i fråga om arbete i gränsöverskridande fall.

Med stöd av bestämmelsen kan arbetsgivaren skattefritt bekosta kulturell, språklig och annan motsvarande träning i anslutning till arbete i en annan stat än arbetstagarens utresestat. Denna träning handlar om t.ex. introduktion i destinationslandets arbets- och fritidskultur samt seder och bruk. Genom träningen kan dessutom anpassningen till det nya landet och arbetsmiljön samt mångkulturellt teamwork stödjas. Som sådan träning som avses ovan betraktas däremot inte hjälp med att sköta olika personliga ärenden, t.ex. öppnande av bankkonto, anskaffning av bibliotekskort och kollektivtrafikbiljetter eller sökande efter bostad.

I bestämmelsen föreslås ingen ändring i principerna för ersättande av kostnaderna för kulturell, språklig och annan motsvarande träning som betalats för arbetstagarens familjemedlemmar. Träning för familjemedlemmar som arbetsgivaren bekostat ska även i fortsättningen enligt rådande beskattningspraxis betraktas som en skattepliktig förmån för arbetstagaren. Någon skattepliktig förmån uppkommer emellertid inte om det inte medför några extra kostnader för arbetsgivaren av att familjen deltar i träningen eller utbildning. Som i paragrafen avsedda familjemedlemmar betraktas barn och make eller sambo som flyttar till ett gemensamt hushåll tillsammans med arbetstagaren.

I övrigt föreslås det inga ändringar i paragrafen. Arbetsgivaren ska i princip på det sätt som beskrivs i regeringens proposition RP 107/2017 rd betala kostnaderna direkt till den som ordnar träningen. Om arbetsgivaren betalar en summa pengar till arbetstagaren för träningen, är dessa pengar lön till arbetstagaren. Om arbetsgivaren dock betalar ersättning till arbetstagaren för träning som arbetstagaren själv har betalat helt eller delvis, kan träningen anses vara skattefri i den situationen då ersättningen betalas mot en faktura och ett verifikat. Verifikaten ska även fogas till arbetsgivarens bokföring.

Det föreslås inte några ändringar i arbetstagarens egen beskattning i fråga om avdragsrätten för träningsutgifter, och därför bedöms avdragsrätten för dessa utgifter i fortsättningen på samma sätt som för närvarande. Avdragsrätten och skatteplikten för träningskostnader är i nödvändigtvis helt symmetriska. Kulturell, språklig och annan motsvarande träning i fråga om arbete i gränsöverskridande fall handlar uttryckligen om träning inför arbete och liv i en annan stat än arbetstagarens utresestat, som också ligger i arbetsgivarens intresse.

69 c §. Flyttningskostnader som betalas av arbetsgivaren. Det föreslås att 69 c § i inkomstskattelagen ändras så att flyttningskostnader och resekostnader som uppstår i samband med flyttningen som arbetsgivaren betalar för arbetstagaren och hans eller hennes familjemedlemmar till skillnad från nuvarande 50 procent inte till någon del ska vara skattepliktig inkomst för arbetstagaren, när det är fråga om en flyttning på grund av arbetsställets placering. Bestämmelsen införs i *1 mom.* i paragrafen. I fortsättningen ska arbetstagarens och hans eller hennes flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader således vara helt och hållet skattefria förmåner oberoende av om det är fråga om en arbeidskommendering eller om arbetsavtalet har ingåtts direkt med en finländsk arbetsgivare. Skattefriheten ska gälla även flyttningar inom Finland på grund av arbetsställets placering.

Dessutom föreslås det att ett nytt *2 mom.* fogas till 69 c §, där det föreskrivs att kostnader för en reseförsäkring som arbetsgivaren tagit för arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar för att försäkra en arbeidskommendering ska betraktas som sådana flyttning- och resekostnader som avses i paragrafen. Till följd av ändringen ska en kommenderingsreseförsäkring som arbetsgivaren bekostat, inklusive familjens andel av kostnaderna, betraktas som en skattefri förmån för den arbetstagare som utkommenderas. Bestämmelsen gör det alltså möjligt att kostnaderna för en kommenderingsreseförsäkring till skillnad från nuläget kan betalas skattefritt även för familjemedlemmarna till en arbetstagare som kommenderats till Finland. Det nya *2 mom.* gäller endast kommenderingar över statsgränser, där en arbetstagare lämnar Finland för en utlandskommendering eller kommer från utlandet till Finland på en kommendering. Skattefriheten är uttryckligen begränsad till kostnaderna för en försäkring som arbetsgivaren tagit för utlandskommenderingen och som vanligtvis omfattar reseolycksfallsförsäkringsskydd, resesjukförsäkring, bagageförsäkring, reseansvarsförsäkring, rättsskyddsförsäkring samt ersättning för nödvändig hälsovård.

Som i paragrafen avsedda familjemedlemmar betraktas barn och make eller sambo som flyttar till ett gemensamt hushåll tillsammans med arbetstagaren. I övrigt föreslås det inga ändringar i

paragrafen. Som sådana flyttningskostnader som avses i bestämmelsen betraktas kostnader i direkt anslutning till flyttningen. Det är fråga om kostnader för t.ex. nedpackning, upppackning och transport av saker. Enligt förslaget ska tillämpningsområdet för bestämmelsen också omfatta arbetstagarens och hans eller hennes familjemedlemmars resekostnader som uppstår i samband med flyttningen. Som resor i samband med flyttningen betraktas resor mellan den gamla och nya bostaden.

Arbetsgivaren ska i enlighet med regeringens proposition RP 24/2019 rd i princip betala flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader direkt till tjänsteleverantören. Om arbetsgivaren betalar en summa pengar till arbetstagaren för flyttningen, är dessa pengar lön till arbetstagaren. Om arbetsgivaren dock ersätter arbetstagaren den kostnad enligt bestämmelsen som arbetstagaren själv har betalat helt eller delvis, kan betalningen anses vara skattefri i den situationen då ersättningen betalas mot en faktura och ett betalningsverifikat. Verifikaten ska även fogas till arbetsgivarens bokföring. Arbetsgivaren ska också dokumentera sådana omständigheter och utredningar som ligger till grund för att flyttningskostnader har behandlats som skattefria.

I 69 c § ingår en specialbestämmelse som gäller situationer där flyttningssituationer och resekostnader i anslutning därtill betraktas som en arbetstagares levnadskostnader och därmed med stöd av de allmänna bestämmelserna om beskattning som prestationer som i sin helhet är skattepliktig förvärvsinkomst (RP 24/2019 rd, s. 12.). Sålunda har de nu föreslagna ändringarna i syfte att utvidga skattefriheten för flyttningskostnader och resekostnader som uppstår i samband med flyttningen till det fulla beloppet av kostnaderna samt att en kommanderingsreseförsäkring ska betraktas som en kostnad som kan ersättas skattefritt ingen inverkan på avdragsgillheten för flyttningskostnader och därtill anslutna resekostnader i arbetstagarens egen beskattning. Avsikten är inte att ändra nuvarande rätts- och beskattningspraxis t.ex. så att arbetstagarens rätt att dra av flyttningskostnader i sin beskattningen skulle utvidgas till följd av den utvidgade skattefriheten.

69 d §. Av arbetsgivaren betalda kostnader för registrering hos myndigheter och vissa andra kostnader i samband med inresa. Det föreslås att en ny 69 d § fogas till inkomstskattelagen, där det föreskrivs att skattepliktig förvärvsinkomst uppkommer inte när arbetsgivaren bekostar myndighetsregistreringar och myndighetstillstånd i fråga om arbete i gränsöverskridande fall, en tjänst för att sköta dem som köpts från en utomstående tjänsteleverantör eller vaccinationer, läkemedel och läkarundersökningar som är motiverade av för inresa, tillstånd eller arbetsobjektets förhållanden för arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar.

I 1 mom. 1 punkten föreskrivs att skattepliktig förvärvsinkomst inte är kostnader för att skaffa pass, visum och arbets- eller uppehållstillstånd eller registrering av uppehållsrätt som följer av arbetstagarens och arbetstagarens familjemedlemmars personliga lagstadgade skyldighet. Som i bestämmelsen avsedda kostnader betraktas t.ex. tillstånds- och dokumentavgifter som myndigheterna tar ut samt kostnader för översättning och legalisering av bilagor som behövs för ansökningar. Resekostnader i direkt anslutning till anskaffning av pass och tillstånd samt dokument som behövs för dem ska också betraktas som i bestämmelsen avsedda kostnader.

I 1 mom. 2 punkten föreskrivs att skattepliktig förvärvsinkomst är inte kostnader för anskaffning av personbeteckning och skattenummer som arbetstagaren betalar för arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar. Trots att personbeteckning och skattenummer i sig är avgiftsfria, kan anskaffningen av dem vara förenad med kostnader, t.ex. resekostnader för besök på skattebyrån. En arbetstagare som flyttar till Finland behöver personbeteckning så att arbetsgivaren kan försäkra sig om att myndighetsrapportering och andra skyldigheter kan skötas

på behörigt sätt. Personbeteckning är också en förutsättning för att få skattenummer. Skattenummer krävs i sin tur när man arbetar i vissa branschen och arbetsgivaren ska då övervaka att arbetstagarna har ett fotoförsett ID-kort som innehåller skattenumret. Anskaffning av personbeteckning och skattenummer kan av denna orsak betraktas som en förutsättning för arbete i gränsöverskridande fall och kostnaderna som nödvändiga kostnader som följer av det gränsöverskridande arbetet. Därför ska arbetsgivaren kunna betala även kostnaderna för anskaffningen av personbeteckning och skattenummer för arbetstagarens familjemedlemmar skattefritt.

I 1 mom. 3 punkten föreskrivs det att skattepliktig förvärvsinkomst är inte vaccinationer, läkemedel och läkarundersökningar som krävs för inresa, visum, arbets- eller uppehållstillstånd eller som är motiverade av arbetsobjektets förhållanden för inresa och som arbetstagaren betalar för arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar. Skattefrihet ska förutsätta att vaccinationerna, läkemedlen och läkarundersökningarna är nödvändiga för inresa eller tillstånd, eller att de grundar sig på tai rekommendationer från myndigheter, en företagsläkare eller någon annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården i antingen utrese- eller destinationslandet. Det kan vara fråga om t.ex. en vaccination eller medicinering som är nödvändig för att säkerställa att man kan vistas tryggt i landet. Bestämmelsens syfte är inte att till någon del skärpa nuvarande beskattningspraxis. I nuläget kan en del av ovannämnda hälsovårdskostnader som hänför sig till gränsöverskridande arbete vara skattefria med stöd av den skattelagstiftning som gäller företagshälsovård, och bestämmelsens syfte är inte att begränsa den skattefrihet som redan gäller för dessa kostnader.

I 2 mom. föreskrivs det att skattepliktig förvärvsinkomst är inte heller av tjänster som köpts från en utomstående tjänsteleverantör för att sköta myndighetsregistreringar och tillstånd enligt 1 mom. 1 och 2 punkten och som arbetsgivaren bekostat. Med tjänster avses t.ex. hjälp med att utträta ärenden hos myndigheter samt upprätta olika dokument.

Arbetsgivaren ska i princip betala de kostnader som avses i 1 och 2 mom. direkt till myndigheten eller en annan tjänsteleverantör. Om arbetsgivaren betalar en summa pengar till arbetstagaren för kostnaderna, är dessa pengar lön till arbetstagaren. Om arbetsgivaren dock ersätter arbetstagaren den kostnad som avses i bestämmelsen och som arbetstagaren själv har betalat helt eller delvis, kan betalningen anses vara skattefri i det fallet att ersättningen betalas mot en faktura och ett betalningsverifikat. Verifikaten ska även fogas till arbetsgivarens bokföring. Arbetsgivaren ska också dokumentera de omständigheter och utredningar som ligger till grund för att kostnaderna för myndighetsregistreringar, tillstånd och hälsovård behandlas som skattefria. En prestation ska betraktas som arbetstagarens skattepliktiga lön, om de kostnader som ersätts inte hänför sig till arbete i fråga om gränsöverskridande fall. Som i paragrafen avsedda familjemedlemmar betraktas barn och make eller sambo som flyttar till ett gemensamt hushåll tillsammans med arbetstagaren

Det föreslås inga ändringar i avdragsgillheten för de kostnader som avses i 1 och 2 mom. i arbetstagarens egen beskattning. Syftet med den föreslagna ändringen är att förbättra arbetsgivarens konkurrenskraft vid rekryteringen av utländsk arbetskraft till Finland och att stödja arbetstagarens och arbetstagarens familjs möjligheter att slå sig ner i Finland.

100 §. Pensionsinkomstavdrag. Det föreslås att grunderna för fastställande av pensionsinkomstavdraget i 2 mom. ändras så att procentsatsen för minskningen av pensionsinkomstavdraget höjs från 15 procent till 19,6 procent till den del som nettoförvärvsinkomsterna överstiger 22 500 euro. I fortsättningen beräknas fullt pensionsinkomstavdrag så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,173, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget

får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärsinkomst överstiger 22 500 euro minskar avdraget dock med 19,6 procent av den överskjutande delen.

105 a § Förvärvsinkomstavdrag. Det föreslås att paragrafen upphävs eftersom det föreslås att förvärvsinkomstavdraget ersätts med arbetsinkomstavdraget.

106 §. Grundavdrag. Det föreslås att paragrafen ändras så att grundavdragets maximibelopp höjs från 3 980 euro till 4 115 euro. Grundavdraget beviljas till fullt belopp vid en dagpenningssinkomst på 4 115 euro per år, en löneinkomst på cirka 5 400 euro per år och en pensionsinkomst på cirka 13 800 euro per år. För mottagare av dagpenningssinkomst har grundavdraget en effekt på en inkomst på upp till cirka 27 000 euro per år, för mottagare av löneinkomst på upp till cirka 30 200 euro per år och för mottagare av pensionsinkomst på upp till cirka 30 600 euro per år.

124 §. Fastställande av skatten. Det föreslås att den i 3 mom. avsedda inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund, väglag och allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet ändras från 4,68 procent till 4,67 procent. Genom ändringen säkerställs det att inkomstskattesatsen för inkomst som delvis skattefria samfund, väglag och allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet även i fortsättningen motsvarar kommunernas utdelning av samfundsskatten.

124 b §. Fastställande av skatten för skatteåren 2020–2029. Det föreslås att den i 6 och 10 punkten inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund, väglag och allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet ändras för skatteåren 2025 och 2029. Genom ändringen säkerställs det att inkomstskattesatsen för inkomst som delvis skattefria samfund, väglag och allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet för skatteåren 2025 och 2029 motsvarar kommunernas utdelning av samfundsskatten. Det görs inga ändringar i 124 b § 1–5 och 7–9 punkten i inkomstskattelagen, där det föreskrivs om fastställande av skatten för skatteåren 2020–2024 och 2026–2028.

Det föreslås att 6 punkten ändras så att 2025 är inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund och väglag har erhållit från en fastighet 4,73 procent i stället för 4,74.

Det föreslås att 10 punkten ändras så att 2029 är inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund och väglag har erhållit från en fastighet 4,66 procent i stället för 4,65.

125 §. Arbetsinkomstavdrag. Det föreslås att 2 mom. ändras så att arbetsinkomstavdragets maximibelopp höjs från 2 140 euro till 3 225 euro. Det föreslås att procentsatsen för minskningen av avdraget höjs från 12 procent till 18 procent. Det föreslås att inkomstgränserna för minskningar höjs så att när den skattskyldiges nettoförvärsinkomster överstiger 24 250 euro i stället för nuvarande 23 420 euro minskar avdraget med 2,22 procent i stället för nuvarande 2,03 procent av det belopp med vilket nettoförvärsinkomster överstiger 24 250 euro. Till den del som den skattskyldiges nettoförvärsinkomst överstiger 42 550 euro i stället för nuvarande 71 900 euro minskar avdraget dock med 3,44 procent av den överskjutande del i stället för nuvarande 1,21 procent.

Det föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till paragrafen, där det föreskrivs om höjning av arbetsinkomstavdragets maximibelopp på grund av antalet minderåriga barn som den skattskyldige ska försörja. Maximibeloppet för arbetsinkomstavdraget höjs med 50 euro för varje minderårigt barn som den skattskyldiga ska försörja. För den som är ensamförsörjare

beviljas höjningen till dubbelt belopp. I höjningen tillämpas inte något maximibelopp baserat på antalet barn.

Höjningen beviljas en skattskyldig som på skatteårets sista dag enligt befolkningsdatasystemet är vårdnadshavare för ett minderårigt barn. Med vårdnadshavare för barn avses vårdnadshavare enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983). Enligt den lagen är vårdnadshavare barnets föräldrar eller de som anförtrotts vårdnaden om barnet. Minderåriga barn definieras enligt 8 § 1 mom. i inkomstskattelagen, dvs. med minderåriga barn avses barn som före skatteårets ingång inte har fyllt 17 år. Rätten till höjning bestäms enligt vårdnadsförhållandena på skatteårets sista dag. Detta betyder att höjningen beviljas barnets vårdnadshavare första gången för barnets födelseår och sista gången för det skatteår under vilket barnet fyller 17 år.

Arbetsinkomstavdragets barnförhöjning är personlig och det avgörande för att erhålla höjningen är om man är antecknad som vårdnadshavare i befolkningsdatasystemet. Om barnet har två vårdnadshavare enligt befolkningsdatasystemet, får båda vårdnadshavarna höjningen. Höjningen beviljas t.ex. också en s.k. umgängesförälder, om han eller hon är antecknad som barnets vårdnadshavare i befolkningsdatasystemet.

I fall av omhändertagande behåller barnets vårdnadshavare vårdnaden om barnet. Barnförhöjningen beviljas även i dessa fall så länge som de är antecknade som barnets vårdnadshavare i befolkningsdatasystemet. Om andra personer vid sidan av eller i stället för föräldrarna är antecknade som vårdnadshavare i befolkningsdatasystemet, får även dessa personer barnförhöjningen.

Ensamförsörjare beviljas avdraget till dubbelt belopp. Detta innebär att om inkomstskattelagens bestämmelser om makar inte tillämpas på den skattskyldige, är beloppet av höjningen 100 euro för de barn vars enda vårdnadshavare han eller hon är enligt befolkningsdatasystemet. Om inkomstskattelagens bestämmelser om makar tillämpas på den skattskyldige, är beloppet av höjningen 50 euro för varje minderårigt barn som ska försörjas, oberoende av antalet vårdnadshavare. Definitionen av ensamförsörjare är densamma som i fråga om det barnavdrag i beskattningen som gällde åren 2015–2017. Även barnbidragets ensamförsörjarförhöjningen är buden till huruvida en person är gift eller sambo. I inkomstskattelagen avses med makar personer som har ingått äktenskap med varandra före skatteårets utgång. Bestämmelserna om makar tillämpas även på personer som under skatteåret fortgående har levat under äktenskapsliknande förhållanden i gemensamt hushåll utan att ingå äktenskap med varandra och som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn. På makar som i avsikt att upphöra med sin samlevnad antingen har bött åtskils hela skatteåret eller under skatteåret varaktigt har flyttat isär tillämpas dock inte inkomstskattelagens bestämmelser om makar. Bestämmelserna om makar tillämpas inte heller på makar som inte vardera är allmänt skattskyldiga. Till denna del föreskrivs dock ett sådant undantag att en make utomlands hindrar erhållande av ensamförsörjarförhöjningen på samma sätt som en make i Finland.

En skattskyldig på vilken inkomstskattelagens bestämmelser om makar inte tillämpas kan ha sådana barn att försörja vars enda vårdnadshavare han eller hon är, samt sådana barn som han eller hon har gemensam vårdnad om. I dessa fall beräknas höjningen barnspecifikt på grund av vårdnadsförhållandet. För barn som han eller hon har gemensam vårdnad om är höjningen 50 euro och för barn som han eller hon är ensamförsörjare för är den 100 euro.

Skatteförvaltningen beviljar höjningen på tjänstens vägnar utifrån uppgifterna i befolkningsdatasystemet. Beskattningen av utlänningar som är allmänt skattskyldiga i Finland verkställs i enlighet med lagen om beskattningsförfarande, och de har då rätt till skatteavdrag

enligt inkomstskattelagen. Även begränsat skattskyldiga kan kräva att deras beskattning verkställs i enlighet med lagen om beskattningsförfarande på det sätt som föreskrivs i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978). Det finns inte nödvändigtvis någon anteckning om vårdnadsförhållandena i fråga om utländska barn i det finländska befolkningsdatasystemet. I dessa undantagsfall ska höjningen kunna beviljas på yrkande av kunden med stöd av ett intyg om vårdnadsförhållandena som utfärdats av en myndighet i den aktuella staten.

127 a § Hushållsavdrag. Det föreslås att 1 mom. ändras så att maximibeloppet av hushållsavdraget per år sänks från nuvarande 2 250 euro till 1 600 euro. Dessutom höjs avdragets självrisk från 100 euro till 150 euro. Sålunda är hushållsavdraget högst 1 600 euro per år och det beviljas endast till den del avdragbara delen av kostnaderna som avses i 127 b § överstiger 150 euro.

127 b § Grunden för hushållsavdrag. Det föreslås att 1 punkten i paragrafen ändras så att den skattskyldige får dra av 13 procent i stället för nuvarande 15 procent av den utbetalda lönen för arbete som berättigar till hushållsavdrag. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalat på basis av arbete får den skattskyldige dra av till fullt belopp i enlighet med vad som gäller i nuläget.

Det föreslås att 2 och 3 punkten i paragrafen ändras så att den skattskyldige i stället för nuvarande 40 procent får dra av 35 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet. Detta avdrag får också göras för en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 § i inkomstskattelagen.

127 f §. Hushållsavdragets maximibelopp och grunden för avdraget för avstående från oljeuppvärmning under skatteåren 2025–2027. Det föreslås att paragrafen ändras till följd av den ändring som föreslås i hushållsavdragets maximibelopp. Enligt 1 mom. kan hushållsavdraget under åren 2025–2027 vara högst 3 500 euro, dock så att i maximibeloppet kan ingå ett avdrag på högst 1 600 euro i stället för nuvarande 2 250 euro som beviljas på grund av annat avdragsgillt arbete än på grund av avstående från oljeuppvärmning.

Eftersom det förhöjda hushållsavdrag som beviljas på grund av hushålls-, omsorgs- och vårdarbete upphör vid utgången av 2024, föreslås att paragrafens rubrik och innehåll samtidigt ändras så att den gäller beviljande av hushållsavdrag på grund av avstående från oljeuppvärmning under åren 2025–2027. Det föreslås inga ändringar i innehållet i hushållsavdrag som beviljas på grund av avstående från oljeuppvärmning.

131 §. Beloppet av underskottsgottgörelse. Det föreslås att 3–5 mom. upphävs som onödiga eftersom räntorna på bostadslån inte längre har varit avdragsgilla från ingången av 2023.

7.3 Lagen om upphävande av 56 § i lagen beskattning av inkomst av näringsverksamhet

56 §. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom arbetsgivarens utbildningsavdrag slopas.

7.4 Lagen om upphävande av 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

10 f. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom arbetsgivarens utbildningsavdrag slopas.

7.5 Lagen om beskattningsförfarande

15 d §. Skyldighet att lämna uppgifter när byggherren är en fysisk person. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., som motsvarar det gällande 4 mom. Det är fråga om en teknisk ändring, genom vilken det aktuella bemyndigandet fortsätter att gälla även från ingången av 2025.

7.6 Lagen om skatteredovisning

12 §. Skattetagargruppernas utdelning. Det föreslås att statens permanenta utdelning av samfundsskatteintäkterna enligt 12 § höjs med 0,04 procentenheter från 76,60 procent till 76,64 procent och att kommunernas utdelning på motsvarande sätt sänks från 23,40 procent till 23,36 procent.

12 f §. Skattetagargruppernas utdelning skatteåren 2020–2029. Det föreslås att 6–8 och 10 punkten, som gäller skattetagargruppernas utdelning skatteåren 2025–2027 och 2029, ändras. Det görs inga ändringar i 12 f § 1–5 och 9 punkten, där det föreskrivs om skattetagargruppernas utdelning skatteåren 2020–2024 och 2028.

I 6 punkten föreslås det att statens utdelning skatteåret 2025 höjs med 0,04 procentenheter och att kommunernas utdelning sänks i motsvarande mån. Statens utdelning skatteåret 2025 vore 76,35 procent och kommunernas utdelning 23,65 procent av samfundsskatten.

I 7 punkten föreslås det att statens utdelning skatteåret 2026 höjs med 0,02 procentenheter och att kommunernas utdelning sänks i motsvarande mån. Statens utdelning skatteåret 2026 vore 77,10 procent och kommunernas utdelning 22,90 procent av samfundsskatten.

I 8 punkten föreslås det att statens utdelning skatteåret 2027 höjs med 0,01 procentenhet och att kommunernas andel sänks i motsvarande mån. Statens utdelning skatteåret 2027 vore 76,95 procent och kommunernas utdelning 23,05 procent av samfundsskatten.

I 10 punkten föreslås det att statens utdelning skatteåret 2029 sänks med 0,01 procentenhet och att kommunernas utdelning höjs i motsvarande mån. Statens utdelning skatteåret 2029 vore 76,72 procent och kommunernas utdelning 23,28 procent av samfundsskatten.

Av de ovannämnda ändringarna i 6–8 och 10 punkten av statens utdelning av samfundsskatten hänför sig höjningen på 0,04 procentenheter och av ändringarna i kommunernas utdelning av samfundsskatten hänför sig sänkningen på 0,04 procentenheter till sloandet av arbetsgivarens utbildningsavdrag. Resten av ändringarna i statens utdelning skatteåren 2026–2027 och 2029 hänför sig till kompenseringen av effekterna på skatteintäkterna av skattesubventionen för tjänstebilar.

8 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2025. Bestämmelsen om beskattning av kundförmåner som inflyter på grund av krediter, insättningar och placeringar träder dock i kraft vid ingången av 2026. Dessutom avses bestämmelsen om sänkning av beskattningsvärdet för utsläppsfria tjänstebilar träda i kraft vid ingången av 2026, och gälla till utgången av 2029. Det föreslås att 55 d § i inkomstskattelagen ska tillämpas första gången redan vid beskattningen för skatteåret 2024.

Den ändring som riktar sig till 12 § i lagen om skatteredovisning ska tillämpas från och med skatteåret 2030 och 12 f § 6–10 punkten på redovisningarna av samfundsskatt för skatteåren 2025–2029.

9 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

10.1 Minskning av pensionsinkomstavdraget

10.1.1 Allmänt om likabehandling

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Bestämmelsen uttrycker utöver kravet på juridisk likabehandling även en idé om faktisk jämlikhet. De jämlikhetsaspekter som avses i 6 § i grundlagen spelar en viss roll såväl när människor ges fördelar eller rättigheter genom lag som när de påförs skyldigheter. Jämlikhetsbestämmelsen förutsätter dock inte att alla ska bemötas lika, om inte de förhållanden som inverkar på ärendet är likadana (RP 309/1993, s. 46, GrUU 31/2014 rd). I grundlagsutskottets praxis har det i anslutning till detta ansetts att inga skarpa gränser för lagstiftarens prövning kan härledas ur jämlikhetsprincipen när en reglering i överensstämmelse med den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas (t.ex. GrUU 53/2016 rd, GrUU 64/2010 rd och RP 309/1993 rd, s. 46). Ur grundlagens likabehandlingsbestämmelser har grundlagsutskottet i olika sammanhang härlett kravet att särbehandling av personer inte får vara godtycklig och att skillnaderna inte får bli oskäligen (t.ex. GrUB 11/2009 rd och GrUU 60/2002 rd).

Den allmänna jämlikheten kompletteras av grundlagens 6 § 2 mom., som innehåller ett förbud mot diskriminering. Enligt det momentet får ingen utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Bestämmelsen om förbud mot diskriminering innebär inte att all åtskillnad mellan människor är förbjuden, även om åtskillnaden grundar sig på en orsak som uttryckligen anges i bestämmelsen. Det väsentliga är huruvida särbehandlingen kan motiveras på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till systemet för de grundläggande fri- och rättigheterna (RP 309/1993 rd, s. 48 och bl.a. GrUU 1/2006 rd). Grundlagsutskottet har också betonat att kraven på skälen för särbehandling särskilt är höga när det gäller de förbjudna särbehandlingskriterier som räknas upp i grundlagsbestämmelsen, såsom ålder (bl.a. GrUU 31/2013 rd och där nämnda GrUU 1/2006 rd och GrUU 38/2006 rd). Utskottet har också fäst avseende vid huruvida den valda metoden står i rätt proportion till det eftersträfvade målet (GrUU 38/2006 rd). Medborgare kan således särbehandlas också på grund av sådana orsaker som gäller den enskilde som person nämns i 6 § 2 mom. i grundlagen, om det finns ett godtagbart skäl för särbehandlingen och om den valda metoden också kan anses stå i proportion till syftet med regleringen.

10.1.2 Den ändring som föreslås i pensionsinkomstavdraget och likabehandlingsaspekten

I Finland tillämpas ett differentierat inkomstskattesystem. Detta betyder att förvärvs- och kapitalinkomster beskattas separat. Förvärvsinkomsterna beskattas enligt en progressiv inkomstskatteskala som fastställs varje år. Skattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent upp till 30 000 euro. När beloppet av kapitalinkomsterna överstiger 30 000 euro, betalas 34 procent i skatt på den överskjutande delen.

Även olika förvärvsinkomster beskattas på olika sätt, eftersom det beviljas olika avdrag från dem. På lön, ersättning för arbete och andra arbetsinkomster görs ett arbetsinkomstavdrag och ett förvärvsinkomstavdrag, som man inte får på pensionsinkomst. Dessa avdrag, som endast görs på arbetsinkomster, syftar till att främja sysselsättningen och utbudet på arbete genom att förbättra incitamenten att arbeta. På löneinkomst görs dessutom ett avdrag för förvärvande av inkomst. På pensionsinkomst görs åter ett pensionsinkomstsavdrag, som man inte får på andra inkomster. Syftet med pensionsinkomstavdraget är att reglera skattebelastningen på pensionsinkomster bl.a. så att personer som får enbart folkpension eller garantipension inte betalar inkomstskatt på sin pension. Pensionsinkomstavdraget minskar så småningom när den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst stiger. Avdraget minskar så att minskningen inte ska leda till en hög marginalskaftetopp inom minskningsområdet. Pensionsinkomstavdraget lindrar alltså beskattningen av pensionsinkomst även inom minskningsområdet. De ovannämnda avdragen beviljas på tjänstens vägnar på grund av en viss typ av förvärvsinkomst, och de sänker skattegraden för inkomsttypen i fråga. Vid beskattningen av sociala förmåner beviljas inte nämnda avdrag. Dessutom ska 5,85 procent betalas i tilläggsskatt för pensionsinkomst till den del pensionsinkomsten efter pensionsinkomstavdraget överskrider 47 000 euro.

I propositionen föreslås de att pensionsinkomstavdraget minskas med sammanlagt cirka 150 miljoner euro så att beskattningen av de lägre pensionerna inte skärps. Det är fråga om en åtgärd som hör till den helhet av tilläggsåtgärder som man beslutade om under vårens ramförhandlingar och vars syfte är att stärka de offentliga finanserna. Man beslöt att genomföra den sparåtgärd som riktas till personer med pensionsinkomst genom att skärpa beskattningen i stället för att göra ändringar i pensionssystemet. När man granskar endast minskningen av pensionsinkomstavdraget, skärper den föreslagna ändringen beskattningen av pensionsinkomst med 22 500–57 500 euro per år för dem som får pension. Man beslutade att undanta de minsta pensionerna från skärpningen. Höga pensionsinkomster berörs redan av tilläggsskatten för pensionsinkomst. Att ingen indexjustering görs i fråga om de två högsta inkomstklasserna berör också stora pensionsinkomster.

När det gäller beskattning har grundlagsutskottet konstaterat att det ur jämlikhetsprincipen inte går att läsa ut några skarpa gränser för lagstiftarens prövning när en skattereglering i överensstämmelse med den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas (GrUU 53/2016 rd, s.4 och GrUU 52/2016 rd, s. 5). Enligt utskottet ska det med utgångspunkt i de grundläggande fri- och rättigheterna finnas godtagbara skäl till särbehandling i beskattningen, och särbehandlingen får inte vara godtycklig (se t.ex. GrUU 64/2010 rd, s. 2). Det samhälleliga intresse som ligger till grund för att man avviker från jämlikheten bör stå i proportion med avvikelens betydelse (GrUB 11/2009 rd, s. 2). I sitt utlåtande GrUU 53/2016 rd bedömde grundlagsutskottet tilläggsskatten för pensionsinkomst med avseende på jämlikhetsprincipen. Grundlagsutskottet konstaterade i utlåtande att förslaget hade motiverats på ett godtagbart sätt. I fråga om proportionalitetskravet konstaterade grundlagsutskottet att en skatt som tas ut enbart på pensionsinkomst skulle kunna innebära en kränkning av jämlikheten endast om den samtidigt försätter pensionstagarna i en betydligt sämre ställning. Enligt grundlagsutskottets utlåtande ledde förslaget inte till att en viss grupp särbehandlas negativt i nämnvärd grad. I utlåtandena GrUU 54/2022 rd och GrUU 9/2023 rd har grundlagsutskottet bedömt den åldersbaserade höjningen av arbetsinkomstavdraget med avseende på jämlikhetsprincipen. I båda utlåtandena ansåg grundlagsutskottet att det fanns godtagbara grunder för bestämmelserna och att ändringarna var proportionerliga. Med tanke på proportionaliteten i särbehandlingen ansåg grundlagsutskottet det vara av betydelse att det förhöjda arbetsinkomstavdraget inte är särskilt stort. Från ingången av 2023 höjs arbetsinkomstavdragets maximibelopp med 1 200 euro om den skattskyldige har fyllt 65 år före skatteårets ingång.

När man granskar endast minskningen av pensionsinkomstavrdraget, skärper den föreslagna ändringen beskattningen av pensionsinkomst för dem som har en pension på 22 500–57 500 euro per år med i medeltal 0,6 procentenheter och 255 euro och som mest med 1,15 procentenheter och 570 euro. De slutliga effekterna av förvärvsinkomstbeskattningen utgör en helhet där även de övriga ändringar som föreslås i denna proposition beaktas. När man jämför skattegraden för pensionsinkomst och löneinkomst, beskattas pensionsinkomst vid årsinkomster under 15 000 euro betydligt lättare än löneinkomst, eftersom de löntagaravgifter som tas ut på lön inte betalas på pensionsinkomster. Beskattningen av löneinkomst och pensionsinkomst ligger på ungefär samma nivå när årsinkomsterna överstiger ungefär 15 000 euro. År 2024 beskattas pensionsinkomster något stramare än löneinkomster i inkomstintervallen 18 200–30 800 euro, 37 200–39 000 euro, 53 400–66 200 euro samt 97 000 euro och högre inkomster. Den största skillnaden är cirka 1,25 procentenheter vid en årsinkomst på 22 500 euro. År 2025 beskattas pensionsinkomster något stramare än löneinkomster i inkomstintervallet 18 400–66 000 euro samt vid årsinkomster som överstiger 158 000 euro. Den största skillnaden är cirka 1,9 procentenheter vid en årsinkomst på 22 600 euro.

Utifrån grundlagsutskottets utlåtandep Praxis har lagstiftaren tämligen stor möjlighet att på beskattningens område försätta människor i olika ställning för att uppnå samhällspolitiska mål. Inte heller då får särbehandlingen vara godtycklig och åtgärderna ska vara förenliga med proportionalitetskravet. Med stöd av grundlagsutskottets tidigare utlåtandep Praxis samt den motivering och de granskningar som anförts ovan kan det anses föreligga godtagbara grunder för den föreslagna minskningen av pensionsinkomstavrdraget. Den föreslagna ändringen försätter inte heller pensionstagarna i någon avsevärt sämre ställning, så den föreslagna ändringen kan anses vara förenlig med proportionalitetskravet.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om inkomstskatteskalen för 2025**

I enlighet med riksdagens föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2025 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överstiger den nedre gränsen, %
0	0	12,64
21 200	2 679,68	19
31 500	4 636,68	30,25
52 100	10 868,18	34
88 200	23 142,18	41,75
150 000	48 943,68	44,25

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 58 § 6 mom., 105 a § och 131 § 3–5 mom.,
av dem 58 § 6 mom. sådant det lyder i lag 1515/2011, 105 a § sådan den lyder i lag 1123/2022
och 131 § 3 mom. sådant det lyder i lag 728/2004,
ändras den svenska språkdräkten i 35 b § 1 mom. 2 punkten samt 55 d § 1 och 2 mom., 69 c
§, 100 § 2 mom., 106 §, 124 § 3 mom., 124 b §, 125 § 2 mom., 127 a § 1 mom., 127 b § och
127 f §,
sådana de lyder, 35 b § 1 mom. 2 punkten i sin svenska språkdräkt i lag 732/2019, 55 d § 1
och 2 mom. i lag 1318/2016, 69 c §, 127 a § 1 mom. och 127 b § i lag 1557/2019, 100 § 2 mom.
i lag 1123/2022, 106 § och 125 §:n 2 mom. i lag 1194/2023, 124 § 3 mom. och 124 b § i lag
1302/2022 samt 127 f § i lagarna 1132/2021 och 1194/2023, och
fogas till lagen en ny 53 c § och temporärt en ny 64 a §, till 69 b §, sådan den lyder i lag
876/2017, ett nytt 3 mom., till lagen en ny 69 d § och till 125 §, sådan den lyder i lagarna
946/2008 och 1194/2023, ett nytt 4 mom. som följer:

35 b §

Särskilt beskattningsförfarande för vissa försäkringar

Avkastningen av placeringsobjekt som utgör underliggande tillgångar enligt ett kapitaliseringsavtal, avtal om sparlivförsäkring eller avtal om pensionsförsäkring beskattas som den skattskyldiges inkomst under det skatteår som intäkterna har flutit in till försäkringsbolaget och som de kan tas ut av den skattskyldige, om försäkringstagaren eller en av denne utsedd person har rätt att utöva en eller flera av följande rättigheter som är kopplade till underliggande tillgångar enligt avtalet:

2) rätt att besluta till vem eller på vilka villkor den egendom som utgör underliggande tillgång ska överlåtas,

2 kap.

Skatteplikt för kapitalinkomst

53 c §

Kundförmåner som inflyter på grund av krediter, insättningar och placeringar

En kundbonus, en kundgottgörelse, en kundrabatt eller någon annan motsvarande förmån med penningvärde som baserar sig på en kundrelation är skattepliktig kapitalinkomst för en fysisk person och ett dödsbo, om förmånen inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av privathushållets krediter, insättningar, placeringar, placeringsförsäkringar, försäkringsbaserade investeringsprodukter eller kapitaliseringsavtal.

En förmån som avses i 1 mom. är dock skattefri inkomst till den del

- 1) förmånen används eller gäller tjänster, serviceavgifter eller krediträntor som hänför sig till de poster som avses i 1 mom., och
- 2) förmånen inte betalas i pengar eller på något därmed jämförbart sätt och kunden inte heller kan påverka förmånens användningsändamål.

55 d §

Övervakning av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag

På skogsgåvoavdrag tillämpas kommissionens förordning (EU) 2023/2831 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Totalbeloppet av alla stöd av mindre betydelse som stödmottagaren erhåller får inte sammanlagt överstiga 300 000 euro under en tid av tre år.

64 a §

Temporär skattelättnad för utsläppsfria tjänstebilar åren 2026–2029

Från beskattningsvärdet för en bilförmån dras det av 170 euro för varje sådan månad som förmånen har uppkommit vid användning av en bil vars koldioxidutsläpp under körning enligt 10 § 1 mom. i bilskattelagen (777/2020) är 0 gram per kilometer.

69 b §

Utbildning som bekostas av arbetsgivaren

Som en sådan utbildning som avses i 1 mom. betraktas också av arbetsgivaren bekostad kulturell, språklig eller annan motsvarande träning för arbetstagare i fråga om arbete i gränsöverskridande fall.

69 c §

Flyttningskostnader som betalas av arbetsgivaren

Skattepliktig inkomst uppkommer inte av sådana flyttningskostnader och kostnader för resor som uppstår i samband med flyttningen för arbetstagaren och hans eller hennes familjemedlemmar och som betraktas som levnadskostnader, om arbetsställets placering är orsaken till att arbetstagaren flyttar.

Som sådana flyttnings- och resekostnader som avses i 1 mom. betraktas också en reseförsäkring som arbetsgivaren har tagit för arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar för en arbetskommendering.

69 d §

Av arbetsgivaren betalda kostnader för registrering hos myndigheter och vissa andra kostnader i samband med inresa

Skattepliktig inkomst uppkommer inte när arbetsgivaren betalar kostnader som föranleder arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar i fråga om arbete i gränsöverskridande fall

- 1) för att skaffa pass, visum och arbets- eller uppehållstillstånd eller registrera uppehållsrätt,
- 2) för att skaffa personbeteckning och skattenummer,
- 3) för vaccinationer, läkemedel och läkarundersökningar som krävs för inresa, visum eller arbets- eller uppehållstillstånd eller som är motiverade med hänsyn till arbetsobjektets förhållanden.

Skattepliktig inkomst uppkommer inte heller när arbetsgivaren betalar för tjänster som köps av en utomstående tjänsteleverantör för att sköta i 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda registreringar och skaffa handlingar, tillstånd och beteckningar.

100 §

Pensionsinkomstavdrag

Fullt pensionsinkomstavdrag beräknas så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,173, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 500 euro minskar avdraget dock med 19,6 procent av den överskjutande delen.

106 §

Grundavdrag

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 4 115 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, minskas avdraget med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 4,67 procent.

124 b §

Fastställande av skatten för skatteåren 2020–2029

Med avvikelse från 124 § 3 mom. är

- 1) inkomstskattesatsen år 2020 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 8,43 procent,

- 2) inkomstskattesatsen år 2021 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 8,87 procent,
- 3) inkomstskattesatsen år 2022 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 6,75 procent,
- 4) inkomstskattesatsen år 2023 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,78 procent,
- 5) inkomstskattesatsen år 2024 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,74 procent,
- 6) inkomstskattesatsen år 2025 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,73 procent,
- 7) inkomstskattesatsen år 2026 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,58 procent,
- 8) inkomstskattesatsen år 2027 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,61 procent,
- 9) inkomstskattesatsen år 2028 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,65 procent,
- 10) inkomstskattesatsen år 2029 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 4,66 procent.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 18 procent av det inkomstbelopp som avses i 1 mom. Avdragets maximibelopp är dock 3 225 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 24 250 euro, minskar avdraget med 2,22 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 24 250 euro. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 42 550 euro minskar avdraget dock med 3,44 procent av den överskjutande delen. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Avdragets maximibelopp som avses i 2 mom. höjs med 50 euro för varje minderårigt barn för vilket den skattskyldige är vårdnadshavare vid skatteårets utgång. Om den skattskyldige inte omfattas av bestämmelserna om makar i denna lag och inte har en make utomlands, beviljas höjningen till dubbelt belopp i fråga om de barn för vilka den skattskyldige är enda vårdnadshavare.

127 a §

Hushållsavdrag

En skattskyldig får från skatten dra av en del av de belopp som han eller hon har betalat för arbete som utförts i en bostad eller fritidsbostad som han eller hon använder (*hushållsavdrag*). Till avdrag berättigar normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete samt arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad. Avdraget är högst 1 600 euro per år och det beviljas endast i den utsträckning som den i 127 b § avsedda avdragbara delen av kostnaderna överstiger 150 euro.

127 b §

Grunden för hushållsavdrag

Den skattskyldige får dra av

1) arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 13 procent av den utbetalda lönen,

2) 35 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd,

3) 35 procent av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 §.

127 f §

Hushållsavdragets maximibelopp och grunden för avdraget för avstående från oljeuppvärmning under skatteåren 2025–2027

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 a § 1 mom. är hushållsavdraget under skatteåren 2025–2027 högst 3 500 euro per år, dock så att i maximibeloppet kan ingå ett avdrag på högst 1 600 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än sådant som gäller avstående från oljeuppvärmning.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 b § 1 och 2 punkten får den skattskyldige under skatteåren 2025–2027 för avstående från oljeuppvärmning dra av

1) arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 30 procent av den utbetalda lönen,

2) 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd.

Med avstående från oljeuppvärmning avses åtgärder för ändring av ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem genom vilka ett oljeuppvärmningssystem avlägsnas och ersätts med ett annat uppvärmningssystem än ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem som använder fossila bränslen.

I övrigt tillämpas på hushållsavdrag som beviljas på basis av avstående från oljeuppvärmning vad som föreskrivs i 127 a–127c §.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 53 c § träder i kraft den 1 januari 2026. Lagens 64 a § träder i kraft den 1 januari 2026 och gäller till och med den 31 december 2029.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2025. Lagens 55 d § tillämpas dock första gången redan vid beskattningen för skatteåret 2024. Lagens 53 c och 64 a § tillämpas första gången vid beskattningen för 2026.

3.

Lag

om upphävande av 56 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 56 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), sådan paragrafen lyder i lagarna 1258/2013, 456/2015 och 421/2023.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om upphävande av 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), sådan paragrafen lyder i lagarna 1259/2013, 457/2015 och 420/2023.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 15 d § i lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 15 d § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995), sådan paragrafen lyder i lag
783/2023, ett nytt 3 mom. som följer:

15 d §

Skyldighet att lämna uppgifter när byggherren är en fysisk person

Skatteförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas, om
när och hur uppgifterna ska lämnas och om rätten att inte lämna uppgifter som avses i denna
paragraf i fall som har ringa betydelse med tanke på ekonomin eller skattekontrollen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 och 12 f §, sådana de lyder i lag 1301/2022, som följer:

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 76,64 procent och kommunernas utdelning 23,36 procent.

12 f §

Skattetagargruppernas utdelning skatteåren 2020–2029

Med avvikelse från 12 § fördelas samfundsskatten så att

- 1) statens utdelning skatteåret 2020 är 57,87 procent och kommunernas utdelning 42,13 procent,
- 2) statens utdelning skatteåret 2021 är 55,66 procent och kommunernas utdelning 44,34 procent,
- 3) statens utdelning skatteåret 2022 är 66,24 procent och kommunernas utdelning 33,76 procent,
- 4) statens utdelning skatteåret 2023 är 76,09 procent och kommunernas utdelning 23,91 procent,
- 5) statens utdelning skatteåret 2024 är 76,31 procent och kommunernas utdelning 23,69 procent,
- 6) statens utdelning skatteåret 2025 är 76,35 procent och kommunernas utdelning 23,65 procent,
- 7) statens utdelning skatteåret 2026 är 77,10 procent och kommunernas utdelning 22,90 procent,
- 8) statens utdelning skatteåret 2027 är 76,95 procent och kommunernas utdelning 23,05 procent,
- 9) statens utdelning skatteåret 2028 är 76,77 procent och kommunernas utdelning 23,23 procent,
- 10) statens utdelning skatteåret 2029 är 76,72 procent och kommunernas utdelning 23,28 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 12 § tillämpas vid redovisningen av samfundsskatt från och med skatteåret 2030 och bestämmelserna i 12 f § 6–10 punkten vid redovisningar av samfundsskatt för skatteåren 2025–2029.

Helsingfors den 23 september 2024

Statsminister

Petteri Orpo

Finansminister Riikka Purra

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 58 § 6 mom., 105 a § och 131 § 3–5 mom.,
av dem 58 § 6 mom. sådant det lyder i lag 1515/2011, 105 a § sådan den lyder i lag 1123/2022
och 131 § 3 mom. sådant det lyder i lag 728/2004,
ändras den svenska språkdräkten i 35 b § 1 mom. 2 punkten samt 55 d § 1 och 2 mom., 69 c
§, 100 § 2 mom., 106 §, 124 § 3 mom., 124 b §, 125 § 2 mom., 127 a § 1 mom., 127 b § och
127 f §,
sådana de lyder, 35 b § 1 mom. 2 punkten i sin svenska språkdräkt i lag 732/2019, 55 d § 1
och 2 mom. i lag 1318/2016, 69 c §, 127 a § 1 mom. och 127 b § i lag 1557/2019, 100 § 2 mom.
i lag 1123/2022, 106 § och 125 §:n 2 mom. i lag 1194/2023, 124 § 3 mom. och 124 b § i lag
1302/2022 samt 127 f § i lagarna 1132/2021 och 1194/2023, och
fogas till lagen en ny 53 c § och temporärt en ny 64 a §, till 69 b §, sådan den lyder i lag
876/2017, ett nytt 3 mom., till lagen en ny 69 d § och till 125 §, sådan den lyder i lagarna
946/2008 och 1194/2023, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

35 b §

Särskilt beskattningsförfarande för vissa försäkringar

Avkastningen av placeringsobjekt som
utgör underliggande tillgångar enligt ett
kapitaliseringsavtal, avtal om
sparlivförsäkring eller avtal om
pensionsförsäkring beskattas som den
skattskyldiges inkomst under det skatteår som
intäkterna har flutit in till försäkringsbolaget
och som de kan tas ut av den skattskyldige, om
försäkringstagaren eller en av denne utsedd
person har rätt att utöva en eller flera av
följande rättigheter som är kopplade till
underliggande tillgångar enligt avtalet:

2) rätt att besluta till vem och på vilka
villkor den egendom som utgör underliggande
tillgång ska överlätas,

Föreslagen lydelse

35 b §

Särskilt beskattningsförfarande för vissa försäkringar

Avkastningen av placeringsobjekt som
utgör underliggande tillgångar enligt ett
kapitaliseringsavtal, avtal om
sparlivförsäkring eller avtal om
pensionsförsäkring beskattas som den
skattskyldiges inkomst under det skatteår som
intäkterna har flutit in till försäkringsbolaget
och som de kan tas ut av den skattskyldige, om
försäkringstagaren eller en av denne utsedd
person har rätt att utöva en eller flera av
följande rättigheter som är kopplade till
underliggande tillgångar enligt avtalet:

2) rätt att besluta till vem *eller* på vilka
villkor den egendom som utgör underliggande
tillgång ska överlätas,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Skatteplikt för kapitalinkomst

53 c §

Kundförmåner som inflyter på grund av krediter, insättningar och placeringar

En kundbonus, en kundgottgörelse, en kundrabatt eller någon annan motsvarande förmån med penningvärde som baserar sig på en kundrelation är skattepliktig kapitalinkomst för en fysisk person och ett dödsbo, om förmånen inflyter eller bildas på basis av beloppet eller värdet av privathushållets krediter, insättningar, placeringar, placeringsförsäkringar, försäkringsbaserade investeringsprodukter eller kapitaliseringsavtal.

En förmån som avses i 1 mom. är dock skattefri inkomst till den del

1) förmånen används eller gäller tjänster, serviceavgifter eller krediträntor som hänför sig till de poster som avses i 1 mom., och

2) förmånen inte betalas i pengar eller på något därmed jämförbart sätt och kunden inte heller kan påverka förmånens användningsändamål.

55 d §

55 d §

Övervakning av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag

Övervakning av statligt stöd i anslutning till skogsgåvoavdrag

På skogsgåvoavdrag tillämpas kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Totalbeloppet av alla stöd av mindre betydelse som stödmottagaren erhåller får inte överstiga 200 000 euro under skatteåret och de två föregående skatteåren.

På skogsgåvoavdrag tillämpas kommissionens förordning (EU) 2023/2831 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Totalbeloppet av alla stöd av mindre betydelse som stödmottagaren erhåller får inte sammanlagt överstiga 300 000 euro under en tid av tre år.

Gällande lydelse

58 §

Ränteutgifter

Vid ränteavdrag avdras först räntorna för andra skulder än räntorna för en skuld för förvärv av den första bostaden enligt 131 § 3 och 4 mom.

Föreslagen lydelse

58 §

Ränteutgifter

(upphävs)

64 a §

Temporär skattelättnad för utsläppsfria tjänstebilar åren 2026–2029

Från beskattningsvärdet för en bilförmån dras det av 170 euro för varje sådan månad som förmånen har uppkommit vid användning av en bil vars koldioxidutsläpp under körning enligt 10 § 1 mom. i bilskattelagen (777/2020) är 0 gram per kilometer.

69 b §

Utbildning som bekostas av arbetsgivaren

69 b §

Utbildning som bekostas av arbetsgivaren

Som en sådan utbildning som avses i 1 mom. betraktas också av arbetsgivaren bekostad kulturell, språklig eller annan motsvarande träning för arbetstagare i fråga om arbete i gränsöverskridande fall.

69 c §

Flyttningskostnader som betalas av arbetsgivaren

Skattepliktig förvärvsinkomst är 50 procent av de flyttnings- och resekostnader för arbetstagaren och hans eller hennes familjemedlemmar som arbetsgivaren betalar och som betraktas som levnadskostnader, om arbetsställets placering är orsaken till att arbetstagaren flyttar.

69 c §

Flyttningskostnader som betalas av arbetsgivaren

Skattepliktig inkomst uppkommer inte av sådana flyttningskostnader och kostnader för resor som uppstår i samband med flyttningen för arbetstagaren och hans eller hennes familjemedlemmar och som betraktas som levnadskostnader, om arbetsställets placering är orsaken till att arbetstagaren flyttar.

Som sådana flyttnings- och resekostnader som avses i 1 mom. betraktas också en reseförsäkring som arbetsgivaren har tagit för arbetstagaren och arbetstagarens

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse
familjemedlemmar för en
arbetskommendering.

69 d §

Av arbetsgivaren betalda kostnader för registrering hos myndigheter och vissa andra kostnader i samband med inresa

Skattepliktig inkomst uppkommer inte när arbetsgivaren betalar kostnader som föranleds arbetstagaren och arbetstagarens familjemedlemmar i fråga om arbete i gränsöverskridande fall

1) för att skaffa pass, visum och arbets- eller uppehållstillstånd eller registrera uppehållsrätt,

2) för att skaffa personbeteckning och skattenummer,

3) för vaccinationer, läkemedel och läkarundersökningar som krävs för inresa, visum eller arbets- eller uppehållstillstånd eller som är motiverade med hänsyn till arbetsobjektets förhållanden.

Skattepliktig inkomst uppkommer inte heller när arbetsgivaren betalar för tjänster som köps av en utomstående tjänsteleverantör för att sköta i 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda registreringar och skaffa handlingar, tillstånd och beteckningar.

100 §

Pensionsinkomstavdrag

Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,173, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 500 euro minskar avdraget dock med 15 procent av den överskjutande delen.

100 §

Pensionsinkomstavdrag

Fullt pensionsinkomstavdrag beräknas så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,173, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 500 euro minskar avdraget dock med 19,6 procent av den överskjutande delen.

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag

Från den skattskyldiges (upphävs)
 nettoförvärvsinkomst görs ett
 förvärvsinkomstavdrag vid beskattningen.
 Avdraget räknas på den skattskyldiges
 skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst
 av annat arbete, uppdrag eller tjänst som
 utförts för en annans räkning, bruksavgifter
 som anses utgöra förvärvsinkomst, dividender
 som ska beskattas som förvärvsinkomst,
 förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som
 ska fördelas samt förvärvsinkomstandel av
 näringsverksamhet eller jordbruk för
 delägare i en sammanslutning.

Avdraget utgör 51 procent av det belopp
 med vilket de inkomster som avses i 1 mom.
 överstiger 2 500 euro upp till ett
 inkomstbelopp av 7 230 euro och 28 procent
 av det belopp som överstiger detta. Avdragets
 maximibelopp är dock 3 570 euro. När den
 skattskyldiges nettoförvärvsinkomst
 överstiger 14 000 euro, minskar avdraget med
 4,5 procent av det belopp med vilket
 nettoförvärvsinkomsten överstiger 14 000
 euro.

106 §

Grundavdrag

Om en skattskyldig fysisk person har en
 nettoförvärvsinkomst som efter de
 ovannämnda avdragen inte överstiger 3 980
 euro, ska detta belopp dras av från
 nettoförvärvsinkomsten. Om
 nettoförvärvsinkomstens belopp efter de
 nämnda avdragen överstiger fullt
 grundavdrag, minskas avdraget med 18
 procent av den överskjutande inkomsten.

106 §

Grundavdrag

Om en skattskyldig fysisk person har en
 nettoförvärvsinkomst som efter de
 ovannämnda avdragen inte överstiger 4 115
 euro, ska detta belopp dras av från
 nettoförvärvsinkomsten. Om
 nettoförvärvsinkomstens belopp efter de
 nämnda avdragen överstiger fullt
 grundavdrag, minskas avdraget med 18
 procent av den överskjutande inkomsten.

Gällande lydelse

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 4,68 procent.

124 b §

Fastställande av skatten för skatteåren 2020–2029

Med avvikelse från 124 § 3 mom. är

- 1) inkomstskattesatsen år 2020 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 8,43 procent,
- 2) inkomstskattesatsen år 2021 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 8,87 procent,
- 3) inkomstskattesatsen år 2022 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 6,75 procent,
- 4) inkomstskattesatsen år 2023 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,78 procent,
- 5) inkomstskattesatsen år 2024 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,74 procent,
- 6) inkomstskattesatsen år 2025 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,74 procent,
- 7) inkomstskattesatsen år 2026 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt

Föreslagen lydelse

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 4,67 procent.

124 b §

Fastställande av skatten för skatteåren 2020–2029

Med avvikelse från 124 § 3 mom. är

- 1) inkomstskattesatsen år 2020 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 8,43 procent,
- 2) inkomstskattesatsen år 2021 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 8,87 procent,
- 3) inkomstskattesatsen år 2022 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 6,75 procent,
- 4) inkomstskattesatsen år 2023 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,78 procent,
- 5) inkomstskattesatsen år 2024 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,74 procent,
- 6) inkomstskattesatsen år 2025 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,73 procent,
- 7) inkomstskattesatsen år 2026 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt

Gällande lydelse

21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,58 procent,

8) inkomstkattesatsen år 2027 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,61 procent,

9) inkomstkattesatsen år 2028 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,65 procent,

10) inkomstkattesatsen år 2029 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 4,65 procent.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 12 procent av det inkomstbelopp som avses i 1 mom.. Avdragets maximibelopp är dock 2 140 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 23 420 euro, minskar avdraget med 2,03 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 23 420 euro. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 71 900 euro minskar avdraget dock med 1,21 procent av den överskjutande delen. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Föreslagen lydelse

21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,58 procent,

8) inkomstkattesatsen år 2027 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,61 procent,

9) inkomstkattesatsen år 2028 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,65 procent,

10) inkomstkattesatsen år 2029 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 4,66 procent.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 18 procent av det inkomstbelopp som avses i 1 mom. Avdragets maximibelopp är dock 3 225 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 24 250 euro, minskar avdraget med 2,22 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 24 250 euro. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 42 550 euro minskar avdraget dock med 3,44 procent av den överskjutande delen. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Avdragets maximibelopp som avses i 2 mom. höjs med 50 euro för varje minderårigt barn för vilket den skattskyldige är vårdnadshavare vid skatteårets utgång. Om den skattskyldige inte omfattas av bestämmelserna om makar i denna lag och inte har en make utomlands, beviljas höjningen till dubbelt belopp i fråga om de barn för vilka den skattskyldige är enda vårdnadshavare.

Gällande lydelse

127 a §

Hushållsavdrag

En skattskyldig får från skatten dra av en del av de belopp som han eller hon har betalat för arbete som utförts i en bostad eller fritidsbostad som han eller hon använder (*hushållsavdrag*). Till avdrag berättigar normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete samt arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad. Avdraget är högst 2 250 euro per år och det beviljas endast i den utsträckning som den i 127 b § avsedda avdragbara delen av kostnaderna överstiger 100 euro.

Föreslagen lydelse

127 a §

Hushållsavdrag

En skattskyldig får från skatten dra av en del av de belopp som han eller hon har betalat för arbete som utförts i en bostad eller fritidsbostad som han eller hon använder (*hushållsavdrag*). Till avdrag berättigar normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete samt arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad. Avdraget är högst 1 600 euro per år och det beviljas endast i den utsträckning som den i 127 b § avsedda avdragbara delen av kostnaderna överstiger 150 euro.

127 b §

Grunden för hushållsavdrag

Den skattskyldige får dra av

- 1) arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalat för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 15 procent av den utbetalda lönen,
- 2) 40 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd,
- 3) 40 procent av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har

127 b §

Grunden för hushållsavdrag

Den skattskyldige får dra av

- 1) arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 13 procent av den utbetalda lönen,
- 2) 35 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd,
- 3) 35 procent av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har

Gällande lydelse

betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 § i denna lag.

127 f §

Undantagen från hushållsavdragets maximibelopp och från grunderna för avdraget under skatteåren 2022–2027

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 a § 1 mom. är hushållsavdraget under skatteåren 2022–2027 högst 3 500 euro per år, dock så att i *det ovannämnda* maximibeloppet *under skatteåren 2022–2024* kan ingå ett avdrag på högst 2 250 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än på basis av avstående från oljeuppvärmning *och på basis av sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete. Under skatteåren 2025–2027 kan i maximibeloppet ingå ett avdrag på högst 2 250 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än på basis av avstående från oljeuppvärmning.*

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 b § 1 och 2 punkten får den skattskyldige under skatteåren 2022–2024 *för sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete och under skatteåren 2022–2027 för avstående från oljeuppvärmning* dra av

1) arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 30 procent av den utbetalda lönen,

2) 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att

Föreslagen lydelse

betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 §.

127 f §

Hushållsavdragets maximibelopp och grunden för avdraget för avstående från oljeuppvärmning under skatteåren 2025–2027

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 a § 1 mom. är hushållsavdraget under skatteåren 2025–2027 högst 3 500 euro per år, dock så att i maximibeloppet kan ingå ett avdrag på högst 1 600 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än *sådant som gäller* avstående från oljeuppvärmning.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 b § 1 och 2 punkten får den skattskyldige under skatteåren 2025–2027 för avstående från oljeuppvärmning dra av

1) arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 30 procent av den utbetalda lönen,

2) 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör

Gällande lydelse

betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd.

Med avstående från oljeuppvärmning avses åtgärder för ändring av ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem genom vilka ett oljeuppvärmningssystem avlägsnas och ersätts med ett annat uppvärmningssystem än ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem som använder fossila bränslen.

I övrigt tillämpas på hushållsavdrag som beviljas på basis av avstående från oljeuppvärmning och på basis av sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete vad som föreskrivs i 127 a–127 c §.

131 §

Beloppet av underskottsgottgörelse

Den mot inkomstskatteprocenten svarande andelen enligt 1 mom. av underskottet i fråga om kapitalinkomstslag skall ökas med två procentenheter till den del underskottet härrör från räntor för en bostadsskuld för förvärv av den första bostaden.

Bostadsskuld kan anses ha upptagits för förvärv av den första bostaden, om

1) skulden hänför sig till förvärv av en byggnad eller en lägenhet och den skattskyldige den dag då denna lag träder i kraft eller därefter har förvärvat minst hälften av den eller minst hälften av de aktier eller andelar som berättigar till besittning av den,

2) den skattskyldige innan han förvärvade en bostad som avses i 1 punkten inte har ägt minst hälften av den byggnad eller den lägenhet som han har använt som stadigvarande bostad eller av de aktier eller andelar som berättigar till besittning av lägenheten.

En höjning av underskottsgottgörelsen på grund av räntan på skuld för anskaffning av den första bostaden beviljas högst för det år då den första bostaden togs i bruk och för de nio följande skatteåren.

Föreslagen lydelse

till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd.

Med avstående från oljeuppvärmning avses åtgärder för ändring av ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem genom vilka ett oljeuppvärmningssystem avlägsnas och ersätts med ett annat uppvärmningssystem än ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem som använder fossila bränslen.

I övrigt tillämpas på hushållsavdrag som beviljas på basis av avstående från oljeuppvärmning vad som föreskrivs i 127 a–127c §.

131 §

Beloppet av underskottsgottgörelse

(3–5 mom. upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 53 c § träder i kraft den 1 januari 2026. Lagens 64 a § träder i kraft den 1 januari 2026 och gäller till och med den 31 december 2029.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2025. Lagens 55 d § tillämpas dock första gången redan vid beskattningen för skatteåret 2024. Lagens 53 c och 64 a § tillämpas första gången vid beskattningen för 2026.

5.

Lag

om ändring av 15 d § i lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 15 d § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995), sådan paragrafen lyder i lag
783/2023, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

15 d §

*Skyldighet att lämna uppgifter när
byggherren är en fysisk person*

Föreslagen lydelse

15 d §

*Skyldighet att lämna uppgifter när
byggherren är en fysisk person*

*Skatteförvaltningen meddelar närmare
föreskrifter om vilka uppgifter som ska
lämnas, om när och hur uppgifterna ska
lämnas och om rätten att inte lämna uppgifter
som avses i denna paragraf i fall som har
ringa betydelse med tanke på ekonomin eller
skattekontrollen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 12 och 12 f § i lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 och 12 f §, sådana de lyder i lag 1301/2022, som följer:

Gällande lydelse

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 76,60 procent och kommunernas utdelning 23,40 procent.

12 f §

Skattetagargruppernas utdelning skatteåren 2020–2029

Med avvikelse från 12 § fördelas samfundsskatten så att

1) statens utdelning skatteåret 2020 är 57,87 procent och kommunernas utdelning 42,13 procent,

2) statens utdelning skatteåret 2021 är 55,66 procent och kommunernas utdelning 44,34 procent,

3) statens utdelning skatteåret 2022 är 66,24 procent och kommunernas utdelning 33,76 procent,

4) statens utdelning skatteåret 2023 är 76,09 procent och kommunernas utdelning 23,91 procent,

5) statens utdelning skatteåret 2024 är 76,31 procent och kommunernas utdelning 23,69 procent,

6) statens utdelning skatteåret 2025 är 76,31 procent och kommunernas utdelning 23,69 procent,

7) statens utdelning skatteåret 2026 är 77,08 procent och kommunernas utdelning 22,92 procent,

Föreslagen lydelse

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 76,64 procent och kommunernas utdelning 23,36 procent.

12 f §

Skattetagargruppernas utdelning skatteåren 2020–2029

Med avvikelse från 12 § fördelas samfundsskatten så att

1) statens utdelning skatteåret 2020 är 57,87 procent och kommunernas utdelning 42,13 procent,

2) statens utdelning skatteåret 2021 är 55,66 procent och kommunernas utdelning 44,34 procent,

3) statens utdelning skatteåret 2022 är 66,24 procent och kommunernas utdelning 33,76 procent,

4) statens utdelning skatteåret 2023 är 76,09 procent och kommunernas utdelning 23,91 procent,

5) statens utdelning skatteåret 2024 är 76,31 procent och kommunernas utdelning 23,69 procent,

6) statens utdelning skatteåret 2025 är 76,35 procent och kommunernas utdelning 23,65 procent,

7) statens utdelning skatteåret 2026 är 77,10 procent och kommunernas utdelning 22,90 procent,

Gällande lydelse

8) statens utdelning skatteåret 2027 är 76,94 procent och kommunernas utdelning 23,06 procent,

9) statens utdelning skatteåret 2028 är 76,77 procent och kommunernas utdelning 23,23 procent,

10) statens utdelning skatteåret 2029 är 76,73 procent och kommunernas utdelning 23,27 procent.

Föreslagen lydelse

8) statens utdelning skatteåret 2027 är 76,95 procent och kommunernas utdelning 23,05 procent,

9) statens utdelning skatteåret 2028 är 76,77 procent och kommunernas utdelning 23,23 procent,

10) statens utdelning skatteåret 2029 är 76,72 procent och kommunernas utdelning 23,28 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 12 § tillämpas vid redovisningen av samfundsskatt från och med skatteåret 2030 och bestämmelserna i 12 f § 6–10 punkten vid redovisningar av samfundsskatt för skatteåren 2025–2029.
